

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΡΥΜΟΥ
ΟΛΥΜΠΟΥ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (Ε.Γ.Τ.Α.Α.)
Η Ευρώπη επενδύει στις αγροτικές περιοχές

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

«ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2014-2020»

ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΜΕ ΑΝΟΙΚΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΜΕΣΩ ΕΣΗΔΗΣ

ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ 38.315,64 ευρώ

(συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α)

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΑΝΑΔΟΧΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

«Ανάδειξη, Κωδικοποίηση & Σήμανση των δεκατεσσάρων (14) σημαντικότερων ορειβατικών διαδρομών που αναπτύσσονται εντός της Προστατευόμενης Περιοχής του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, και εντός των διοικητικών ορίων της Π.Ε. Πιερίας»

CPV: 34992000-7 Πινακίδες και φωτεινές πινακίδες, 34928472-7 Στύλοι πινακίδων σήμανσης, 34928471-0 Εξοπλισμός πινακίδων σήμανσης, 79822500-7 Υπηρεσίες γραφικού σχεδιασμού, 79811000-2 Υπηρεσίες ψηφιακής εκτύπωσης, 45316200-7 Τοποθέτηση εξοπλισμού σηματοδότησης, 60000000-8 Υπηρεσίες μεταφορών (εκτός από μεταφορά αποβλήτων)

Κωδ. ΟΠΣΑΑ: 0010865842 - Αρ. Εναρ. Έργου: 2017ΣΕ08210000. Η παρούσα σύμβαση χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2014 – 2020.

Με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής

Περιεχόμενα

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ ΓΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΜΕ ΑΝΟΙΚΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΜΕΣΩ ΕΣΗΔΗΣ .. ΣΦΑΛΜΑ! ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΟΡΙΣΤΕΙ ΣΕΛΙΔΟΔΕΙΚΤΗΣ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	2
1. ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	4
1.1 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ	4
1.2 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ-ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	5
1.3 ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ.....	5
1.4 ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	9
1.5 ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ	12
1.6 ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ	12
1.7 ΑΡΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΖΟΜΕΝΕΣ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΝΑΨΗΣ.....	12
2. ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ.....	14
2.1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	14
2.1.1 Έγγραφα της σύμβασης.....	14
2.1.2 Επικοινωνία - Πρόσβαση στα έγγραφα της Σύμβασης.....	14
2.1.3 Παροχή Διευκρινίσεων	14
2.1.4 Γλώσσα.....	15
2.1.5 Εγγυήσεις.....	15
2.1.6 Προστασία Προσωπικών Δεδομένων	16
2.2 ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ - ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΟΙΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	16
2.2.1 Δικαίωμα συμμετοχής	16
2.2.2 Εγγύηση συμμετοχής	18
2.2.3 Λόγοι αποκλεισμού.....	18
2.2.4 Καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας	22
2.2.5 Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια	23
2.2.6 Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα.....	23
2.2.7 Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης.....	23
2.2.8 Στήριξη στην ικανότητα τρίτων – Υπεργολαβία.....	23
2.2.9 Κανόνες απόδειξης ποιοτικής επιλογής.....	24
2.2.8.1 Προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή προσφορών	25
2.2.8.2 Αποδεικτικά μέσα.....	26
2.3 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΝΑΘΕΣΗΣ.....	32
2.3.1 Κριτήριο ανάθεσης	32
2.4 ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ - ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ	32
2.4.1 Γενικοί όροι υποβολής προσφορών	32
2.4.2 Χρόνος και Τρόπος υποβολής προσφορών	32
2.4.3 Περιεχόμενα Φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής- Τεχνική Προσφορά»	35
2.4.3.1 Δικαιολογητικά Συμμετοχής.....	35
2.4.3.2 Τεχνική Προσφορά.....	36
2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών.....	36
2.4.5 Χρόνος ισχύος των προσφορών.....	37
2.4.6 Λόγοι απόρριψης προσφορών.....	38
3. ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ	39
3.1 ΑΠΟΣΦΡΑΓΙΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ.....	39
3.2 ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ - ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ	41
3.3 ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗ - ΣΥΝΑΨΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	42
3.4 ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ - ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΚΑΙ ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ	43
3.5 ΜΑΤΑΙΩΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ	43
4. ΟΡΟΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	47
4.1 ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ (ΚΑΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ, ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗΣ)	47
4.2 ΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ - ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ	47

4.3	ΌΡΟΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ.....	47
4.4	ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΙΑ	48
4.5	ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ	48
4.6	ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΜΟΝΟΜΕΡΟΥΣ ΛΥΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	49
5.	ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	50
5.1	ΤΡΟΠΟΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ	50
5.2	ΚΗΡΥΞΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ ΕΚΠΤΩΤΟΥ - ΚΥΡΩΣΕΙΣ	51
5.3	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ.....	52
5.4	ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ	52
6.	ΧΡΟΝΟΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ	54
6.1	ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	54
6.2	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	54
6.3	ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	55
6.4	ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΠΑΡΑΔΟΤΕΩΝ – ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	55
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	57
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ (ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ).....	ΣΦΑΛΜΑ! ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΟΡΙΣΤΕΙ ΣΕΛΙΔΟΔΕΙΚΤΗΣ.
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ – ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ)	73
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ – ΕΕΕΣ (ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ)- [ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ].....	73
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV – ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ.....	80
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V – ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΜΒΑΣΗΣ (ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ)- [ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ].....	82
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI – ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ (Προσαρμοσμένο από την Αναθέτουσα Αρχή)- [ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ]...	82

1. ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

1.1 Στοιχεία Αναθέτουσας Αρχής

Επωνυμία	ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΡΥΜΟΥ ΟΛΥΜΠΟΥ
Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.)	999502516
Κωδικός ηλεκτρονικής τιμολόγησης ¹	--
Ταχυδρομική διεύθυνση	Κέντρο Πληροφόρησης Επισκεπτών Εθνικού Δρυμού Ολύμπου
Πόλη	Λιτόχωρο Πιερίας
Ταχυδρομικός Κωδικός	Τ.Κ.: 602 00
Χώρα ²	--
Κωδικός NUTS ³	--
Τηλέφωνο	+30 23520 83000
Φαξ	+30 23520 83974
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο (e-mail)	bitos@olympusfd.gr & fedolymp@otenet.gr
Αρμόδιος για πληροφορίες ⁴	Τριαντάφυλλος Μπίτος
Γενική Διεύθυνση στο διαδίκτυο (URL)	www.olympusfd.gr
Διεύθυνση του προφίλ αγοραστή στο διαδίκτυο (URL) ⁵	--

Είδος Αναθέτουσας Αρχής

Η Αναθέτουσα Αρχή είναι ⁶κοινοφελές Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και εποπτεύεται απ' ευθείας από το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας (Υ.Π.Ε.Ν.)

Κύρια δραστηριότητα Α.Α.⁷

Η κύρια δραστηριότητα της Αναθέτουσας Αρχής είναι η Α) το Περιβάλλον και Β) Γενικές Δημόσιες Υπηρεσίες

Στοιχεία Επικοινωνίας⁸

α) Τα έγγραφα της σύμβασης είναι διαθέσιμα για ελεύθερη, πλήρη, άμεση & δωρεάν ηλεκτρονική πρόσβαση μέσω της διαδικτυακής πύλης (www.promitheus.gov.gr) του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ⁹

¹ Άρθρο 53 παρ. 2 περ. α του ν. 4412/2016

² Μόνο για συμβάσεις άνω των ορίων

³ Μόνο για συμβάσεις άνω των ορίων

⁴ Συμπληρώνεται το όνομα, η διεύθυνση, ο αριθμός τηλεφώνου η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) της υπηρεσίας που διενεργεί τον διαγωνισμό, καθώς και ο αρμόδιος υπάλληλος της υπηρεσίας αυτής, άρθρο 53 παρ. 2 περ. γ του ν. 4412/2016

⁵ Εφόσον υπάρχει και για συμβάσεις άνω των ορίων

⁶ Αναφέρεται το είδος της Α.Α., πχ Υπουργείο, Περιφέρεια, Αποκεντρωμένη Διοίκηση, Νοσοκομείο, Δήμος, ΑΕ του Δημοσίου κλπ και αν αποτελεί «κεντρική κυβερνητική αρχή (ΚΚΑ)» ή «μη κεντρική αναθέτουσα αρχή» κατά την έννοια του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 2 και 3 του ν. 4412/2016

⁷ Επιλέγεται η κύρια δραστηριότητα της Α.Α., βλέπε και Παράρτημα ΙΙ (Προκήρυξη Σύμβασης), Τμήμα Ι, παρ 1.5, Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2015/1986 της Επιτροπής (L 296). α) Γενικές δημόσιες υπηρεσίες β) Άμυνα, γ) Δημόσια τάξη και ασφάλεια, δ) Περιβάλλον, ε) Οικονομικές και δημοσιονομικές υποθέσεις, στ) Υγεία, ζ) Στέγαση και υποδομές κοινής ωφέλειας, η) Κοινωνική προστασία, θ) Αναψυχή, πολιτισμός και θρησκεία, ι) Εκπαίδευση, ια) Τυχόν άλλη δραστηριότητα.

⁸ Επιλέγονται και συμπληρώνονται τα αντίστοιχα εδάφια, πρβλ άρθρα 22 και 67 ν. 4412/16

⁹ Εάν η πρόσβαση στα έγγραφα είναι περιορισμένη, αντί για τα αναφερόμενα στο α) συμπληρώνεται: «Η πρόσβαση στα έγγραφα είναι περιορισμένη. Περαιτέρω πληροφορίες παρέχονται στην διεύθυνση (URL) : .....»

- β) Κάθε είδους επικοινωνία και ανταλλαγή πληροφοριών πραγματοποιείται μέσω του ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες (εφεξής ΕΣΗΔΗΣ), το οποίο είναι προσβάσιμο από τη Διαδικτυακή Πύλη (www.promitheus.gov.gr) του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ
- γ) Περαιτέρω πληροφορίες είναι διαθέσιμες από :
την προαναφερθείσα Γενική Διεύθυνση στο διαδίκτυο (URL): www.promitheus.gov.gr ή στη διεύθυνση www.olympusfd.gr
- δ) Η ηλεκτρονική επικοινωνία απαιτεί την χρήση εργαλείων και συσκευών που δεν είναι γενικώς διαθέσιμα. Η απεριόριστη, πλήρης, άμεση και δωρεάν πρόσβαση στα εν λόγω εργαλεία και συσκευές είναι δυνατή στην διεύθυνση (URL) : www.olympusfd.gr

1.2 Στοιχεία Διαδικασίας-Χρηματοδότηση

Είδος διαδικασίας

Ο διαγωνισμός θα διεξαχθεί με την ανοικτή διαδικασία του άρθρου 27 του ν. 4412/16.

Χρηματοδότηση της σύμβασης¹⁰

Φορέας χρηματοδότησης της παρούσας σύμβασης είναι το ΕΓΤΑΑ, Κωδ. ΣΑ 082/1.

Το έργο είναι ενταγμένο στο Τοπικό Πρόγραμμα CLLD/LEADER της ΟΤΔ «ΠΙΕΡΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε. Ο.Τ.Α.», στο πλαίσιο του:

- Μέτρου 19, Υπομέτρου 19.2 «*Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤοΚ) του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020, για παρεμβάσεις δημόσιου χαρακτήρα*» και ειδικότερα
- της Υποδράσης 19.2.4.5 «*Στήριξη για μελέτες, υπηρεσίες και επενδύσεις που συνδέονται με τον πολιτισμό, με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των χωριών, των αγροτικών τοπίων και των τόπων με υψηλή φυσική αξία, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κοινωνικο-οικονομικών πτυχών, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης (συμπεριλαμβανομένων πολιτιστικών/συνεδριακών κέντρων, μουσείων, πολιτιστικών χαρακτηριστικών της υπαίθρου-μύλοι, γεφύρια κλπ)* του ΠΑΑ 2014-2020, με **Κωδ. ΟΠΣΑΑ 0010865842 και Κωδικό Έργου 2017ΣΕ08210000**.

Η παρούσα σύμβαση χρηματοδοτείται από Πιστώσεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων αριθ. ενάρθ. έργου **2017ΣΕ08210000**.

Η σύμβαση περιλαμβάνεται στην πράξη με τίτλο : «*Ανάδειξη, κωδικοποίηση και σήμανση των 14 σημαντικότερων ορειβατικών διαδρομών που αναπτύσσονται εντός της προστατευόμενης περιοχής του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου και εντός των Διοικητικών ορίων της Π.Ε. Πιερίας*», η οποία έχει ενταχθεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «ΠΑΑ 2014-2020» με βάση την με αρ. πρωτ. 7674/30-12-2019 Απόφαση Ένταξης του Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας, και έχει λάβει κωδικό **ΟΠΣΑΑ 0010865842**.

Η παρούσα σύμβαση χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΓΤΑΑ) και από εθνικούς πόρους μέσω του ΠΔΕ.

1.3 Συνοπτική Περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της σύμβασης

Η συγκεκριμένη υπηρεσία αφορά στην ανάδειξη και σήμανση των δεκατεσσάρων (14) σημαντικότερων ορειβατικών διαδρομών / μονοπατιών, που αναπτύσσονται εντός της Προστατευόμενης Περιοχής του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, και ειδικότερα εντός των διοικητικών ορίων της Π.Ε. Πιερίας.

Οι 14 ορειβατικές διαδρομές, η σήμανση των οποίων αποτελούν το κυρίως φυσικό αντικείμενο της πράξης, είναι υφιστάμενα και ήδη διανοιγμένα μονοπάτια, τα οποία δέχονται, το συντριπτικά μεγαλύτερο όγκο επισκεπτών του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου και γενικότερα του βουνού, χωρίς όμως αυτός ο όγκος να κατανέμεται ισομερώς, σε καθένα από αυτά, εξ' αιτίας (κυρίως) των λόγων που καταγράφονται στη συνέχεια:

¹⁰ Το περιεχόμενο της παραγράφου διαμορφώνεται ανάλογα με την πηγή χρηματοδότησης (Πρβλ. παρ. 2 περ.ζ του άρθρου 53 του ν.4412/16 όπως διαμορφώθηκε με το άρθρο 16 του ν. 4782/21)

- i) Τα περισσότερα από τα 14 μονοπάτια, παρόλο που αποτελούν σημαντικότερες και ιδιαίτερης φυσικής ομορφιάς ορειβατικές διαδρομές, ΔΕΝ είναι γνωστές στο ευρύ ορειβατικό/πεζοπορικό κοινό, με αποτέλεσμα ο κύριος όγκων των επισκεπτών του βουνού, να συνωθείται σε 3-4 μονοπάτια
- ii) Η σήμανση των περισσότερων ορειβατικών διαδρομών είναι ελλιπής (και σε αρκετές περιπτώσεις ανύπαρκτη), κάτι το οποίο ενισχύει το αίσθημα της ανασφάλειας των ορειβατών, ειδικότερα εκείνων που στερούνται μια ορισμένης πεζοπορικής εμπειρίας. Το αίσθημα αυτό των επισκεπτών, ενισχύεται ακόμα περισσότερο από τη διαφορετικότητα της όποιας υφιστάμενης σήμανσης σε είδος, χρώμα και σχήμα των πινακίδων, με αποτέλεσμα να δημιουργείται σύγχυση και δυσπιστία στους ορειβάτες, για την αξιοπιστία της πληροφορίας
- iii) Εξ' αιτίας της, τηρουμένων των αναλογιών, περιορισμένης χρησιμοποίησής τους, η συντήρησή των μονοπατιών είναι ελλιπής και παρουσιάζει ασυνέχειες και κενά, με αποτέλεσμα και σε συνδυασμό με την απουσία σωστής σήμανσης, η εικόνα που εισπράττει ο επισκέπτης είναι ενός εγκαταλειμμένου μονοπατιού, το οποίο είτε δεν χρησιμοποιείται πλέον, είτε έχει αντικατασταθεί με άλλη διαδρομή. Επίσης σε αρκετές περιπτώσεις, η ανάπτυξη της βλάστησης, έχει εξαφανίσει το «ίχνος» της διαδρομής σε ορισμένα τμήματα αυτής, με αποτέλεσμα ο επισκέπτης να επιστρέφει στην αφετηρία, επιλέγοντας μια άλλη, περισσότερο χρησιμοποιημένη διαδρομή.
- iv) Τέλος, εκτός από τη βασική σήμανση, σε ορισμένες από τις 14 ορειβατικές διαδρομές του φυσικού αντικείμενου, ΔΕΝ υπάρχει σήμανση στις διασταυρώσεις τους με άλλα μονοπάτια, κάτι το οποίο, σε συνδυασμό με τη πιθανή έλλειψη κατάλληλου χαρτογραφικού υλικού που (οφείλουν να) διαθέτουν οι επισκέπτες, δημιουργεί συνθήκες σχετικής ανασφάλειας στους ορειβάτες, για το αν κινούνται στη διαδρομή που έχουν αρχικά επιλέξει.

Αντικείμενο της σύμβασης είναι **η σήμανση & η κωδικοποίηση** των δεκατεσσάρων (14) σημαντικότερων ορειβατικών διαδρομών που αναπτύσσονται επί του ορεινού όγκου του Ολύμπου, των οποίων η διαδρομή βρίσκεται εξ' ολοκλήρου ή/και κατά το μεγαλύτερο τμήμα της, εντός των διοικητικών ορίων της Π.Ε. Πιερίας. Ειδικότερα το φυσικό αντικείμενο της παρούσας σύμβασης, απαρτίζεται από τρία επί μέρους, και απολύτως διακριτά μεταξύ τους, τμήματα, όπως παρακάτω:

[Τμήμα 1]

- **η προμήθεια** εκατόν τριάντα δύο (132) πινακίδων όλων των κατηγοριών που αναγράφονται στο άρθρο 9 «Είδη πινακίδων σήμανσης» της αριθ. 151344/165/18-01-2017 Κ.Υ.Α. (Φ.Ε.Κ. 206Β'/30-06-2017), όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα, όπου χρειάζεται και σε ολόκληρο το μήκος των 14 ορειβατικών διαδρομών και
- **η προμήθεια** διακοσίων σαράντα δύο (242) πινακίδων/λογos, οι οποίες θα φέρουν ειδικά σύμβολα κωδικοποίησης,
- **η κωδικοποίηση** των ανωτέρω 14 ορειβατικών διαδρομών, δηλαδή **η φιλοτέχνηση και η αντιστοίχιση ειδικού συμβόλου** για κάθε μια από τις ανωτέρω διαδρομές.

[Τμήμα 2]

- **η μεταφορά** υλικών τοποθέτησης και στύλων
- **η μεταφορά** εκατόν τριάντα δύο (132) πινακίδων όλων των κατηγοριών που αναγράφονται στο άρθρο 9 «Είδη πινακίδων σήμανσης» της αριθ. 151344/165/18-01-2017 Κ.Υ.Α. (Φ.Ε.Κ. 206Β'/30-06-2017), όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα, όπου χρειάζεται και σε ολόκληρο το μήκος των 14 ορειβατικών διαδρομών και
- **η μεταφορά** διακοσίων σαράντα δύο (242) πινακίδων/λογos, οι οποίες θα φέρουν ειδικά σύμβολα κωδικοποίησης,

[Τμήμα 3]

- **η πλήρης τοποθέτηση** στύλων και εκατόν τριάντα δύο (132) πινακίδων όλων των κατηγοριών που αναγράφονται στο άρθρο 9 «Είδη πινακίδων σήμανσης» της αριθ. 151344/165/18-01-2017 Κ.Υ.Α. (Φ.Ε.Κ. 206Β'/30-06-2017), όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα, όπου χρειάζεται και σε ολόκληρο το μήκος των 14 ορειβατικών διαδρομών και

- η **πλήρης τοποθέτηση** διακοσίων σαράντα δύο (242) πινακίδων/λογos, οι οποίες θα φέρουν ειδικά σύμβολα κωδικοποίησης,

Πιο συγκεκριμένα τα προμηθευόμενα είδη καταγράφονται αναλυτικά στον πίνακα που ακολουθεί:

A/A	ΤΜΗΜΑΤΑ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	ΠΡΟΜΗΘΕΥΟΜΕΝΑ ΕΙΔΗ	Ποσότητα	Μονάδα Μέτρησης
1	ΤΜΗΜΑ 1	Πλευρικές Πληροφοριακές Πινακίδες οδικής σήμανσης, πλήρως ανακλαστικές με υπόβαθρο τύπου 1 κατά ΕΛΟΤ EN 12899-1, με γραφιστικό σχεδιασμό και ψηφιακή εκτύπωση των θεμάτων τους, συμπεριλαμβανομένων των απαραίτητων υλικών σύνδεσης με τους στύλους των πινακίδων)	55,05	m ²
2		Στύλοι Πινακίδων από γαλβανισμένο σιδηροσωλήνα DN 40 mm (1 ½") μήκους 2,50 m, συμπεριλαμβανομένων των απαραίτητων υλικών σύνδεσης με τα πλαίσια των πινακίδων)	204,00	Τεμ.
3		Ειδικά Γραφιστικά Σύμβολα (φιλοτέχνηση από επαγγελματία γραφίστα) με συγκεκριμένες προδιαγραφές	14,00	Τεμ.
4	ΤΜΗΜΑ 2	Μεταφορά υλικών τοποθέτησης, στύλων και πινακίδων	1	Κατ' αποκοπή
5	ΤΜΗΜΑ 3	Πλήρης τοποθέτηση στύλων-πινακίδων	1	Κατ' αποκοπή

Οι εργασίες συναρμογής και τοποθέτησης όλων των πινακίδων, θα επιβλέπονται και θα παρακολουθούνται από αρμόδιους υπάλληλους του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, ενώ και τα ακριβή σημεία τοποθέτησης όλων των πινακίδων (132 + 242) θα υποδεικνύονται και πάλι από το προσωπικό της Αναθέτουσας Αρχής.

Τα προς υπηρεσία είδη κατατάσσονται στους ακόλουθους κωδικούς του Κοινού Λεξιλογίου δημοσίων συμβάσεων (CPV):

A/A	ΤΜΗΜΑΤΑ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	Κύριο CPV	Συμπληρωματικό CPV
1	ΤΜΗΜΑ 1	Πλευρικές Πληροφοριακές Πινακίδες οδικής σήμανσης, πλήρως ανακλαστικές με υπόβαθρο τύπου 1 κατά ΕΛΟΤ EN 12899-1, με γραφιστικό σχεδιασμό και ψηφιακή εκτύπωση των θεμάτων τους	i. 34992000-7 Πινακίδες και φωτεινές πινακίδες ii. 79822500-7 Υπηρεσίες γραφικού σχεδιασμού iii. 79811000-2 <u>Υπηρεσίες ψηφιακής εκτύπωσης</u>	iv.34928471-0 Εξοπλισμός πινακίδων σήμανσης
2		Στύλοι Πινακίδων από γαλβανισμένο σιδηροσωλήνα DN 40 mm (1 ½")	v.34928472-7 <u>Στύλοι πινακίδων σήμανσης</u>	-- --
3		Ειδικά Γραφιστικά Σύμβολα (φιλοτέχνηση από επαγγελματία γραφίστα) με συγκεκριμένες προδιαγραφές	vi.79822500-7 <u>Υπηρεσίες γραφικού σχεδιασμού</u>	
4	ΤΜΗΜΑ 2	Μεταφορά υλικών τοποθέτησης, στύλων και πινακίδων	viii. 60000000-8 <u>Υπηρεσίες μεταφορών (εκτός από μεταφορά αποβλήτων)</u>	--
5	ΤΜΗΜΑ 3	Πλήρης τοποθέτηση στύλων-	viii. 45316200-7	

		πινακίδων	<u>Τοποθέτηση εξοπλισμού σηματοδότησης</u>	
--	--	------------------	--	--

Όσον αφορά στο οικονομικό αντικείμενο, η παρούσα σύμβαση υποδιαιρείται στα κάτωθι τμήματα¹¹:

ΤΜΗΜΑ 1: - Η **προμήθεια** εκατόν τριάντα δύο (132) πινακίδων όλων των κατηγοριών που αναγράφονται στο άρθρο 9 «*Είδη πινακίδων σήμανσης*» της αριθ. 151344/165/18-01-2017 Κ.Υ.Α. (Φ.Ε.Κ. 206Β'/30-06-2017), όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα, όπου χρειάζεται και σε ολόκληρο το μήκος των 14 ορειβατικών διαδρομών και

- η **προμήθεια** διακοσίων σαράντα δύο (242) πινακίδων/λογos, οι οποίες θα φέρουν ειδικά σύμβολα κωδικοποίησης,

- η **κωδικοποίηση** των ανωτέρω 14 ορειβατικών διαδρομών, δηλαδή η **φιλοτέχνηση και η αντιστοίχιση ειδικού συμβόλου** για κάθε μια από τις ανωτέρω διαδρομές, για την εκτέλεση της υπηρεσίας «Ανάδειξη, Κωδικοποίηση & Σήμανση των δεκατεσσάρων (14) σημαντικότερων ορειβατικών διαδρομών που αναπτύσσονται εντός της Προστατευόμενης Περιοχής του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, και εντός των διοικητικών ορίων της Π.Ε. Πιερίας»,

εκτιμώμενης αξίας **13.509,00 €** πλέον ΦΠΑ 24%, ήτοι **16.751,16 €** (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%).

ΤΜΗΜΑ 2: Μεταφορά υλικών τοποθέτησης, στύλων και πληροφοριακών πινακίδων για την εκτέλεση της υπηρεσίας «Ανάδειξη, Κωδικοποίηση & Σήμανση των δεκατεσσάρων (14) σημαντικότερων ορειβατικών διαδρομών που αναπτύσσονται εντός της Προστατευόμενης Περιοχής του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, και εντός των διοικητικών ορίων της Π.Ε. Πιερίας», εκτιμώμενης αξίας **7.301,83 €** πλέον ΦΠΑ 24%, ήτοι **9.054,27 €** (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%), και

ΤΜΗΜΑ 3: Πλήρης τοποθέτηση στύλων και πληροφοριακών πινακίδων για την εκτέλεση της υπηρεσίας «Ανάδειξη, Κωδικοποίηση & Σήμανση των δεκατεσσάρων (14) σημαντικότερων ορειβατικών διαδρομών που αναπτύσσονται εντός της Προστατευόμενης Περιοχής του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, και εντός των διοικητικών ορίων της Π.Ε. Πιερίας», εκτιμώμενης αξίας **10.088,88 €** πλέον ΦΠΑ 24%, ήτοι **12.510,21 €** (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%).

Οι ανωτέρω δαπάνες/αμοιβές ανά ΤΜΗΜΑ προεκτιμήθηκαν και προϋπολογίστηκαν, επί τη βάση οικονομικών προσφορών φορέων που δραστηριοποιούνται στα αντικείμενα και τις υπηρεσίες που ζητούνται από τη παρούσα διακήρυξη.

Προσφορές υποβάλλονται για ένα ή/και για τα τρία επί μέρους Τμήματα της Προκήρυξης, είτε δηλαδή από διαφορετικούς συμμετέχοντες για κάθε τμήμα, είτε από τον ίδιο συμμετέχοντα και για τα τρία Τμήματα¹²

Ο μέγιστος αριθμός ΤΜΗΜΑΤΩΝ που μπορεί να ανατεθεί σε έναν προσφέροντα ορίζεται σε τρία (3).

Η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης ανέρχεται στο ποσό των **38.315,64 €** συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24 % (προϋπολογισμός χωρίς ΦΠΑ: **30.899,71 €**, ΦΠΑ: **7.415,93 €**).

Η διάρκεια της σύμβασης ορίζεται σε δεκαπέντε (15) μήνες ή 450 ημέρες, από την ημερομηνία υπογραφής της.

Αναλυτική περιγραφή του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της σύμβασης δίδεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.Η σύμβαση θα ανατεθεί με το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, βάσει της τιμής.

¹¹Πρβλ άρθρο 59 ν. 4412/2016. Οι Α.Α. μπορούν να αποφασίζουν να αναθέτουν μια σύμβαση υπό τη μορφή χωριστών τμημάτων και μπορούν να προσδιορίζουν το μέγεθος και το αντικείμενο των τμημάτων αυτών. Επίσης αναφέρουν τους βασικούς λόγους της απόφασής τους να μην διαιρέσουν μία σύμβαση σε τμήματα, στοιχείο που περιλαμβάνεται στα έγγραφα της σύμβασης (Πχ Παράρτημα .. ή άλλο περιγραφικό έγγραφο) ή στην ειδική έκθεση του άρθρου 341 ν. 4412/2016.

¹² Η Α.Α. συμπληρώνει για πόσα τμήματα ένας οικονομικός φορέας μπορεί να υποβάλλει προσφορά (για ένα, περισσότερα και πόσα συγκεκριμένα ή για όλα τα τμήματα)

1.4 Θεσμικό Πλαίσιο

Η ανάθεση και εκτέλεση της σύμβασης διέπεται από την κείμενη νομοθεσία και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτής εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, όπως ισχύουν και ιδίως:

- του ν. 4412/2016 (Α' 147) *“Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)”*, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
- του ν. 4622/19 (Α' 133) *«Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία & διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων & της κεντρικής δημόσιας διοίκησης»* και ιδίως του άρθρου 37,
- του ν. 4700/2020 (Α' 127) *«Ενιαίο κείμενο Δικονομίας για το Ελεγκτικό Συνέδριο, ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο για τον προσυμβατικό έλεγχο, τροποποιήσεις στον Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, διατάξεις για την αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις»* και ιδίως των άρθρων 324-337
- του ν. 4013/2011 (Α' 204) *«Σύσταση ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων και Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων...»*,
- του άρθρου 4 του π.δ. 118/07 (Α' 150)
- του ν. 3548/2007 (Α' 68) *«Καταχώριση δημοσιεύσεων των φορέων του Δημοσίου στο νομαρχιακό και τοπικό Τύπο και άλλες διατάξεις»*,
- του ν. 4601/2019 (Α' 44) *«Εταιρικοί μετασχηματισμοί και εναρμόνιση του νομοθετικού πλαισίου με τις διατάξεις της Οδηγίας 2014/55/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 για την έκδοση ηλεκτρονικών τιμολογίων στο πλαίσιο δημόσιων συμβάσεων και λοιπές διατάξεις»*,
- του π.δ. 39/2017 (Α' 64) *«Κανονισμός εξέτασης προδικαστικών προσφυγών ενώπιων της Α.Ε.Π.Π.»*,
- της υπ' αριθμ. 57654/22.05.2017 Απόφασης του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης με θέμα : *“Ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων λειτουργίας και διαχείρισης του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ)”* (Β' 1781),
- της υπ' αριθμ. 64233/08.06.2021 (Β' 2453/ 09.06.2021) Κοινής Απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης με θέμα *«Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν την ανάθεση των Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών και Υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)»*
- της αριθμ. Κ.Υ.Α. οικ. 60967 ΕΞ 2020 (Β' 2425/18.06.2020) *«Ηλεκτρονική Τιμολόγηση στο πλαίσιο των Δημοσίων Συμβάσεων δυνάμει του ν. 4601/2019»* (Α' 44)
- της αριθμ. 63446/2021 Κ.Υ.Α. (Β' 2338/02.06.2020) *«Καθορισμός Εθνικού Μορφότυπου ηλεκτρονικού τιμολογίου στο πλαίσιο των Δημοσίων Συμβάσεων»*.
- του ν. 3419/2005 (Α' 297) *«Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) και εκσυγχρονισμός της Επιμελητηριακής Νομοθεσίας»*
- του ν. 4635/2019 (Α'167) *« Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις»* και ιδίως των άρθρων 85 επ.
- του ν. 4270/2014 (Α' 143) *«Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις»*
- του π.δ. 80/2016 (Α' 145) *«Ανάληψη υποχρεώσεων από τους Διατάκτες»*
- της παρ. Ζ του Ν. 4152/2013 (Α' 107) *«Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2011/7 της 16.2.2011 για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές»*,

- του ν. 4314/2014 (Α' 265)¹³, "Α) Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, Β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16.6.2012) στο ελληνικό δίκαιο, τροποποίηση του ν. 3419/2005 (Α' 297) και άλλες διατάξεις" και του ν. 3614/2007 (Α' 267) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007-2013»,
- του ν. 4727/2020 (Α' 184) «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) – Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972 και άλλες διατάξεις»,
- του ν. 2859/2000 (Α' 248) «Κύρωση Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας»,
- του ν. 2690/1999 (Α' 45) "Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις" και ιδίως των άρθρων 7 και 13 έως 15,
- του ν. 2121/1993 (Α' 25) "Πνευματική Ιδιοκτησία, Συγγενικά Δικαιώματα και Πολιτιστικά Θέματα",
- του π.δ 28/2015 (Α' 34) "Κωδικοποίηση διατάξεων για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία",
- του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του ΕΚ και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) ΟJ L 119,
- του ν. 4624/2019 (Α' 137) «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις»,
- των σε εκτέλεση των ανωτέρω νόμων εκδοθεισών κανονιστικών πράξεων, των λοιπών διατάξεων που αναφέρονται ρητά ή απορρέουν από τα οριζόμενα στα συμβατικά τεύχη της παρούσας, καθώς και του συνόλου των διατάξεων του ασφαλιστικού, εργατικού, κοινωνικού, περιβαλλοντικού και φορολογικού δικαίου που διέπει την ανάθεση και εκτέλεση της παρούσας σύμβασης, έστω και αν δεν αναφέρονται ρητά παραπάνω,
- Την αριθ. 74/28-09-2018 (ΑΔΑ: ΩΔΚ346Ψ8ΒΠ-ΒΔΚ) Απόφαση του Δ.Σ. του Φορέα, δυνάμει της οποίας εγκρίθηκε η υποβολή της Πράξης «Ανάδειξη, Κωδικοποίηση & Σήμανση των 14 σημαντικότερων ορειβατικών διαδρομών που αναπτύσσονται εντός της ΠΠ του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, και εντός των διοικητικών ορίων της Π.Ε. Πιερίας», στο πλαίσιο της αριθ. 95/16-04-2018 Πρόσκλησης για υποβολή προτάσεων στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020, της Ο.Τ.Δ. ΠΙΕΡΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε. Ο.Τ.Α.
- Την αριθ. 772/09-10-2018 ηλεκτρονική υποβολή της Πρότασης (Πράξης) «Ανάδειξη, Κωδικοποίηση & Σήμανση των 14 σημαντικότερων ορειβατικών διαδρομών που αναπτύσσονται εντός της ΠΠ του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, και εντός των διοικητικών ορίων της Π.Ε. Πιερίας», από τον Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Αγροτικής Ανάπτυξης ΟΠΣΑΑ 2014-2020.
- την αριθ. 7674/30-12-2019 (ΑΔΑ: ΩΜΘΔ7ΛΛ-05Δ) Απόφαση ένταξης της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης (ΕΥΔ) του Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ) της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας της Πράξης «Ανάδειξη, Κωδικοποίηση & Σήμανση των 14 σημαντικότερων ορειβατικών διαδρομών που

¹³ Εφόσον πρόκειται για σύμβαση που συγχρηματοδοτείται από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

αναπτύσσονται εντός της ΠΠ του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, και εντός των διοικητικών ορίων της Π.Ε. Πιερίας» (κωδικός ΟΠΣΑΑ 0010865842), στο «Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020», Μέτρο 19 «Στήριξη για τοπική ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤοΚ – ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ)», ΥΠΟΜΕΤΡΟ 19.2 «Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤοΚ) του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020, για παρεμβάσεις δημόσιου χαρακτήρα», ΥΠΟΔΡΑΣΗ 19.2.4.5 «Στήριξη για μελέτες, υπηρεσίες και επενδύσεις που συνδέονται με τον πολιτισμό, με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των χωριών, των αγροτικών τοπίων και των τόπων με υψηλή φυσική αξία, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κοινωνικο-οικονομικών πτυχών, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης (συμπεριλαμβανομένων πολιτιστικών/συνεδριακών κέντρων, μουσείων, πολιτιστικών χαρακτηριστικών της υπαίθρου-μύλοι, γεφύρια κλπ».

- Την αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΔΥ/97604/12239/28-12-2018 «Συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου» (ΦΕΚ 21/ΥΟΔΔ/23-1-2019) απόφαση του Υπουργού και Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας που αφορά στη Συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου.
- Την αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/60407/1575 Υπουργική Απόφαση «Έγκριση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου και του Εσωτερικού Κανονισμού Διοίκησης και Λειτουργίας του ΦΟΡΕΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΡΥΜΟΥ ΟΛΥΜΠΟΥ» (ΦΕΚ 2825Β'/05-07-2019).
- Την αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔΑ/123772/3762/Β/31-12-2019 Απόφαση με θέμα: «Έγκριση των προϋπολογισμών οικονομικού έτους 2020 είκοσι οκτώ (28) λειτουργούντων Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών και του Εθνικού Κέντρου Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΕΚΠΑΑ)» (ΦΕΚ 30Β'/17-01-2020)
- Την αριθ. 6/15-01-2021 (ΑΔΑ: 9Ψ2Υ46Ψ8ΒΠ-9ΛΖ) απόφαση του Δ.Σ. του Φορέα, δυνάμει της οποίας συγκροτήθηκε η Επιτροπή Ανάθεσης, Αξιολόγησης και Επιλογής, η Επιτροπή Παραλαβής Υπηρεσιών, η Επιτροπή Παρακολούθησης και Παραλαβής Προμηθειών και η Επιτροπή Αξιολόγησης Ενστάσεων.
- Την αριθ. 53/30-07-2020 (ΑΔΑ: 652Λ46Ψ8ΒΠ-8Τ8) Απόφαση του Δ.Σ. του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου με θέμα: «Έγκριση προϋπολογισμού έτους 2021».
- Την με αριθ. 65/09-07-2021 (ΑΔΑ: 6ΦΞ546Ψ8ΒΠ-3ΚΖ) Απόφαση του Δ.Σ. του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου με θέμα: «Έγκριση Γ' Αναμόρφωσης προϋπολογισμού έτους 2021»
- Την αριθ. 88/30-9-2021 της 14ης / 2021 30-9-2021συνεδρίασης του Δ.Σ. του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου με θέμα «Έγκριση της Μελέτης Συντήρησης Ορειβατικών Διαδρομών, με τίτλο «Μελέτη Ανάδειξης, Σήμανσης & Κωδικοποίησης των δεκατεσσάρων (14) σημαντικότερων ορειβατικών διαδρομών που αναπτύσσονται εντός της Προστατευόμενης Περιοχής του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, και εντός των διοικητικών ορίων της Π.Ε. Πιερίας»
- Την με Α.Π. 4931/01-10-2021 Προέγκριση διακήρυξης του 1ου υποέργου της Πράξης με τίτλο «Ανάδειξη, Κωδικοποίηση & Σήμανση των δεκατεσσάρων (14) σημαντικότερων ορειβατικών διαδρομών που αναπτύσσονται εντός της Προστατευόμενης Περιοχής του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου και εντός των διοικητικών ορίων της Π.Ε. Πιερίας», στο Πρόγραμμα «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2014-2020» – Μέτρο 19, Υπομέτρο 19.2, Δράση 19.2.4, Υποδράση 19.2.4.5. ΚΩΔ. ΟΠΣΑΑ : 0010865842, της Ε.Υ.Δ. Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας
- Την αριθ. 100/25-10-2021 της 16ης / 2021 25-10-2021 συνεδρίασης του Δ.Σ. του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, σύμφωνα με την οποία εγκρίνονται οι όροι και οι τεχνικές προδιαγραφές της παρούσας διακήρυξης και η διενέργεια του διαγωνισμού.

1.5 Προθεσμία παραλαβής προσφορών και διενέργεια διαγωνισμού

Η καταληκτική ημερομηνία παραλαβής των προσφορών είναι η **Παρασκευή 17/12/2021 και ώρα 23:59**¹⁴

Η διαδικασία θα διενεργηθεί με χρήση του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημόσιων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ) Προμήθειες και Υπηρεσίες του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ (Διαδικτυακή Πύλη www.promitheus.gov.gr)

1.6 Δημοσιότητα

A. Δημοσίευση σε εθνικό επίπεδο ¹⁵

Η προκήρυξη και το πλήρες κείμενο της παρούσας Διακήρυξης καταχωρήθηκαν στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) (<http://eprocurement.gov.gr>), σύμφωνα με το άρθρο 66 του Ν. 4412/2016 (Α' 147), όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 47 του ν. 4472/2017(Α' 74).¹⁶

Τα έγγραφα της σύμβασης της παρούσας Διακήρυξης καταχωρήθηκαν στη σχετική ηλεκτρονική διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης στο ΕΣΗΔΗΣ, η οποία έλαβε Συστημικό Αύξοντα Αριθμό: **144253** και αναρτήθηκαν στη Διαδικτυακή Πύλη (www.promitheus.gov.gr) του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ.

Προκήρυξη (περίληψη της παρούσας Διακήρυξης) δημοσιεύεται και στον Ελληνικό Τύπο ^{17 18 19}, σύμφωνα με το άρθρο 66 του Ν. 4412/2016, ήτοι σε 2 ημερήσιες και 1 εβδομαδιαία νομαρχιακές εφημερίδες (συνδυασμός άρθ 4 Π.Δ. 118/07 και 3 ν. 3548/07) και συγκεκριμένα στις:

A) ημερήσια εφημερίδα ΚΟΣΜΟΣ (Λάρισα) :

B) ημερήσια εφημερίδα ΟΛΥΜΠΙΟ ΒΗΜΑ (Κατερίνη)

Γ) εβδομαδιαία εφημερίδα ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΑΓΓΕΛΙΕΣ (Λάρισα)

Περίληψη της παρούσας Διακήρυξης όπως προβλέπεται στην περίπτωση (ιστ) της παραγράφου 3 του άρθρου 76 του Ν.4727/2020, αναρτήθηκε στο διαδίκτυο, στον ιστότοπο <http://et.diavglgia.gov.gr/> (ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΥΓΕΙΑ)

Η Διακήρυξη καταχωρήθηκε στο διαδίκτυο, στην ιστοσελίδα της αναθέτουσας αρχής, στη διεύθυνση (URL) www.olympusfd.gr στην διαδρομή :<https://olympusfd.gr/> ► Περισσότερα Νέα ► νέα-ανακοινώσεις, στις **2/12/2021**

B. Έξοδα δημοσιεύσεων

Οι δαπάνες δημοσίευσης της διακήρυξης στον ελληνικό τύπο βαρύνουν, σε κάθε περίπτωση, τον ανάδοχο.

1.7 Αρχές εφαρμοζόμενες στη διαδικασία σύναψης

Οι οικονομικοί φορείς δεσμεύονται ότι:

¹⁴ Κατά τον καθορισμό των προθεσμιών παραλαβής των προσφορών οι Α.Α. λαμβάνουν υπόψη την πολυπλοκότητα της σύμβασης και τον χρόνο που απαιτείται για την προετοιμασία των προσφορών (άρθρο 60 παρ. 1 ν. 4412/2016). Η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των προσφορών στην ανοιχτή διαδικασία καθορίζεται : α) για τις συμβάσεις άνω των ορίων από τις διατάξεις των άρθρων 27, 60 και 67 του ν. 4412/2016 και β) για τις συμβάσεις κάτω των ορίων από τις διατάξεις του άρθρου 121 του ίδιου νόμου.

¹⁵ Άρθρο 66 Ν. 4412/2016. Η παρούσα διακήρυξη και οι προκηρύξεις δεν δημοσιεύονται σε εθνικό επίπεδο, πριν από την ημερομηνία δημοσίευσης στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ. Ωστόσο, η δημοσίευση μπορεί να πραγματοποιείται σε κάθε περίπτωση σε εθνικό επίπεδο, όταν οι Α.Α. δεν έχουν ενημερωθεί σχετικά με τη δημοσίευση εντός 48 ωρών από τη βεβαίωση παραλαβής της προκήρυξης/ γνωστοποίησης. Πρβλ. άρθρο 66 του ν. 4412/2016.

¹⁶ Σύμφωνα με τα άρθρα 38 και 66 του Ν. 4412/2016 και την ΥΑ 57654, όπως ισχύουν.

¹⁷ Η υποχρέωση δημοσίευσης της προκήρυξης σε δύο οικονομικές εφημερίδες ευρείας κυκλοφορίας που προβλέπεται στο άρθρο 4 του ΠΔ 118/2007 / άρθρο 5 του Ε.Κ.Π.Ο.Τ.Α. έχει καταργηθεί από την 1^η Ιανουαρίου 2018. Πρβλ άρθρο 377§1 περίπτ. (59 και 82) και άρθρο 379 §10 ν. 4412/2016

¹⁸ Η υποχρέωση δημοσίευσης της προκήρυξης σε μία τοπική εφημερίδα, που προβλέπεται στο άρθρο 4 του ΠΔ 118/2007/άρθρο 5 του ΕΚΠΟΤΑ, συνεχίζει να υφίσταται μέχρι και την 31/12/2021, οπότε και καταργείται, βλέπε άρθρο 377§1 περίπτ (59 και 82) και άρθρο 379 §12 ν. 4412/2016

¹⁹ Η δημοσίευση σε νομαρχιακές και τοπικές εφημερίδες του Ν.3548/2007, συνεχίζει να υφίσταται μέχρι και την 31/12/2021, οπότε και καταργείται, βλέπε άρθρο 377§1 περίπτ (35) και άρθρο 379 §12 ν. 4412/2016

α) τηρούν και θα εξακολουθήσουν να τηρούν κατά την εκτέλεση της σύμβασης, εφόσον επιλεγούν, τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπιστεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016. Η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων ελέγχεται και βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές και υπηρεσίες που ενεργούν εντός των ορίων της ευθύνης και της αρμοδιότητάς τους²⁰.

β) δεν θα ενεργήσουν αθέμιτα, παράνομα ή καταχρηστικά καθ'όλη τη διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης, αλλά και κατά το στάδιο εκτέλεσης της σύμβασης, εφόσον επιλεγούν.

γ) λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να διαφυλάξουν την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών που έχουν χαρακτηριστεί ως τέτοιες.

---

²⁰ Άρθρο 18 παρ. 2 του ν. 4412/2016

2. ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

2.1 Γενικές Πληροφορίες

2.1.1 Έγγραφα της σύμβασης

Τα έγγραφα της παρούσας διαδικασίας σύναψης²¹ είναι τα ακόλουθα:

1. Η παρούσα διακήρυξη με τα παραρτήματά της
2. το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης [ΕΕΕΣ]
3. οι συμπληρωματικές πληροφορίες που τυχόν παρέχονται στο πλαίσιο της διαδικασίας, ιδίως σχετικά με τις προδιαγραφές και τα σχετικά δικαιολογητικά
4. το σχέδιο της σύμβασης με τα Παραρτήματά της

2.1.2 Επικοινωνία - Πρόσβαση στα έγγραφα της Σύμβασης

Όλες οι επικοινωνίες σε σχέση με τα βασικά στοιχεία της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης, καθώς και όλες οι ανταλλαγές πληροφοριών, ιδίως η ηλεκτρονική υποβολή, εκτελούνται με τη χρήση της πλατφόρμας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ), η οποία είναι προσβάσιμη μέσω της Διαδικτυακής πύλης (www.promitheus.gov.gr)²².

2.1.3 Παροχή Διευκρινίσεων

Τα σχετικά αιτήματα παροχής διευκρινίσεων υποβάλλονται ηλεκτρονικά, το αργότερο επτά (7) ημέρες πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών και απαντώνται αντίστοιχα, στο πλαίσιο της παρούσας, στη σχετική ηλεκτρονική διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης στην πλατφόρμα του ΕΣΗΔΗΣ, η οποία είναι προσβάσιμη μέσω της Διαδικτυακής πύλης (www.promitheus.gov.gr). Αιτήματα παροχής συμπληρωματικών πληροφοριών – διευκρινίσεων υποβάλλονται από εγγεγραμμένους στο σύστημα οικονομικούς φορείς, δηλαδή από εκείνους που διαθέτουν σχετικά διαπιστευτήρια που τους έχουν χορηγηθεί (όνομα χρήστη και κωδικό πρόσβασης) και απαραίτητα το ηλεκτρονικό αρχείο με το κείμενο των ερωτημάτων είναι ηλεκτρονικά υπογεγραμμένο. Αιτήματα παροχής διευκρινίσεων που είτε υποβάλλονται με άλλο τρόπο είτε το ηλεκτρονικό αρχείο που τα συνοδεύει δεν είναι ηλεκτρονικά υπογεγραμμένο, δεν εξετάζονται.

Η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία παραλαβής των προσφορών, ούτως ώστε όλοι οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς να μπορούν να λάβουν γνώση όλων των αναγκαίων πληροφοριών για την κατάρτιση των προσφορών στις ακόλουθες περιπτώσεις²³:

α) όταν, για οποιονδήποτε λόγο, πρόσθετες πληροφορίες, αν και ζητήθηκαν από τον οικονομικό φορέα έγκαιρα δεν έχουν παρασχεθεί το αργότερο τέσσερις (4) ημέρες πριν από την προθεσμία που ορίζεται για την παραλαβή των προσφορών,

²¹ Ως «έγγραφο διαδικασίας σύναψης της σύμβασης» ή «έγγραφο της σύμβασης», κατά την έννοια της περ. 14 της παρ.1 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016 νοείται κάθε έγγραφο το οποίο παρέχει ή στο οποίο παραπέμπει η Α.Α. με σκοπό να περιγράψει ή να προσδιορίσει στοιχεία της σύμβασης ή της διαδικασίας ανάθεσης, συμπεριλαμβανομένης της προκήρυξης σύμβασης του άρθρου 63, της προκαταρκτικής προκήρυξης του άρθρου 62, αν χρησιμοποιείται ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού, των τεχνικών προδιαγραφών, του περιγραφικού εγγράφου, των προτεινόμενων όρων της σύμβασης, των υποδειγμάτων για την προσκόμιση των εγγράφων από τους υποψηφίους και τους προσφέροντες, των πληροφοριών σχετικά με τις γενικές και ειδικές υποχρεώσεις και τυχόν πρόσθετων εγγράφων. Επίσης, στην έννοια αυτή περιλαμβάνονται και η διακήρυξη στην οποία αναφέρονται όλοι οι ειδικοί και γενικοί όροι σύναψης και εκτέλεσης της σύμβασης, το Ενιαίο Ευρωπαϊκό Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), οι συμπληρωματικές πληροφορίες που παρέχει η αναθέτουσα αρχή δυνάμει της παρ. 2 του άρθρου 67 και της παρ. 2 του άρθρου 297, το σχέδιο της σύμβασης μετά των παραρτημάτων αυτής και η τεχνική συγγραφή υποχρεώσεων που περιλαμβάνει και τις εφαρμοστέες τεχνικές προδιαγραφές

²² Επιλέγεται, κατά κανόνα, η εκ του νόμου υποχρεωτική χρήση του ΕΣΗΔΗΣ για την πρόσβαση στα έγγραφα της σύμβασης και την επικοινωνία. Οι επιλογές που ακολουθούν αφορούν περιπτώσεις που δεν είναι δυνατή εν όλω ή εν μέρει η ελεύθερη πλήρης άμεση και δωρεάν ηλεκτρονική πρόσβαση στα έγγραφα της σύμβασης. Επιπλέον, σε περίπτωση που απαιτούνται ειδικά εργαλεία, συσκευές ή μορφώτοποι περιγράφονται στο σημείο αυτό ταυτόχρονα με τον τρόπο πρόσβασης των ενδιαφερομένων.

²³ Άρθρο 67, παρ.3 του ν. 4412/2016 & άρθρο 121, παρ.5 του ν. 4412/2016.

β) όταν τα έγγραφα της σύμβασης υφίστανται σημαντικές αλλαγές.

Η διάρκεια της παράτασης θα είναι ανάλογη με τη σπουδαιότητα των πληροφοριών που ζητήθηκαν ή των αλλαγών.

Όταν οι πρόσθετες πληροφορίες δεν έχουν ζητηθεί έγκαιρα ή δεν έχουν σημασία για την προετοιμασία κατάλληλων προσφορών, η παράταση της προθεσμίας εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής.

Τροποποίηση των όρων της διαγωνιστικής διαδικασίας (πχ αλλαγή/μετάθεση της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφορών, καθώς και σημαντικές αλλαγές των εγγράφων της σύμβασης, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο) δημοσιεύεται στο ΚΗΜΔΗΣ²⁴.

2.1.4 Γλώσσα

Τα έγγραφα της σύμβασης έχουν συνταχθεί στην ελληνική γλώσσα. Σε περίπτωση ασυμφωνίας μεταξύ των τμημάτων των εγγράφων της σύμβασης που έχουν συνταχθεί σε περισσότερες γλώσσες, επικρατεί η ελληνική έκδοση.²⁵

Τυχόν προδικαστικές προσφυγές υποβάλλονται στην ελληνική γλώσσα.

Οι προσφορές, τα στοιχεία που περιλαμβάνονται σε αυτές, καθώς και τα αποδεικτικά έγγραφα σχετικά με τη μη ύπαρξη λόγου αποκλεισμού και την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής²⁶ συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα ή συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα.

Τα αλλοδαπά δημόσια και ιδιωτικά έγγραφα συνοδεύονται από μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα, επικυρωμένη είτε από πρόσωπο αρμόδιο κατά τις κείμενες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας είτε από πρόσωπο κατά νόμο αρμόδιο της χώρας στην οποία έχει συνταχθεί το έγγραφο.

Ενημερωτικά και τεχνικά φυλλάδια και άλλα έντυπα -εταιρικά ή μη- με ειδικό τεχνικό περιεχόμενο, δηλαδή έντυπα με αμιγώς τεχνικά χαρακτηριστικά, όπως αριθμούς, αποδόσεις σε διεθνείς μονάδες, μαθηματικούς τύπους και σχέδια, που είναι δυνατόν να διαβαστούν σε κάθε γλώσσα και δεν είναι απαραίτητη η μετάφραση τους, μπορούν να υποβάλλονται σε άλλη γλώσσα, χωρίς να συνοδεύονται από μετάφραση στην ελληνική.²⁷

Κάθε μορφής επικοινωνία με την αναθέτουσα αρχή, καθώς και μεταξύ αυτής και του αναδόχου, θα γίνονται υποχρεωτικά στην ελληνική γλώσσα²⁸.

2.1.5 Εγγυήσεις²⁹

Οι εγγυητικές επιστολές των παραγράφων 2.2.2 και 4.1. εκδίδονται από πιστωτικά ιδρύματα ή χρηματοδοτικά ιδρύματα ή ασφαλιστικές επιχειρήσεις κατά την έννοια των περιπτώσεων β' και γ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4364/ 2016 (Α' 13)³⁰, που λειτουργούν νόμιμα στα κράτη - μέλη της Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή στα κράτη-μέλη της ΣΔΣ και έχουν, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, το δικαίωμα αυτό. Μπορούν, επίσης, να εκδίδονται από το Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. ή να παρέχονται με γραμμάτιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων με παρακατάθεση σε αυτό του αντίστοιχου χρηματικού ποσού³¹. Αν συσταθεί παρακαταθήκη με γραμμάτιο παρακατάθεσης χρεογράφων στο Ταμείο

²⁴ Πρβλ έγγραφο ΕΑΑΔΗΣΥ με α.π. 4121/30-07-2020 « Διευκρινίσεις ως προς την τήρηση των διατυπώσεων δημοσιότητας στη διαγωνιστική διαδικασία σε περίπτωση τροποποίησης όρων της διακήρυξης» (ΑΔΑ: ΩΡΗ9ΟΞΤΒ-2ΧΖ)

²⁵ Άρθρο 53, παρ.3 του ν. 4412/2016: Τα έγγραφα της σύμβασης (όπως περιγράφονται στην παρ. 2.1.1) συντάσσονται υποχρεωτικά στην ελληνική γλώσσα και προαιρετικά και σε άλλες γλώσσες, συνολικά ή μερικά. Σε περίπτωση ασυμφωνίας μεταξύ των τμημάτων των εγγράφων της σύμβασης που έχουν συνταχθεί σε περισσότερες γλώσσες, επικρατεί η ελληνική έκδοση.

²⁶ Πρβλ. άρθρο 80 παρ. 10 ν. 4412/2016

²⁷ Άρθρο 92, παρ.4 του ν. 4412/2016

²⁸ Με την επιφύλαξη της εν όλω ή εν μέρει σύνταξης των εγγράφων σε άλλη γλώσσα

²⁹ Άρθρο 72 ν. 4412/2016

³⁰ Πρβλ. άρθρο 120 Ν.4512/2018 (ΦΕΚ Α' 5/17.1.2017), καθώς και άρθρο 15 παρ.1 Ν.4541/2018 (ΦΕΚ Α' 93/31.5.2018)

³¹ Τα γραμμάτια σύστασης χρηματικής παρακαταθήκης του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, για την παροχή εγγυήσεων συμμετοχής και καλής εκτέλεσης (εγγυοδοτική παρακαταθήκη) συστήνονται σύμφωνα με την ειδική νομοθεσία που διέπει αυτό και ειδικότερα βάσει του άρθρου 4 του π.δ της 30 Δεκεμβρίου 1926/3 Ιανουαρίου 1927 ("Περί συστάσεως και

Παρακαταθηκών και Δανείων, τα τοκομερίδια ή μερίσματα που λήγουν κατά τη διάρκεια της εγγύησης επιστρέφονται μετά τη λήξη τους στον υπέρ ου η εγγύηση οικονομικό φορέα.

Οι εγγυητικές επιστολές εκδίδονται κατ' επιλογή των οικονομικών φορέων από έναν ή περισσότερους εκδότες της παραπάνω παραγράφου.

Οι εγγυήσεις αυτές περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία: α) την ημερομηνία έκδοσης, β) τον εκδότη, γ) την αναθέτουσα αρχή προς την οποία απευθύνονται, δ) τον αριθμό της εγγύησης, ε) το ποσό που καλύπτει η εγγύηση, στ) την πλήρη επωνυμία, τον Α.Φ.Μ. και τη διεύθυνση του οικονομικού φορέα υπέρ του οποίου εκδίδεται η εγγύηση (στην περίπτωση ένωσης αναγράφονται όλα τα παραπάνω για κάθε μέλος της ένωσης), ζ) τους όρους ότι: αα) η εγγύηση παρέχεται ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα, ο δε εκδότης παραιτείται του δικαιώματος της διαιρέσεως και της διζήσεως, και ββ) ότι σε περίπτωση κατάπτωσης αυτής, το ποσό της κατάπτωσης υπόκειται στο εκάστοτε ισχύον τέλος χαρτοσήμου, η) τα στοιχεία της σχετικής διακήρυξης και την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών, θ) την ημερομηνία λήξης ή τον χρόνο ισχύος της εγγύησης, (ο οποίος θα πρέπει να είναι τουλάχιστον 2 μήνες από την λήξη της σύμβασης, ήτοι **μέχρι τις .../.../2023**), ι) την ανάληψη υποχρέωσης από τον εκδότη της εγγύησης να καταβάλει το ποσό της εγγύησης ολικά ή μερικά εντός πέντε (5) ημερών μετά από απλή έγγραφη ειδοποίηση εκείνου προς τον οποίο απευθύνεται και ια) στην περίπτωση των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης και προκαταβολής, τον αριθμό και τον τίτλο της σχετικής σύμβασης³².

Η περ. α' του προηγούμενου εδαφίου ζ' δεν εφαρμόζεται για τις εγγυήσεις που παρέχονται με γραμμάτιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων.

Η αναθέτουσα αρχή επικοινωνεί με τους εκδότες των εγγυητικών επιστολών προκειμένου να διαπιστώσει την εγκυρότητά τους.

Σε περίπτωση προσφορών ενώσεων οικονομικών φορέων ή κοινοπραξιών, οι εγγυήσεις περιλαμβάνουν και τον όρο ότι η εγγύηση καλύπτει τις υποχρεώσεις όλων των οικονομικών φορέων που συμμετέχουν στην ένωση.

2.1.6 Προστασία Προσωπικών Δεδομένων

Η αναθέτουσα αρχή ενημερώνει το φυσικό πρόσωπο που υπογράφει την προσφορά ως Προσφέρων ή ως Νόμιμος Εκπρόσωπος Προσφέροντος, ότι η ίδια ή και τρίτοι, κατ' εντολή και για λογαριασμό της, θα επεξεργάζονται προσωπικά δεδομένα που περιέχονται στους φακέλους της προσφοράς και τα αποδεικτικά μέσα τα οποία υποβάλλονται σε αυτήν, στο πλαίσιο του παρόντος Διαγωνισμού, για το σκοπό της αξιολόγησης των προσφορών και της ενημέρωσης έτερων συμμετεχόντων σε αυτόν, λαμβάνοντας κάθε εύλογο μέτρο για τη διασφάλιση του απόρρητου και της ασφάλειας της επεξεργασίας των δεδομένων και της προστασίας τους από κάθε μορφής αθέμιτη επεξεργασία, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας περί προστασίας προσωπικών δεδομένων, κατά τα αναλυτικώς αναφερόμενα στην αναλυτική ενημέρωση που επισυνάπτεται στην παρούσα.

2.2 Δικαίωμα Συμμετοχής - Κριτήρια Ποιοτικής Επιλογής

2.2.1 Δικαίωμα συμμετοχής

1. Δικαίωμα συμμετοχής στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης έχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα και, σε περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων, τα μέλη αυτών, που είναι εγκατεστημένα σε:

α) κράτος-μέλος της Ένωσης,

β) κράτος-μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.),

αποδόσεως παρακαταθηκών και καταθέσεων παρά τω Ταμείω Παρακαταθηκών και Δανείων"). Πρβλ. το με αρ. πρωτ. 2756/23-5-2017 έγγραφο της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (ΑΔΑ: 7ΝΣΡΟΞΤΒ-975).

³² Παρ. 12 άρθρου 72 ν. 4412/2016

γ) τρίτες χώρες που έχουν υπογράψει και κυρώσει τη ΣΔΣ³³, στο βαθμό που η υπό ανάθεση δημόσια σύμβαση καλύπτεται από τα Παραρτήματα 1, 2, 4, 5, 6 και 7³⁴ και τις γενικές σημειώσεις του σχετικού με την Ένωση Προσαρτήματος Ι της ως άνω Συμφωνίας, καθώς και

δ) σε τρίτες χώρες που δεν εμπíπτουν στην περίπτωση γ' της παρούσας παραγράφου και έχουν συνάψει διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες με την Ένωση σε θέματα διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων³⁵.

Στο βαθμό που καλύπτονται από τα Παραρτήματα 1, 2, 4, 5 6 και 7 και τις γενικές σημειώσεις του σχετικού με την Ένωση Προσαρτήματος Ι της ΣΔΣ, καθώς και τις λοιπές διεθνείς συμφωνίες από τις οποίες δεσμεύεται η Ένωση, οι αναθέτουσες αρχές επιφυλάσσουν για τα έργα, τα αγαθά, τις υπηρεσίες και τους οικονομικούς φορείς των χωρών που έχουν υπογράψει τις εν λόγω συμφωνίες μεταχείριση εξίσου ευνοϊκή με αυτήν που επιφυλάσσουν για τα έργα, τα αγαθά, τις υπηρεσίες και τους οικονομικούς φορείς της Ένωσης³⁶.

2. Οικονομικός φορέας συμμετέχει είτε μεμονωμένα είτε ως μέλος ένωσης. Οι ενώσεις οικονομικών φορέων, συμπεριλαμβανομένων και των προσωρινών συμπράξεων, δεν απαιτείται να περιβληθούν συγκεκριμένη νομική μορφή για την υποβολή προσφοράς. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να απαιτήσει από τις ενώσεις οικονομικών φορέων να περιβληθούν συγκεκριμένη νομική μορφή, εφόσον τους ανατεθεί η σύμβαση.

Στις περιπτώσεις υποβολής προσφοράς από ένωση οικονομικών φορέων, όλα τα μέλη της ευθύνονται έναντι της αναθέτουσας αρχής αλληλέγγυα και εις ολόκληρον.³⁷

Σε περίπτωση ανάθεσης της σύμβασης στην ένωση, η ευθύνη αυτή εξακολουθεί μέχρι πλήρους εκτέλεσης της σύμβασης.³⁸

2.2.2 Εγγύηση συμμετοχής³⁹

2.2.2.1. Για την έγκυρη συμμετοχή στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης, κατατίθεται από τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς (προσφέροντες), εγγυητική επιστολή συμμετοχής για το σύνολο του έργου⁴⁰, ποσού [30.899,71 X 0,02] **618,00 ευρώ, [εξακοσίων δέκα οκτώ ευρώ]**⁴¹, το οποίο ανά ΤΜΗΜΑ επιμερίζεται ως κάτωθι:

ΤΜΗΜΑ 1: [13.509,00 X 0,02] **270,18 ευρώ**⁴², **διακόσια εβδομήντα ευρώ και δέκα οκτώ λεπτά**

ΤΜΗΜΑ 2: [7.301,83 X 0,02] **146,04 ευρώ**⁴³ **εκατόν σαράντα έξι ευρώ και τέσσερα λεπτά.**

ΤΜΗΜΑ 3: [10.088,88 X 0,02] **201,78 ευρώ**⁴⁴ **διακόσια ένα ευρώ και εβδομήντα οκτώ λεπτά.**

³³ Βλ. σχετικά με ΣΔΣ https://www.wto.org/english/tratop_e/gproc_e/gp_gpa_e.htm

³⁴ Σύμφωνα με το ισχύον κείμενο της ΣΔΣ, τα σχετικά παραρτήματα που αναφέρονται στο άρθρο 25 αντιστοιχούν πλέον στα 1, 2, 4, 5, 6 και 7.

³⁵ Επισημαίνεται ότι απαγορεύεται η συμμετοχή εξωχώριας εταιρείας από «μη συνεργάσιμα κράτη στον φορολογικό τομέα» κατά την έννοια των παρ. 3 και 4 του άρθρου 65 του ν. 4172/2013, καθώς και από κράτη που έχουν προνομιακό φορολογικό καθεστώς, όπως αυτά ορίζονται στον κατάλογο της απόφασης της παρ. 7 του άρθρου 65 του ως άνω Κώδικα, κατά τα αναφερόμενα στην περίπτωση α' και β' της παραγράφου 4 του άρθρου 4 του ν. 3310/2005.

³⁶ Πρβλ. σχετικά, σελ. 8 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής C (2019) 5494 final «Κατευθυντήριες γραμμές για τη συμμετοχή προσφερόντων και αγαθών από τρίτες χώρες στην αγορά δημοσίων συμβάσεων της ΕΕ».

³⁷ Άρθρο 19 ν. 4412/2016

³⁸ Πρβλ. Άρθρο 19 παρ. 4 ν. 4412/2016

³⁹ Παρ. 1, 2, 3 και 12 του άρθρου 72 του ν.4412/2016.

⁴⁰ Σε περίπτωση υποβολής προσφοράς για ένα ή περισσότερα τμήματα της σύμβασης, το ύψος της εγγύησης συμμετοχής υπολογίζεται επί της εκτιμώμενης αξίας του/των προσφερομένου/ων τμήματος/τμημάτων (β' εδ. παρ. 1 άρθρου 72 ν. 4412/2016).

⁴¹ Το ποσοστό της εγγύησης συμμετοχής δεν μπορεί να υπερβαίνει το 2% της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, με ανάλογη στρογγυλοποίηση, μη συνυπολογιζομένων των δικαιωμάτων προαίρεσης και παράτασης της σύμβασης.

⁴² Το ποσοστό της εγγύησης συμμετοχής δεν μπορεί να υπερβαίνει το 2% της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, με ανάλογη στρογγυλοποίηση, μη συνυπολογιζομένων των δικαιωμάτων προαίρεσης και παράτασης της σύμβασης, , (άρθρο 72 παρ. 1 περ. α εδάφιο πρώτο του ν. 4412/2016 όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 5α του άρθρου 43 ν. 4605/2019 (Α' 52).

⁴³ Το ποσοστό της εγγύησης συμμετοχής δεν μπορεί να υπερβαίνει το 2% της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, με ανάλογη στρογγυλοποίηση, μη συνυπολογιζομένων των δικαιωμάτων προαίρεσης και παράτασης της σύμβασης, , (άρθρο 72 παρ. 1 περ. α εδάφιο πρώτο του ν. 4412/2016 όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 5α του άρθρου 43 ν. 4605/2019 (Α' 52).

Στην περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, η εγγύηση συμμετοχής περιλαμβάνει και τον όρο ότι η εγγύηση καλύπτει τις υποχρεώσεις όλων των οικονομικών φορέων που συμμετέχουν στην ένωση.

Η εγγύηση συμμετοχής πρέπει να ισχύει τουλάχιστον για τριάντα (30) ημέρες μετά τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς του άρθρου 2.4.5 της παρούσας, ήτοι μέχρι ....., άλλως η προσφορά απορρίπτεται. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, πριν τη λήξη της προσφοράς, να ζητά από τους προσφέροντες να παρατείνουν, πριν τη λήξη τους, τη διάρκεια ισχύος της προσφοράς και της εγγύησης συμμετοχής.

Οι πρωτότυπες εγγυήσεις συμμετοχής, πλην των εγγυήσεων που εκδίδονται ηλεκτρονικά, προσκομίζονται, σε κλειστό φάκελο με ευθύνη του οικονομικού φορέα, το αργότερο πριν την ημερομηνία και ώρα αποσφράγισης των προσφορών που ορίζεται στην παρ. 3.1 της παρούσας, άλλως η προσφορά απορρίπτεται ως απαράδεκτη, μετά από γνώμη της Επιτροπής Διαγωνισμού.

2.2.2.2. Η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στον ανάδοχο με την προσκόμιση της εγγύησης καλής εκτέλεσης.

Η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στους λοιπούς προσφέροντες, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 72 του ν. 4412/2016.⁴⁵

2.2.2.3. Η εγγύηση συμμετοχής καταπίπτει, εάν ο προσφέρων: α) αποσύρει την προσφορά του κατά τη διάρκεια ισχύος αυτής, β) παρέχει, εν γνώσει του, ψευδή στοιχεία ή πληροφορίες που αναφέρονται στις παραγράφους 2.2.3 έως 2.2.8, γ) δεν προσκομίσει εγκαίρως τα προβλεπόμενα από την παρούσα δικαιολογητικά (παραγράφοι 2.2.9 και 3.2), δ) δεν προσέλθει εγκαίρως για υπογραφή του συμφωνητικού, ε) υποβάλει μη κατάλληλη προσφορά, με την έννοια της περ. 46 της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016, στ) δεν ανταποκριθεί στη σχετική πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής να εξηγήσει την τιμή ή το κόστος της προσφοράς του εντός της τεθείσας προθεσμίας και η προσφορά του απορριφθεί⁴⁶, ζ) στις περιπτώσεις των παρ. 3, 4 και 5 του άρθρου 103 του ν. 4412/2016, περί πρόσκλησης για υποβολή δικαιολογητικών από τον προσωρινό ανάδοχο, αν, κατά τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών, σύμφωνα με τις παραγράφους 3.2 και 3.4 της παρούσας, διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν στο ΕΕΕΣ είναι εκ προθέσεως απατηλά, ή ότι έχουν υποβληθεί πλαστά αποδεικτικά στοιχεία, ή αν, από τα παραπάνω δικαιολογητικά που προσκομίσθηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύεται η μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 ή η πλήρωση μιας ή περισσότερων από τις απαιτήσεις των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής.

2.2.3 Λόγοι αποκλεισμού⁴⁷

Αποκλείεται από τη συμμετοχή στην παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης (διαγωνισμό) οικονομικός φορέας, εφόσον συντρέχει στο πρόσωπό του (εάν πρόκειται για μεμονωμένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο) ή σε ένα από τα μέλη του (εάν πρόκειται για ένωση οικονομικών φορέων) ένας ή περισσότεροι από τους ακόλουθους λόγους:

2.2.3.1. Όταν υπάρχει σε βάρος του αμετάκλητη⁴⁸ καταδικαστική απόφαση για ένα από τα ακόλουθα εγκλήματα:

α) συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 της απόφασης-πλαίσιο 2008/841/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 2008, για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος (ΕΕ L 300 της 11.11.2008 σ.42), και τα εγκλήματα του άρθρου 187 του Ποινικού Κώδικα (εγκληματική οργάνωση),

⁴⁴ Το ποσοστό της εγγύησης συμμετοχής δεν μπορεί να υπερβαίνει το 2% της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, με ανάλογη στρογγυλοποίηση, μη συνυπολογιζομένων των δικαιωμάτων προαίρεσης και παράτασης της σύμβασης, (άρθρο 72 παρ. 1 περ. α εδάφιο πρώτο του ν. 4412/2016 όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 5α του άρθρου 43 ν. 4605/2019 (Α' 52)).

⁴⁵ Άρθρο 72 παρ. 3 εδάφιο δεύτερο του ν. 4412/2016

⁴⁶ Πρβλ άρθρο 88 σε συνδυασμό με άρθρο 72 ν. 4412/2016

⁴⁷ Άρθρα 73 και 74 ν. 4412/2016.

⁴⁸ Επισημαίνεται ότι η αναφορά στο ΕΕΕΣ σε "τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση" νοείται ως "αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση", η δε σχετική δήλωση του οικονομικού φορέα στο Μέρος III.A. του ΕΕΕΣ αφορά μόνο σε αμετάκλητες καταδικαστικές αποφάσεις

β) ενεργητική δωροδοκία, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 της σύμβασης περί της καταπολέμησης της διαφθοράς στην οποία ενέχονται υπάλληλοι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των κρατών-μελών της Ένωσης (ΕΕ C 195 της 25.6.1997, σ. 1) και στην παρ. 1 του άρθρου 2 της απόφασης-πλαίσιο 2003/568/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 2003, για την καταπολέμηση της δωροδοκίας στον ιδιωτικό τομέα (ΕΕ L 192 της 31.7.2003, σ. 54), καθώς και όπως ορίζεται στο εθνικό δίκαιο του οικονομικού φορέα, και τα εγκλήματα των άρθρων 159Α (δωροδοκία πολιτικών προσώπων), 236 (δωροδοκία υπαλλήλου), 237 παρ. 2-4 (δωροδοκία δικαστικών λειτουργιών), 237Α παρ. 2 (εμπορία επιρροής – μεσάζοντες), 396 παρ. 2 (δωροδοκία στον ιδιωτικό τομέα) του Ποινικού Κώδικα,

γ) απάτη, εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, κατά την έννοια των άρθρων 3 και 4 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5^{ης} Ιουλίου 2017 σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (L 198/28.07.2017) και τα εγκλήματα των άρθρων 159Α (δωροδοκία πολιτικών προσώπων), 216 (πλαστογραφία), 236 (δωροδοκία υπαλλήλου), 237 παρ. 2-4 (δωροδοκία δικαστικών λειτουργιών), 242 (ψευδής βεβαίωση, νόθευση κ.λπ.) 374 (διακεκριμένη κλοπή), 375 (υπεξαίρεση), 386 (απάτη), 386Α (απάτη με υπολογιστή), 386Β (απάτη σχετική με τις επιχορηγήσεις), 390 (απιστία) του Ποινικού Κώδικα και των άρθρων 155 επ. του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001, Α' 265), όταν αυτά στρέφονται κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή συνδέονται με την προσβολή αυτών των συμφερόντων, καθώς και τα εγκλήματα των άρθρων 23 (διασυνοριακή απάτη σχετικά με τον ΦΠΑ) και 24 (επικουρικές διατάξεις για την ποινική προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης) του ν. 4689/2020 (Α' 103),

δ) τρομοκρατικά εγκλήματα ή εγκλήματα συνδεόμενα με τρομοκρατικές δραστηριότητες, όπως ορίζονται, αντιστοίχως, στα άρθρα 3-4 και 5-12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/541 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15^{ης} Μαρτίου 2017 για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαισίου 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου και για την τροποποίηση της απόφασης 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 88/31.03.2017) ή ηθική αυτουργία ή συνέργεια ή απόπειρα διάπραξης εγκλήματος, όπως ορίζονται στο άρθρο 14 αυτής, και τα εγκλήματα των άρθρων 187Α και 187Β του Ποινικού Κώδικα, καθώς και τα εγκλήματα των άρθρων 32-35 του ν. 4689/2020 (Α' 103),

ε) νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ης Μαΐου 2015, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση της οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 141/05.06.2015) και τα εγκλήματα των άρθρων 2 και 39 του ν. 4557/2018 (Α' 139),

στ) παιδική εργασία και άλλες μορφές εμπορίας ανθρώπων, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 της Οδηγίας 2011/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Απριλίου 2011, για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της, καθώς και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2002/629/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 101 της 15.4.2011, σ. 1), και τα εγκλήματα του άρθρου 323Α του Ποινικού Κώδικα (εμπορία ανθρώπων).

Ο οικονομικός φορέας αποκλείεται, επίσης, όταν το πρόσωπο εις βάρος του οποίου εκδόθηκε αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση είναι μέλος του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του ή έχει εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό. Η υποχρέωση του προηγούμενου εδαφίου αφορά:

- στις περιπτώσεις εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.) ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών (Ι.Κ.Ε.) και προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε. και Ε.Ε.) τους διαχειριστές.
- στις περιπτώσεις ανωνύμων εταιρειών (Α.Ε.), τον διευθύνοντα Σύμβουλο, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και τα πρόσωπα στα οποία με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου έχει ανατεθεί το σύνολο της διαχείρισης και εκπροσώπησης της εταιρείας.
- στις περιπτώσεις Συνεταιρισμών, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

- σε όλες τις υπόλοιπες περιπτώσεις νομικών προσώπων, τον κατά περίπτωση νόμιμο εκπρόσωπο.

Εάν στις ως άνω περιπτώσεις (α) έως (στ) η κατά τα ανωτέρω περίοδος αποκλεισμού δεν έχει καθοριστεί με αμετάκλητη απόφαση, αυτή ανέρχεται σε πέντε (5) έτη από την ημερομηνία της καταδίκης με αμετάκλητη απόφαση.

2.2.3.2. Στις ακόλουθες περιπτώσεις :

α) όταν ο οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί από δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία ή

β) όταν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι ο οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.

Αν ο οικονομικός φορέας είναι Έλληνας πολίτης ή έχει την εγκατάστασή του στην Ελλάδα, οι υποχρεώσεις του που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης καλύπτουν τόσο την κύρια όσο και την επικουρική ασφάλιση.

Οι υποχρεώσεις των περ. α' και β' της παρ. 2.2.3.2 θεωρείται ότι δεν έχουν αθετηθεί εφόσον δεν έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες ή εφόσον αυτές έχουν υπαχθεί σε δεσμευτικό διακανονισμό που τηρείται.

Δεν αποκλείεται ο οικονομικός φορέας, όταν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους στο μέτρο που τηρεί τους όρους του δεσμευτικού κανονισμού.

2.2.3.3. Αποκλείεται⁴⁹ από τη συμμετοχή στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης, οικονομικός φορέας σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες καταστάσεις⁵⁰:

(α) εάν έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4412/2016⁵¹, περί αρχών που εφαρμόζονται στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων,

(β) εάν τελεί υπό πτώχευση ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία ειδικής εκκαθάρισης ή τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση από εκκαθαριστή ή από το δικαστήριο ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία πτωχευτικού συμβιβασμού ή έχει αναστείλει τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης και δεν τηρεί τους όρους αυτής ή εάν βρίσκεται σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση προκύπτουσα από παρόμοια διαδικασία, προβλεπόμενη σε εθνικές διατάξεις νόμου. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να μην αποκλείει έναν οικονομικό φορέα ο οποίος βρίσκεται σε μία εκ των καταστάσεων που αναφέρονται στην περίπτωση αυτή, υπό την προϋπόθεση ότι αποδεικνύει ότι ο εν λόγω φορέας είναι σε θέση να εκτελέσει τη σύμβαση, λαμβάνοντας υπόψη τις ισχύουσες διατάξεις και τα μέτρα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής του λειτουργίας⁵²,

(γ) εάν, με την επιφύλαξη της παραγράφου 3β του άρθρου 44 του ν. 3959/2011 περί ποινικών κυρώσεων και άλλων διοικητικών συνεπειών, υπάρχουν επαρκώς εύλογες ενδείξεις που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ο οικονομικός φορέας συνήψε συμφωνίες με άλλους οικονομικούς φορείς με στόχο τη στρέβλωση του ανταγωνισμού,

⁴⁹ Οι λόγοι της παραγράφου 4 αποτελούν δυνητικούς λόγους αποκλεισμού, σύμφωνα με το άρθρο 73 παρ. 4 ν. 4412/2016. Κατά συνέπεια, η Α.Α. δύναται να επιλέξει όλους, μερικούς, ή, ενδεχομένως, και κανέναν από τους λόγους αποκλεισμού της παρ. 4, συνεκτιμώντας τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της υπό ανάθεση σύμβασης (εκτιμώμενη αξία αυτής, ειδικές περιστάσεις κλπ), με σχετική πρόβλεψη στη διακήρυξη (πρβλ. αιτιολογική έκθεση νόμου 4412/2016 - άρθρο 73 παρ. 4). Επισημαίνεται, επίσης, ότι η επιλογή από την Α.Α. λόγου/ων αποκλεισμού της παρ. 4 διαμορφώνει αντιστοίχως τις επιλογές της στα σχετικά πεδία του ΕΕΕΣ καθώς και τα μέσα απόδειξης του άρθρου 2.2.9.2.

⁵⁰ Ειδικά για τους δυνητικούς λόγους αποκλεισμού πρβλ. την Κατευθυντήρια Οδηγία 20/22-06-2017 της Αρχής (ΑΔΑ: ΩΡΞ3ΟΞΤΒ-9Ρ5). Ειδικότερα, όταν η αναθέτουσα αρχή εξετάζει τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής των δυνητικών λόγων αποκλεισμού που έχει συμπεριλάβει στα έγγραφα της σύμβασης, πρέπει να δίδει ιδιαίτερη προσοχή στην τήρηση της αρχής της αναλογικότητας (πρβλ και αιτιολογική σκέψη 101 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ).

⁵¹ Η αθέτηση της υποχρέωσης αυτής συνιστά σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα του οικονομικού φορέα κατά την έννοια της περίπτωσης θ' της παραγράφου 4 του άρθρου 73. Πρβλ άρθρο 18 παρ. 5 του ν. 4412/2016.

⁵² Σχετική δήλωση του προσφέροντος οικονομικού φορέα περιλαμβάνεται στο ΕΕΕΣ

δ) εάν μία κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων κατά την έννοια του άρθρου 24 του ν. 4412/2016 δεν μπορεί να θεραπευθεί αποτελεσματικά με άλλα, λιγότερο παρεμβατικά, μέσα,

(ε) εάν μία κατάσταση στρέβλωσης του ανταγωνισμού από την πρότερη συμμετοχή του οικονομικού φορέα κατά την προετοιμασία της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 48 του ν. 4412/2016, δεν μπορεί να θεραπευθεί με άλλα, λιγότερο παρεμβατικά, μέσα,

(στ) εάν έχει επιδείξει σοβαρή ή επαναλαμβανόμενη πλημμέλεια κατά την εκτέλεση ουσιώδους απαίτησης στο πλαίσιο προηγούμενης δημόσιας σύμβασης, προηγούμενης σύμβασης με αναθέτοντα φορέα ή προηγούμενης σύμβασης παραχώρησης που είχε ως αποτέλεσμα την πρόωρη καταγγελία της προηγούμενης σύμβασης, αποζημιώσεις ή άλλες παρόμοιες κυρώσεις,

(ζ) εάν έχει κριθεί ένοχος εκ προθέσεως σοβαρών απατηλών δηλώσεων κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, έχει αποκρύψει τις πληροφορίες αυτές ή δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατ' εφαρμογή της παραγράφου 2.2.9.2 της παρούσας,

(η) εάν επιχειρήσει να επηρεάσει με αθέμιτο τρόπο τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, να αποκτήσει εμπιστευτικές πληροφορίες που ενδέχεται να του αποφέρουν αθέμιτο πλεονέκτημα στη διαδικασία σύναψης σύμβασης ή να παράσχει με απατηλό τρόπο παραπλανητικές πληροφορίες που ενδέχεται να επηρεάσουν ουσιωδώς τις αποφάσεις που αφορούν τον αποκλεισμό, την επιλογή ή την ανάθεση,

(θ) εάν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει, με κατάλληλα μέσα ότι έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα, το οποίο θέτει εν αμφιβόλω την ακεραιότητά του .

Εάν στις ως άνω περιπτώσεις (α) έως (θ) η περίοδος αποκλεισμού δεν έχει καθοριστεί με αμετάκλητη απόφαση, αυτή ανέρχεται σε τρία (3) έτη από την ημερομηνία έκδοσης πράξης που βεβαιώνει το σχετικό γεγονός.⁵³

2.2.3.4. Ο οικονομικός φορέας αποκλείεται σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας σύναψης της παρούσας σύμβασης, όταν αποδεικνύεται ότι βρίσκεται, λόγω πράξεων ή παραλείψεων του, είτε πριν είτε κατά τη διαδικασία, σε μία από τις ως άνω περιπτώσεις.

2.2.3.5. Οικονομικός φορέας που εμπίπτει σε μια από τις καταστάσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2.2.3.1 και 2.2.3.3, εκτός από την περ. β αυτής, μπορεί να προσκομίζει στοιχεία⁵⁴, προκειμένου να αποδείξει ότι τα μέτρα που έλαβε επαρκούν για να αποδείξουν την αξιοπιστία του, παρότι συντρέχει ο σχετικός λόγος αποκλεισμού (αυτοκάθαρση). Για τον σκοπό αυτόν, ο οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι έχει καταβάλει ή έχει δεσμευθεί να καταβάλει αποζημίωση για ζημίες που προκλήθηκαν από το ποινικό αδίκημα ή το παράπτωμα, ότι έχει διευκρινίσει τα γεγονότα και τις περιστάσεις με ολοκληρωμένο τρόπο, μέσω ενεργού συνεργασίας με τις ερευνητικές αρχές, και έχει λάβει συγκεκριμένα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, καθώς και μέτρα σε επίπεδο προσωπικού κατάλληλα για την αποφυγή περαιτέρω ποινικών αδικημάτων ή παραπτωμάτων. Τα μέτρα που λαμβάνονται από τους οικονομικούς φορείς αξιολογούνται σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα και τις ιδιαίτερες περιστάσεις του ποινικού αδικήματος ή του παραπτώματος. Εάν τα στοιχεία κριθούν επαρκή, ο εν λόγω οικονομικός φορέας δεν αποκλείεται από τη διαδικασία σύναψης σύμβασης. Αν τα μέτρα κριθούν ανεπαρκή, γνωστοποιείται στον οικονομικό φορέα το σκεπτικό της απόφασης αυτής. Οικονομικός φορέας που έχει αποκλειστεί, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, με τελεσίδικη απόφαση, σε εθνικό επίπεδο, από τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης σύμβασης ή ανάθεσης παραχώρησης δεν μπορεί να κάνει χρήση της ανωτέρω δυνατότητας κατά την περίοδο του αποκλεισμού που ορίζεται στην εν λόγω απόφαση⁵⁵.

⁵³ Πρβλ. παράγραφο 10 του άρθρου 73 ν.4412/2016. Επίσης, υπ' αριθμ. πρωτ. 6271/30-11-2018 έγγραφο της Αρχής (ΑΔΑ Ψ3Κ8ΟΞΤΒ-09Β), σχετικά με την απόφαση ΔΕΕ της 24 Οκτωβρίου 2018 στην υπόθεση C-124/2017.

⁵⁴ Σχετικά με την προσκόμιση αποδείξεων για τα επανορθωτικά μέτρα βλ. την απόφαση της 14ης Ιανουαρίου 2021 του ΔΕΕ στην υπόθεση C-387/19

⁵⁵ Παρ. 7 άρθρου 73 ν. 4412/2016.

2.2.3.6. Η απόφαση για την διαπίστωση της επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων κατά την προηγούμενη παράγραφο εκδίδεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 8 και 9 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016⁵⁶.

2.2.3.7. Οικονομικός φορέας, σε βάρος του οποίου έχει επιβληθεί η κύρωση του οριζόντιου αποκλεισμού σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και για το χρονικό διάστημα που αυτή ορίζει, αποκλείεται από την παρούσα διαδικασία σύναψης της σύμβασης.

Κριτήρια Επιλογής⁵⁷

2.2.4 Καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας⁵⁸

Οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης απαιτείται να ασκούν δραστηριότητα συναφή με το αντικείμενο της σύμβασης.

Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι σε ένα από τα επαγγελματικά μητρώα ή εμπορικά μητρώα που τηρούνται στο κράτος εγκατάστασής τους ή να ικανοποιούν οποιαδήποτε άλλη απαίτηση ορίζεται στο Παράρτημα XI του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016. Εφόσον οι οικονομικοί φορείς απαιτείται να διαθέτουν ειδική έγκριση ή να είναι μέλη συγκεκριμένου οργανισμού για να μπορούν να παράσχουν τη σχετική υπηρεσία στη χώρα καταγωγής τους, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να τους ζητεί να αποδείξουν ότι διαθέτουν την έγκριση αυτή ή ότι είναι μέλη του εν λόγω οργανισμού ή να τους καλέσει να προβούν σε ένορκη δήλωση ενώπιον συμβολαιογράφου σχετικά με την άσκηση του συγκεκριμένου επαγγέλματος.

Στην περίπτωση οικονομικών φορέων εγκατεστημένων σε κράτος μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ) ή σε τρίτες χώρες που προσχωρήσει στη ΣΔΣ, ή σε τρίτες χώρες που δεν εμπίπτουν στην προηγούμενη περίπτωση και έχουν συνάψει διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες με την Ένωση σε θέματα διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι σε αντίστοιχα επαγγελματικά μητρώα.

Οι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα οικονομικοί φορείς θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι στο οικείο επαγγελματικό μητρώο, εφόσον, κατά την κείμενη νομοθεσία, απαιτείται η εγγραφή τους για την υπό ανάθεση υπηρεσία.

Η καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας θα πρέπει να καλύπτεται από όλα τα μέλη της ένωσης.

⁵⁶ Πρβλ. απόφαση υπ' αριθμ. 49341/19-05-2020 (ΦΕΚ 385 τεύχος ΥΟΔΔ, 25-05-2020), η οποία εξακολουθεί να ισχύει έως την έκδοση της απόφασης της παρ. 9 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016.

⁵⁷ Επισημαίνεται ότι όλα τα κριτήρια επιλογής είναι προαιρετικά, τίθενται στην παρούσα διακήρυξη κατά την κρίση και τη διακριτική ευχέρεια της Α.Α. και πρέπει να σχετίζονται και να είναι ανάλογα με το αντικείμενο της σύμβασης (άρθρο 75 παρ. 1 του ν. 4412/2016). Επιπλέον, οι Α.Α. μπορούν να επιβάλλουν στους οικονομικούς φορείς ως απαιτήσεις συμμετοχής μόνο τα κριτήρια που αναφέρονται στις παραγράφους 2.2.4, 2.2.5 και 2.2.6. Έχουν τη δυνατότητα, κατά συνέπεια, να επιλέξουν ένα, περισσότερα ή όλα ενδεχομένως τα ως άνω κριτήρια επιλογής, συνεκτιμώντας τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της υπό ανάθεση σύμβασης (εκτιμώμενη αξία αυτής, ειδικές περιστάσεις κλπ), με σχετική πρόβλεψη στη διακήρυξη. Οι Α.Α. διαμορφώνουν αντίστοιχα τα πεδία του ΕΕΕΣ, σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.9., καθώς και τα μέσα απόδειξης του άρθρου 2.2.9.2. Πρβλ. και την Κατευθυντήρια Οδηγία 13 της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. "Κριτήρια ποιοτικής επιλογής δημοσίων συμβάσεων και έλεγχος καταλληλότητας: ειδικά η οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια και η τεχνική και επαγγελματική ικανότητα" (ΑΔΑ ΩΒΥ7ΟΞΤΒ-ΤΛ7) και ειδικότερα τις Ενότητες III και IV παρ. 1 όπου παρατίθενται σχετικά παραδείγματα.

⁵⁸ Πρβλ άρθρο 75 παρ. 2 ν. 4412/2016

2.2.5 Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια⁵⁹

Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται:

ΤΜΗΜΑ 1: να διαθέτουν συνολικό γενικό ετήσιο κύκλο εργασιών για την τελευταία τριετία (2018, 2019, 2020) μεγαλύτερο ή ίσο των 50.000 €.

ΤΜΗΜΑ 2: Δεν απαιτείται απόδειξη οικονομικής ή/και χρηματοοικονομικής επάρκειας.

ΤΜΗΜΑ 3: Δεν απαιτείται απόδειξη οικονομικής ή/και χρηματοοικονομικής επάρκειας.

Σε περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, οι παραπάνω ελάχιστες απαιτήσεις καλύπτονται αθροιστικά από τα μέλη της ένωσης

2.2.6 Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα⁶⁰

Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, απαιτείται:

ΤΜΗΜΑ 1: να διαθέτει στην ομάδα έργου, γραφίστα με εξειδικευμένη τεχνογνωσία, αποδεδειγμένη επαγγελματική ενασχόληση και τεκμηριωμένη εμπειρία στο σχεδιασμό και την γραφιστική σχεδίαση πινακίδων, ήτοι να έχει εκτελέσει επιτυχώς τουλάχιστον δύο (2) παρόμοια έργα την τελευταία πενταετία.

ΤΜΗΜΑ 2: να έχει εκτελέσει επιτυχώς, τουλάχιστον δύο (2) έργα μεταφοράς υλικών σε ορεινές και δυσπρόσιτες περιοχές, με τη χρήση ζώων μεταφοράς, την τελευταία πενταετία.

ΤΜΗΜΑ 3: να έχει εκτελέσει επιτυχώς, τουλάχιστον δύο (2) έργα τοποθέτησης πινακίδων, σε οποιοδήποτε σημείο, εντός ή/και εκτός αστικού ιστού, την τελευταία πενταετία.

Η επιτυχής εκτέλεση των ανωτέρω εργασιών αποδεικνύεται με υπογεγραμμένες συμβάσεις, βεβαιώσεις δημοσίων ή/και ιδιωτικών φορέων, με παραστατικά (τιμολόγια/αποδείξεις παροχής υπηρεσιών, δελτία αποστολής) ή/και με οποιοδήποτε άλλο πρόσφορο τρόπο.

2.2.7 Στήριξη στην ικανότητα τρίτων – Υπεργολαβία**2.2.7.1. Στήριξη στην ικανότητα τρίτων**

Οι οικονομικοί φορείς μπορούν, όσον αφορά τα κριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας (της παραγράφου 2.2.5) και τα σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα (της παραγράφου 2.2.6), να στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών τους με αυτούς⁶¹. Στην περίπτωση αυτή, αποδεικνύουν ότι θα έχουν στη διάθεσή τους αναγκαίους πόρους, με την προσκόμιση της σχετικής δέσμευσης των φορέων στην ικανότητα των οποίων στηρίζονται.

Ειδικά, όσον αφορά στα κριτήρια επαγγελματικής ικανότητας που σχετίζονται με τους τίτλους σπουδών και τα επαγγελματικά προσόντα που ορίζονται στην περίπτωση στ' του Μέρους II του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016 ή με την σχετική επαγγελματική εμπειρία, οι οικονομικοί φορείς,

⁵⁹ Άρθρο 75 παρ. 3 ν. 4412/2016. Οι Α.Α. μπορούν να επιλέξουν ένα ή περισσότερα από τα κριτήρια που αναφέρονται στο παρόν άρθρο και να διαμορφώσουν αντίστοιχα τα πεδία του ΕΕΕΣ σύμφωνα με το άρθρο 2.2.9.1, καθώς και τα μέσα απόδειξης του άρθρου 2.2.9.2. Επισημαίνεται, περαιτέρω, ότι μπορούν (χωρίς αυτό να είναι υποχρεωτικό) να διαμορφώσουν το παρόν άρθρο είτε απαιτώντας, ως προς τα κριτήρια που επιλέγουν, ελάχιστα επίπεδα οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, τα οποία πρέπει να καλύπτουν οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς με αναφορά σε συγκεκριμένα μεγέθη (π.χ. κύκλος εργασιών 200.000 ευρώ τα 3 τελευταία έτη), είτε ζητώντας από τους οικονομικούς φορείς να δηλώσουν τις ζητούμενες πληροφορίες αναφέροντας τη μεθοδολογία με την οποία θα αξιολογήσουν τις πληροφορίες αυτές.

Πρβλ. και την Κατευθυντήρια Οδηγία 13 της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. "Κριτήρια ποιοτικής επιλογής δημοσίων συμβάσεων και έλεγχος καταλληλότητας: ειδικά η οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια και η τεχνική και επαγγελματική ικανότητα" (ΑΔΑ ΩΒΥ7ΟΞΤΒ-ΤΛ7) και ειδικότερα την Ενότητα III, όπου παρατίθενται σχετικά παραδείγματα.

⁶⁰ Άρθρο 75 παρ. 4 ν. 4412/2016.

⁶¹ Δύνανται, επίσης, να στηρίζονται και στις ικανότητες του/ των υπεργολάβων, στους οποίους προτίθενται να αναθέσουν την εκτέλεση τμήματος/ τμημάτων της υπό ανάθεση σύμβασης

μπορούν να στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων, μόνο, εάν οι τελευταίοι θα εκτελέσουν τις εργασίες ή τις υπηρεσίες για τις οποίες απαιτούνται οι συγκεκριμένες ικανότητες⁶².

Όταν οι οικονομικοί φορείς στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων όσον αφορά τα κριτήρια που σχετίζονται με την απαιτούμενη με τη διακήρυξη οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, οι εν λόγω οικονομικοί φορείς και αυτοί στους οποίους στηρίζονται είναι από κοινού υπεύθυνοι για την εκτέλεση της σύμβασης⁶³.

Υπό τους ίδιους όρους οι ενώσεις οικονομικών φορέων μπορούν να στηρίζονται στις ικανότητες των συμμετεχόντων στην ένωση ή άλλων φορέων⁶⁴.

Η εκτέλεση των κάτωθι εργασιών/ καθηκόντων:

- i. μεταφορά των ολοκληρωμένων πινακίδων (πλαίσια & υλικά συναρμογής) στην έδρα της Αναθέτουσας Αρχής
- ii. μεταφορά των ολοκληρωμένων πινακίδων (πλαίσια & υλικά συναρμογής) στα ακριβή σημεία τοποθέτησής τους, επί των ορειβατικών διαδρομών
- iii. συναρμογή των πινακίδων και πλήρης έντεχνη τοποθέτησή τους επί του εδάφους.

γίνεται υποχρεωτικά από τον προσφέροντα ή, αν η προσφορά υποβάλλεται από ένωση οικονομικών φορέων, από έναν από τους συμμετέχοντες στην ένωση αυτή.

Η αναθέτουσα αρχή ελέγχει αν οι φορείς, στις ικανότητες των οποίων προτίθεται να στηριχθεί ο οικονομικός φορέας, πληρούν κατά περίπτωση τα σχετικά κριτήρια επιλογής και εάν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3.. Ο οικονομικός φορέας υποχρεούται να αντικαταστήσει έναν φορέα στην ικανότητα του οποίου στηρίζεται, εφόσον ο τελευταίος δεν πληροί το σχετικό κριτήριο επιλογής ή για τον οποίο συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την σχετική ηλεκτρονική πρόσκληση από την σχετική πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής, η οποία απευθύνεται στον οικονομικό φορέα μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ. Ο φορέας που αντικαθιστά φορέα του προηγούμενου εδαφίου δεν επιτρέπεται να αντικατασταθεί εκ νέου.

2.2.7.2. Υπεργολαβία

Ο οικονομικός φορέας αναφέρει στην προσφορά του το τμήμα της σύμβασης που προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, καθώς και τους υπεργολάβους που προτείνει. Στην περίπτωση που ο προσφέρων αναφέρει στην προσφορά του ότι προτίθεται να αναθέσει τμήμα(τα) της σύμβασης υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους σε ποσοστό που υπερβαίνει το τριάντα τοις εκατό (30%) της συνολικής αξίας της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή ελέγχει ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της παρούσας⁶⁵. Ο οικονομικός φορέας υποχρεούται να αντικαταστήσει έναν υπεργολάβο, εφόσον συντρέχουν στο πρόσωπό του λόγοι αποκλεισμού της ως άνω παραγράφου 2.2.3.

2.2.8 Κανόνες απόδειξης ποιοτικής επιλογής

Το δικαίωμα συμμετοχής των οικονομικών φορέων και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής τους, όπως ορίζονται στις παραγράφους 2.2.1 έως 2.2.7, κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς δια του ΕΕΕΣ κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2.2.8.1, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών της παραγράφου 2.2.7.2 και κατά τη σύναψη της σύμβασης δια της υπεύθυνης δήλωσης, της περ. δ' της παρ. 3 του άρθρου 105 του ν. 4412/2016.

Στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.7 της παρούσας, οι φορείς στην ικανότητα των οποίων στηρίζεται υποχρεούνται να αποδεικνύουν, κατά τα οριζόμενα στις παραγράφους 2.2.8.1 και 2.2.8.2, ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι

⁶² Πρβλ άρθρο 78 παρ. 1 εδ. 2 του ν. 4412/2016.

⁶³ Η απαίτηση αυτή τίθεται κατά την κρίση της Α.Α., άλλως διαγράφεται.

⁶⁴ Πρβλ όγδοο εδάφιο παρ. 1 άρθρου 78 ν. 4412/2016.

⁶⁵ Ο όρος αυτός μπορεί να τεθεί, κατά την κρίση της αναθέτουσας αρχής, και στην περίπτωση ποσοστού μικρότερου του 30% της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης (πρβλ. παρ. 5 άρθρου 131 του ν. 4412/2016).

αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της παρούσας και ότι πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής κατά περίπτωση (παράγραφοι 2.2.5 και 2.2.6)⁶⁶.

Στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας αναφέρει στην προσφορά του ότι προτίθεται να αναθέσει τμήμα(τα) της σύμβασης υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους σε ποσοστό που υπερβαίνει το τριάντα τοις εκατό (30%) της συνολικής αξίας της σύμβασης, οι υπεργολάβοι υποχρεούνται να αποδεικνύουν, κατά τα οριζόμενα στις παραγράφους 2.2.8.1 και 2.2.8.2, ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της παρούσας⁶⁷.

Αν επέλθουν μεταβολές στις προϋποθέσεις τις οποίες οι προσφέροντες δηλώσουν ότι πληρούν, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, οι οποίες επέλθουν ή για τις οποίες λάβουν γνώση μετά την συμπλήρωση του ΕΕΕΣ και μέχρι την ημέρα της έγγραφης πρόσκλησης για την σύναψη του συμφωνητικού οι προσφέροντες οφείλουν να ενημερώσουν αμελλητί την αναθέτουσα αρχή.⁶⁸

2.2.8.1 Προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή προσφορών

Προς προκαταρκτική απόδειξη ότι οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς: α) δεν βρίσκονται σε μία από τις καταστάσεις της παραγράφου 2.2.3 και β) πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής των παραγράφων 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 και 2.2.7 της παρούσης, προσκομίζουν κατά την υποβολή της προσφοράς τους ως δικαιολογητικό συμμετοχής, το προβλεπόμενο από το άρθρο 79 παρ. 1 και 3 του ν. 4412/2016 Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), σύμφωνα με το επισυναπτόμενο στην παρούσα Παράρτημα ΙΙΙ, το οποίο ισοδυναμεί με ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986. Το ΕΕΕΣ⁶⁹ καταρτίζεται βάσει του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 και συμπληρώνεται από τους προσφέροντες οικονομικούς φορείς σύμφωνα με τις οδηγίες του Παραρτήματος 1⁷⁰.

Το ΕΕΕΣ φέρει υπογραφή με ημερομηνία εντός του χρονικού διαστήματος κατά το οποίο μπορούν να υποβάλλονται προσφορές. Αν στο διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της ημερομηνίας υπογραφής του ΕΕΕΣ και της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφορών έχουν επέλθει μεταβολές στα δηλωθέντα στοιχεία, εκ μέρους του, στο ΕΕΕΣ, ο οικονομικός φορέας αποσύρει την προσφορά του, χωρίς να απαιτείται απόφαση της αναθέτουσας αρχής. Στη συνέχεια μπορεί να την υποβάλει εκ νέου με επίκαιρο ΕΕΕΣ.⁷¹ Ο οικονομικός φορέας δύναται να διευκρινίζει τις δηλώσεις και πληροφορίες που παρέχει στο ΕΕΕΣ με συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση, την οποία υποβάλλει μαζί με το ΕΕΕΣ⁷².

Επειδή η προς ανάθεση σύμβαση υποδιαιρείται σε 3 ΤΜΗΜΑΤΑ και τα κριτήρια επιλογής ποικίλλουν από τμήμα σε τμήμα, πρέπει να συμπληρώνεται ένα ΕΕΕΣ για κάθε ΤΜΗΜΑ (ή ομάδα ΤΜΗΜΑΤΩΝ με τα ίδια κριτήρια επιλογής).

Κατά την υποβολή του ΕΕΕΣ, καθώς και της συνοδευτικής υπεύθυνης δήλωσης, είναι δυνατή, με μόνη την υπογραφή του κατά περίπτωση εκπροσώπου του οικονομικού φορέα, η προκαταρκτική απόδειξη των λόγων αποκλεισμού που αναφέρονται στην παράγραφο 2.2.3 της παρούσας, για το σύνολο των φυσικών

⁶⁶ Πρβλ άρθρο 78 παρ. 1 ν. 4412/2016.

⁶⁷ Πρβλ άρθρο 131 παρ. 6 ν. 4412/2016

⁶⁸ Άρθρο 104 σε συνδυασμό με τις παρ. 4 και 5 του άρθρου 105 του ν. 4412/2016

⁶⁹ Το ΕΕΕΣ περιλαμβάνει τα ακόλουθα Μέρη: Μέρος Ι Πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία σύναψης σύμβασης και την αναθέτουσα αρχή, Μέρος ΙΙ Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα, Μέρος ΙΙΙ Κριτήρια αποκλεισμού, Μέρος ΙV Κριτήρια Επιλογής, Μέρος VΙ Τελικές δηλώσεις.

⁷⁰ Από τις 2-5-2019, παρέχεται η νέα ηλεκτρονική υπηρεσία [Promitheus ESPDint \(https://esp dint.eprocurement.gov.gr/\)](https://esp dint.eprocurement.gov.gr/) που προσφέρει τη δυνατότητα ηλεκτρονικής σύνταξης και διαχείρισης του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (ΕΕΕΣ). Μπορείτε να δείτε τη σχετική ανακοίνωση στη Διαδικτυακή Πύλη του ΕΣΗΔΗΣ www.promitheus.gov.gr Πρβλ και το Διορθωτικό (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 17/65 της 23ης Ιανουαρίου 2018) στον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2016/7 για την καθιέρωση του τυποποιημένου εντύπου για το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Προμήθειας, με το οποίο επιλύθηκαν τα σχετικά ζητήματα ορολογίας που υπήρχαν στο αρχικό επίσημο ελληνικό κείμενο του Εκτελεστικού Κανονισμού. Μπορείτε να δείτε το σχετικό Διορθωτικό στην ακόλουθη διαδρομή [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32016R0007R\(01\)&from=EL](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32016R0007R(01)&from=EL)

⁷¹ Πρβλ. άρθρο 79Α παρ. 4 του ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 28 του ν. 4782/2021 (36 Α').

⁷² Πρβλ άρθρο 79 παρ. 9 του ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 27 του ν. 4782/2021

προσώπων που είναι μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του ή έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτόν.

Ως εκπρόσωπος του οικονομικού φορέα νοείται ο νόμιμος εκπρόσωπος αυτού, όπως προκύπτει από το ισχύον καταστατικό ή το πρακτικό εκπροσώπησης του κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς ή το αρμοδίως εξουσιοδοτημένο φυσικό πρόσωπο να εκπροσωπεί τον οικονομικό φορέα για διαδικασίες σύναψης συμβάσεων ή για συγκεκριμένη διαδικασία σύναψης σύμβασης.

Στην περίπτωση υποβολής προσφοράς από ένωση οικονομικών φορέων, το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), υποβάλλεται χωριστά από κάθε μέλος της ένωσης. Στο ΕΕΕΣ απαραίτητως πρέπει να προσδιορίζεται η έκταση και το είδος της συμμετοχής του (συμπεριλαμβανομένης της κατανομής αμοιβής μεταξύ τους) κάθε μέλους της ένωσης, καθώς και ο εκπρόσωπος/συντονιστής αυτής⁷³.

Ο οικονομικός φορέας φέρει την ειδική υποχρέωση, να δηλώσει, μέσω του ΕΕΕΣ,⁷⁴ την κατάστασή του σε σχέση με τους λόγους που προβλέπονται στο άρθρο 73 του ν. 4412/2016 και παραγράφου 2.2.3 της παρούσης⁷⁵ και ταυτόχρονα να επικαλεσθεί και τυχόν ληφθέντα μέτρα προς αποκατάσταση της αξιοπιστίας του.

Ιδίως επισημαίνεται ότι, κατά την απάντηση οικονομικού φορέα στο σχετικό πεδίο του ΕΕΕΣ για τυχόν σύναψη συμφωνιών με άλλους οικονομικούς φορείς με στόχο τη στρέβλωση του ανταγωνισμού, η συνδρομή περιστάσεων, όπως η πάροδος της τριετούς περιόδου της ισχύος του λόγου αποκλεισμού (παραγράφου 10 του άρθρου 73) ή η εφαρμογή της διάταξης της παραγράφου 3β του άρθρου 44 του ν. 3959/2011, σύμφωνα με την περ. γ της παραγράφου 2.2.3.3 της παρούσης, αναλύεται στο σχετικό πεδίο που προβάλλει κατόπιν θετικής απάντησης⁷⁶.

Όσον αφορά στις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης (περ. α' και β' της παρ. 2 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016) αυτές θεωρείται ότι δεν έχουν αθετηθεί εφόσον δεν έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες ή εφόσον έχουν υπαχθεί σε δεσμευτικό διακανονισμό που τηρείται. Στην περίπτωση αυτή, ο οικονομικός φορέας δεν υποχρεούται να απαντήσει καταφατικά στο σχετικό πεδίο του ΕΕΕΣ με το οποίο ερωτάται εάν ο οικονομικός φορέας έχει ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης ή, κατά περίπτωση, εάν έχει αθετήσει τις παραπάνω υποχρεώσεις του⁷⁷.

2.2.8.2 Αποδεικτικά μέσα⁷⁸

A. Για την απόδειξη της μη συνδρομής λόγων αποκλεισμού κατ' άρθρο 2.2.3 και της πλήρωσης των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής κατά τις παραγράφους 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 και 2.2.7, οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν τα δικαιολογητικά του παρόντος. Η προσκόμιση των εν λόγω δικαιολογητικών γίνεται κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 3.2 από τον προσωρινό ανάδοχο. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητεί από προσφέροντες, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας.

Οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλλουν δικαιολογητικά ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία, αν και στο μέτρο που η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να λαμβάνει τα πιστοποιητικά ή τις συναφείς πληροφορίες απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος - μέλος της Ένωσης, η οποία διατίθεται δωρεάν, όπως εθνικό μητρώο συμβάσεων, εικονικό φάκελο επιχείρησης, ηλεκτρονικό σύστημα αποθήκευσης εγγράφων ή σύστημα προεπιλογής. Η δήλωση για την πρόσβαση σε εθνική βάση δεδομένων εμπεριέχεται στο Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), στο οποίο

⁷³ Άρθρο 96 παρ. 7 του ν. 4412/2016

⁷⁴ βλ. Δ.Ε.Ε. απόφαση της 19.6.2019, Μεσα, C-41/18, EU:C:2019:507, σκ. 28

⁷⁵ Βλ. ενδεικτικά ΣτΕ 754/2020, 753/2020 (Δ Τμήμα),

⁷⁶ Παρ. 1 του άρθρου 79 του ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 235 του ν. 4635/2019.

⁷⁷ Παρ. 2^Α άρθρου 73 σε συνδυασμό με την παρ. 8 του άρθρου 79 του ν. 4412/2016

⁷⁸ Πρβ. άρθρο 80 ν. 4412/2016 Επισημαίνεται, περαιτέρω ότι η Α.Α. ζητάει από τους οικονομικούς φορείς να προσκομίσουν μόνο εκείνα τα αποδεικτικά μέσα που ανταποκρίνονται στους λόγους αποκλεισμού και στα κριτήρια επιλογής που έχει ορίσει στις παραγράφους 2.2.3 έως 2.2.8 της παρούσας. Εάν, για παράδειγμα, δεν απαιτήσει ελάχιστα επίπεδα χρηματοοικονομικής επάρκειας των οικονομικών φορέων, τότε δεν θα ζητήσει ούτε τα αποδεικτικά μέσα της παρ. Β.3 της παρούσας

περιέχονται επίσης οι πληροφορίες που απαιτούνται για τον συγκεκριμένο σκοπό, όπως η ηλεκτρονική διεύθυνση της βάσης δεδομένων, τυχόν δεδομένα αναγνώρισης και, κατά περίπτωση, η απαραίτητη δήλωση συναίνεσης.

Οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλουν δικαιολογητικά, όταν η αναθέτουσα αρχή που έχει αναθέσει τη σύμβαση διαθέτει ήδη τα ως άνω δικαιολογητικά και αυτά εξακολουθούν να ισχύουν⁷⁹.

Τα δικαιολογητικά του παρόντος υποβάλλονται και γίνονται αποδεκτά σύμφωνα με την παράγραφο 2.4., 2.5 και 3.2 της παρούσας.

Τα αποδεικτικά έγγραφα συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα ή συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα σύμφωνα με την παράγραφο 2.1.4.

B. 1. Για την απόδειξη της μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς προσκομίζουν αντίστοιχα τα δικαιολογητικά που αναφέρονται παρακάτω:

Αν το αρμόδιο για την έκδοση των ανωτέρω κράτος-μέλος ή χώρα δεν εκδίδει τέτοιου είδους έγγραφα ή πιστοποιητικά ή όπου το έγγραφο ή τα πιστοποιητικά αυτά δεν καλύπτουν όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2.2.3.1 και 2.2.3.2 περ. α' και β', καθώς και στην περ. β' της παραγράφου 2.2.3.3, τα έγγραφα ή τα πιστοποιητικά μπορεί να αντικαθίστανται από ένορκη βεβαίωση ή, στα κράτη - μέλη ή στις χώρες όπου δεν προβλέπεται ένορκη βεβαίωση, από υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού ή εμπορικού οργανισμού του κράτους - μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας. Οι αρμόδιες δημόσιες αρχές παρέχουν, όπου κρίνεται αναγκαίο, επίσημη δήλωση στην οποία αναφέρεται ότι δεν εκδίδονται τα έγγραφα ή τα πιστοποιητικά της παρούσας παραγράφου ή ότι τα έγγραφα αυτά δεν καλύπτουν όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2.2.3.1 και 2.2.3.2 περ. α' και β', καθώς και στην περ. β' της παραγράφου 2.2.3.4. Οι επίσημες δηλώσεις καθίστανται διαθέσιμες μέσω του επιγραμμικού αποθετηρίου πιστοποιητικών (e-Certis) του άρθρου 81 του ν. 4412/2016.

Ειδικότερα οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν:

α) για την παράγραφο 2.2.3.1 απόσπασμα του σχετικού μητρώου, όπως του ποινικού μητρώου ή, ελλείψει αυτού, ισοδύναμο έγγραφο που εκδίδεται από αρμόδια δικαστική ή διοικητική αρχή του κράτους-μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας, από το οποίο προκύπτει ότι πληρούνται αυτές οι προϋποθέσεις, που να έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή του⁸⁰.

Η υποχρέωση προσκόμισης του ως άνω αποσπάσματος αφορά και στα μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του εν λόγω οικονομικού φορέα ή στα πρόσωπα που έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στην ως άνω παράγραφο 2.2.3.1,

β) για την παράγραφο 2.2.3.2 πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους - μέλους ή χώρας, που να είναι εν ισχύ κατά το χρόνο υποβολής του, άλλως, στην περίπτωση που δεν αναφέρεται σε αυτό χρόνος ισχύος, που να έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή του⁸¹

Ιδίως οι οικονομικοί φορείς που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα προσκομίζουν:

i) Για την απόδειξη της εκπλήρωσης των φορολογικών υποχρεώσεων της παραγράφου 2.2.3.2 περίπτωση α' αποδεικτικό ενημερότητας εκδιδόμενο από την Α.Α.Δ.Ε..

ii) Για την απόδειξη της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων προς τους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης της παραγράφου 2.2.3.2 περίπτωση α' πιστοποιητικό εκδιδόμενο από τον e-ΕΦΚΑ.

⁷⁹ Πρβλ άρθρο 79 παρ. 6 ν. 4412/2016.

⁸⁰ Πρβλ. παρ. 12 άρθρου 80 του ν.4412/2016.

⁸¹ Πρβλ. παρ. 12 άρθρου 80 του ν.4412/2016

iii) Για την παράγραφο 2.2.3.2 περίπτωση α', πλέον των ως άνω πιστοποιητικών, υπεύθυνη δήλωση ότι δεν έχει εκδοθεί δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ για την αθέτηση των υποχρεώσεων τους όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.

γ) για την παράγραφο 2.2.3.3⁸² περίπτωση β' πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους - μέλους ή χώρας, που να έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή του.

Ιδίως οι οικονομικοί φορείς που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα προσκομίζουν:

i) Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας από το αρμόδιο Πρωτοδικείο, από το οποίο προκύπτει ότι δεν τελούν υπό πτώχευση, πτωχευτικό συμβιβασμό ή υπό αναγκαστική διαχείριση ή δικαστική εκκαθάριση ή ότι δεν έχουν υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης. Για τις ΙΚΕ προσκομίζεται επιπλέον και πιστοποιητικό του Γ.Ε.Μ.Η. περί μη έκδοσης απόφασης λύσης ή κατάθεσης αίτησης λύσης του νομικού προσώπου, ενώ για τις ΕΠΕ προσκομίζεται επιπλέον πιστοποιητικό μεταβολών.

ii) Πιστοποιητικό του Γ.Ε.Μ.Η. από το οποίο προκύπτει ότι το νομικό πρόσωπο δεν έχει λυθεί και τεθεί υπό εκκαθάριση με απόφαση των εταίρων.

iii) Εκτύπωση της καρτέλας "Στοιχεία Μητρώου/ Επιχείρησης" από την ηλεκτρονική πλατφόρμα της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, όπως αυτά εμφανίζονται στο taxisnet, από την οποία να προκύπτει η μη αναστολή της επιχειρηματικής δραστηριότητάς τους.

Προκειμένου για τα σωματεία και τους συνεταιρισμούς, το Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας εκδίδεται για τα σωματεία από το αρμόδιο Πρωτοδικείο, και για τους συνεταιρισμούς για το χρονικό διάστημα έως τις 31.12.2019 από το Ειρηνοδικείο και μετά την παραπάνω ημερομηνία από το Γ.Ε.Μ.Η.

δ) Για τις λοιπές περιπτώσεις της παραγράφου 2.2.3.3, υπεύθυνη δήλωση του προσφέροντος οικονομικού φορέα ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του οι οριζόμενοι στην παράγραφο λόγοι αποκλεισμού

ε) για την παράγραφο 2.2.3.7. υπεύθυνη δήλωση του προσφέροντος οικονομικού φορέα περί μη επιβολής σε βάρος του της κύρωσης του οριζόντιου αποκλεισμού, σύμφωνα τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας⁸³.

B.2. Για την απόδειξη της απαίτησης του άρθρου 2.2.4. (απόδειξη καταλληλότητας για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας) προσκομίζουν πιστοποιητικό/βεβαίωση του οικείου επαγγελματικού (ή εμπορικού) μητρώου του κράτους εγκατάστασης. Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης προσκομίζουν πιστοποιητικό/βεβαίωση του αντίστοιχου επαγγελματικού (ή εμπορικού) μητρώου του Παραρτήματος XI του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016, με το οποίο πιστοποιείται αφενός η εγγραφή τους σε αυτό και αφετέρου το ειδικό επάγγελμά τους. Στην περίπτωση που χώρα δεν τηρεί τέτοιο μητρώο, το έγγραφο ή το πιστοποιητικό μπορεί να αντικαθίσταται από ένορκη βεβαίωση ή, στα κράτη - μέλη ή στις χώρες όπου δεν προβλέπεται ένορκη βεβαίωση, από υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού οργανισμού της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας ότι δεν τηρείται τέτοιο μητρώο και ότι ασκεί τη δραστηριότητα που απαιτείται για την εκτέλεση του αντικειμένου της υπό ανάθεση σύμβασης.⁸⁴

Οι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα οικονομικοί φορείς προσκομίζουν βεβαίωση εγγραφής στο οικείο επαγγελματικό μητρώο ή πιστοποιητικό που εκδίδεται από την οικεία υπηρεσία του Γ.Ε.ΜΗ.

Επισημαίνεται ότι, τα δικαιολογητικά που αφορούν στην απόδειξη της απαίτησης του άρθρου 2.2.4 (απόδειξη καταλληλότητας για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας) γίνονται αποδεκτά, εφόσον

⁸² Εφόσον η αναθέτουσα αρχή την επιλέξει ως λόγο αποκλεισμού

⁸³ Δεύτερο εδάφιο παρ. 4 του άρθρου 74 του ν. 4412/2016

⁸⁴ Πρβλ. Παράρτημα XI Προσαρτήματος Α ν. 4412/2016. Επισημαίνεται ότι η Α.Α. απαιτεί στην εκάστοτε διακήρυξη, κατά περίπτωση, για τους εγκατεστημένους στην Ελλάδα οικονομικούς φορείς βεβαίωση εγγραφής σε ένα από τα σχετικά Επιμελητήρια/ Μητρώα, κατά περίπτωση .

έχουν εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή τους,⁸⁵ εκτός αν, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις αυτών, φέρουν συγκεκριμένο χρόνο ισχύος.

B.3. Για την απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας της παραγράφου 2.2.5 οι οικονομικοί φορείς, οι οποίοι υποβάλλουν προσφορές για το ΤΜΗΜΑ 1, προσκομίζουν:

- οικονομικές καταστάσεις ή αποσπάσματα οικονομικών καταστάσεων των ετών 2018,2019 και 2020, στην περίπτωση που η δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων απαιτείται από τη νομοθεσία της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας·
- δήλωση περί του ολικού ύψους του κύκλου εργασιών για τις τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις κατ' ανώτατο όριο, συναρτήσει της ημερομηνίας σύστασης του οικονομικού φορέα ή έναρξης των δραστηριοτήτων του, εφόσον είναι διαθέσιμες οι πληροφορίες για τον εν λόγω κύκλο εργασιών.

Εάν ο οικονομικός φορέας, για βάσιμο λόγο, δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα ανωτέρω δικαιολογητικά, μπορεί να αποδεικνύει την οικονομική και χρηματοοικονομική του επάρκεια με οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο έγγραφο (π.χ. ολοκληρωμένες συμβάσεις έργων, τιμολόγια κ.α.).⁸⁶

B.4. Για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας της παραγράφου 2.2.6 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν τα κάτωθι αποδεικτικά στοιχεία και έγγραφα, ανεξαρτήτως του ΤΜΗΜΑΤΟΣ για το οποίο υποβάλλει προσφορά:

α) κατάλογο των κυριότερων παραδόσεων ή/και υπηρεσιών που εκτελέστηκαν την τελευταία πενταετία, συνοδευόμενος από πιστοποιητικά ή/και βεβαιώσεις όπου οι παραδόσεις/υπηρεσίες εκτελέστηκαν κατόπιν εντολής φορέων και οργανισμών και από υπεύθυνες δηλώσεις με θεώρηση του γνησίου υπογραφής, όταν οι εντολές ήταν φυσικά πρόσωπα, για τρεις (3) τουλάχιστον ολοκληρωμένες παραδόσεις/υπηρεσίες, περί της ορθής και έντεχνης εκτέλεσης και ολοκλήρωσής τους.

Ο κατάλογος θα περιέχει σαφή αναφορά στο ποσοστό συμμετοχής στο έργο, την ημερομηνία έναρξης και ολοκλήρωσής του, το οικονομικό του αντικείμενο, τον δημόσιο ή ιδιωτικό παραλήπτη, καθώς και πιστοποιητικό ορθής εκτέλεσης και ολοκλήρωσης αυτών, και βιογραφικά, στην Ελληνική Γλώσσα (μέχρι 2 σελίδες), των ατόμων που συνθέτουν την Ομάδα Έργου. Τα βιογραφικά θα πρέπει να καλύπτουν τις ελάχιστες απαιτήσεις της Ομάδας Έργου, όπως αυτή περιγράφεται στο κεφάλαιο 2.2.5 της παρούσας διακήρυξης

Στη περίπτωση που ο οικονομικός φορέας επιθυμεί να υποβάλλει προσφορά και για τα δύο ΤΜΗΜΑΤΑ, υποχρεούται να προσκομίσει τους ανωτέρω καταλόγους, ξεχωριστά για κάθε ΤΜΗΜΑ, για παραδόσεις/υπηρεσίες με, κατ' αντιστοιχία, συναφές με το προκηρυσσόμενο, φυσικό αντικείμενο.

β) σύντομη περιγραφή του τεχνικού εξοπλισμού του Προσφέροντα οικονομικού φορέα.

γ) αναφορά του τμήματος της σύμβασης το οποίο ο οικονομικός φορέας προτίθεται, ενδεχομένως, να αναθέσει σε τρίτους υπό μορφή υπεργολαβίας.

Αν ο οικονομικός φορέας επιθυμεί να στηριχθεί στις ικανότητες άλλων φορέων σύμφωνα με την παρ. 2.2.6 της παρούσας διακήρυξης, αποδεικνύει στην Αναθέτουσα Αρχή ότι θα έχει στη διάθεσή του τους αναγκαίους πόρους, ιδίως, με την προσκόμιση της σχετικής δέσμευσης των φορέων αυτών για τον σκοπό αυτό. Η ως άνω δέσμευση, θα μπορούσε να προκύπτει από ιδιωτικό συμφωνητικό μεταξύ προσφέροντος και τρίτου, στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται, ή από οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο μέσο.

Επιπλέον, απαιτείται η προσκόμιση : α) όλων των κατά περίπτωση προβλεπόμενων δικαιολογητικών του παρόντος άρθρου από τα οποία αποδεικνύεται η πλήρωση των κριτηρίων της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας και η μη ύπαρξη λόγω αποκλεισμού του τρίτου, στον οποίο πρόκειται να στηριχθεί ο προσφέρων και β) των εγγράφων σύστασης και εκπροσώπησης του τρίτου, όπως ισχύουν κατά την ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού, από τα οποία να προκύπτει η νόμιμη σύσταση και λειτουργία του, καθώς και το /τα πρόσωπο/α που δεσμεύει/ουν τον παραπάνω με την υπογραφή του/ς.

⁸⁵ Πρβλ. παράγραφο 12 άρθρου 80 του ν.4412/2016.

⁸⁶ *Η καταλληλότητα του προσκομιζόμενου από τον οικονομικό φορέα εγγράφου για την απόδειξη της χρηματοοικονομικής του επάρκειας εναπόκειται στην κρίση της Α.Α. (πρβλ. άρθρο 80 παρ. 4 εδ. β ν. 4412/2016)*

B.5. Για την απόδειξη της νόμιμης εκπροσώπησης, στις περιπτώσεις που ο οικονομικός φορέας είναι νομικό πρόσωπο και εγγράφεται υποχρεωτικά ή προαιρετικά, κατά την κείμενη νομοθεσία, και δηλώνει την εκπροσώπηση και τις μεταβολές της σε αρμόδια αρχή (πχ ΓΕΜΗ), προσκομίζει σχετικό πιστοποιητικό ισχύουσας εκπροσώπησης, το οποίο πρέπει να έχει εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή του⁸⁷, εκτός αν αυτό φέρει συγκεκριμένο χρόνο ισχύος.

Ειδικότερα για τους ημεδαπούς οικονομικούς φορείς προσκομίζονται:

i) **για την απόδειξη της νόμιμης εκπροσώπησης**, στις περιπτώσεις που ο οικονομικός φορέας είναι νομικό πρόσωπο και υποχρεούται, κατά την κείμενη νομοθεσία, να δηλώνει την εκπροσώπηση και τις μεταβολές της στο ΓΕΜΗ⁸⁸, προσκομίζει σχετικό πιστοποιητικό ισχύουσας εκπροσώπησης⁸⁹, το οποίο πρέπει να έχει εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή του.

ii) Για την **απόδειξη της νόμιμης σύστασης και των μεταβολών** του νομικού προσώπου γενικό πιστοποιητικό μεταβολών του ΓΕΜΗ, εφόσον έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή του.

Στις λοιπές περιπτώσεις τα κατά περίπτωση νομιμοποιητικά έγγραφα σύστασης και νόμιμης εκπροσώπησης (όπως καταστατικά, πιστοποιητικά μεταβολών, αντίστοιχα ΦΕΚ, αποφάσεις συγκρότησης οργάνων διοίκησης σε σώμα, κλπ., ανάλογα με τη νομική μορφή του οικονομικού φορέα), συνοδευόμενα από υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου ότι εξακολουθούν να ισχύουν κατά την υποβολή τους.

Σε περίπτωση που για τη διενέργεια της παρούσας διαδικασίας ανάθεσης έχουν χορηγηθεί εξουσίες σε πρόσωπο πλέον αυτών που αναφέρονται στα παραπάνω έγγραφα, προσκομίζεται επιπλέον απόφαση-πρακτικό του αρμοδίου καταστατικού οργάνου διοίκησης του νομικού προσώπου με την οποία χορηγήθηκαν οι σχετικές εξουσίες. Όσον αφορά τα φυσικά πρόσωπα, εφόσον έχουν χορηγηθεί εξουσίες σε τρίτα πρόσωπα, προσκομίζεται εξουσιοδότηση του οικονομικού φορέα.

Οι αλλοδαποί οικονομικοί φορείς προσκομίζουν τα προβλεπόμενα, κατά τη νομοθεσία της χώρας εγκατάστασης, αποδεικτικά έγγραφα, και εφόσον δεν προβλέπονται, υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου, από την οποία αποδεικνύονται τα ανωτέρω ως προς τη νόμιμη σύσταση, μεταβολές και εκπροσώπηση του οικονομικού φορέα.

⁸⁷ Πρβλ. παράγραφο 12 άρθρου 80 του ν.4412/2016

⁸⁸ Σύμφωνα με το άρθρο 86 ν. 4635/2019 στο ΓΕΜΗ εγγράφονται υποχρεωτικά :

α. η Ανώνυμη Εταιρεία που προβλέπεται στον ν. 4548/2018 (Α` 104),

β. η Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης που προβλέπεται στον ν. 3190/1955 (Α` 91),

γ. η Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία που προβλέπεται στον ν. 4072/2012 (Α` 86),

δ. η Ομόρρυθμη και Ετερόρρυθμη (απλή ή κατά μετοχές) Εταιρεία που προβλέπονται στον ν. 4072/2012 (Α` 86), καθώς και οι ομόρρυθμοί εταίροι αυτών,

ε. ο Αστικός Συνεταιρισμός του ν. 1667/1986 (Α` 196) (στον οποίο περιλαμβάνονται ο αλληλασφαλιστικός, ο πιστωτικός και ο οικοδομικός συνεταιρισμός),

στ. η Κοιν.Σ.ΕΠ. που συστήνεται κατά τον ν. 4430/2016 (Α` 205) και

ζ. η Κοι.Σ.Π.Ε. που συστήνεται κατά τον ν. 2716/1999 (Α` 96),

η. η Αστική Εταιρεία με οικονομικό σκοπό (άρθρο 784 ΑΚ και 270 του ν. 4072/2012),

θ. ο Ευρωπαϊκός Όμιλος Οικονομικού Σκοπού που προβλέπεται από τον Κανονισμό 2137/1985/ΕΟΚ (ΕΕΕΚ L. 199, διορθωτικό L. 247) και έχει την έδρα του στην ημεδαπή,

ι. η Ευρωπαϊκή Εταιρεία που προβλέπεται στον Κανονισμό 2157/2001/ΕΚ (ΕΕΕΚ L. 294) και έχει την έδρα της στην ημεδαπή,

ια. η Ευρωπαϊκή Συνεταιριστική Εταιρεία που προβλέπεται στον Κανονισμό 1435/2003/ΕΚ (ΕΕΕΚ L. 207) και έχει την έδρα της στην ημεδαπή,

ιβ. τα υποκαταστήματα ή πρακτορεία που διατηρούν στην ημεδαπή οι αλλοδαπές εταιρείες που αναφέρονται στο άρθρο 29 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1132 (ΕΕ L 169/30.6.2017) και έχουν έδρα σε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.),

ιγ. τα υποκαταστήματα ή πρακτορεία που διατηρούν στην ημεδαπή οι αλλοδαπές εταιρείες που έχουν έδρα σε τρίτη χώρα και νομική μορφή ανάλογη με εκείνη των αλλοδαπών εταιριών που αναφέρεται στην περίπτωση ιβ` ,

ιδ. τα υποκαταστήματα ή πρακτορεία, μέσω των οποίων ενεργούν εμπορικές πράξεις στην ημεδαπή τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή ενώσεις προσώπων που έχουν την κύρια εγκατάσταση ή την έδρα τους στην αλλοδαπή και δεν εμπίπτουν στις περιπτώσεις ιβ` και ιγ` ,

ιε. η Κοινοπραξία που καταχωρίζεται σύμφωνα με το άρθρο 293 παράγραφος 3 του ν. 4072/2012

⁸⁹ Το πιστοποιητικό Ισχύουσας Εκπροσώπησης (καταχωρίσεις μεταβολών εκπροσώπησης) παρουσιάζει τις σχετικές με τη διοίκηση και εκπροσώπηση της εταιρείας καταχωρίσεις/μεταβολές στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο.

Το Αναλυτικό Πιστοποιητικό Εκπροσώπησης παρουσιάζει τα στοιχεία των προσώπων που διοικούν και εκπροσωπούν την εταιρεία αυτή τη στιγμή, καθώς και το εύρος των αρμοδιοτήτων τους

Οι ως άνω υπεύθυνες δηλώσεις γίνονται αποδεκτές, εφόσον έχουν συνταχθεί μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης για την υποβολή των δικαιολογητικών.

Από τα ανωτέρω έγγραφα πρέπει να προκύπτουν η νόμιμη σύσταση του οικονομικού φορέα, όλες οι σχετικές τροποποιήσεις των καταστατικών, το/τα πρόσωπο/α που δεσμεύει/ουν νόμιμα την εταιρία κατά την ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού (νόμιμος εκπρόσωπος, δικαίωμα υπογραφής κλπ.), τυχόν τρίτοι, στους οποίους έχει χορηγηθεί εξουσία εκπροσώπησης, καθώς και η θητεία του/των ή/και των μελών του οργάνου διοίκησης/ νόμιμου εκπροσώπου.

B.6. Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγγεγραμμένοι σε επίσημους καταλόγους⁹⁰ που προβλέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες εθνικές διατάξεις ή διαθέτουν πιστοποίηση από οργανισμούς πιστοποίησης που συμμορφώνονται με τα ευρωπαϊκά πρότυπα πιστοποίησης, κατά την έννοια του Παραρτήματος VII του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016, μπορούν να προσκομίζουν στις αναθέτουσες αρχές πιστοποιητικό εγγραφής εκδιδόμενο από την αρμόδια αρχή ή το πιστοποιητικό που εκδίδεται από τον αρμόδιο οργανισμό πιστοποίησης.

Στα πιστοποιητικά αυτά αναφέρονται τα δικαιολογητικά βάσει των οποίων έγινε η εγγραφή των εν λόγω οικονομικών φορέων στον επίσημο κατάλογο ή η πιστοποίηση και η κατάταξη στον εν λόγω κατάλογο.

Η πιστοποιούμενη εγγραφή στους επίσημους καταλόγους από τους αρμόδιους οργανισμούς ή το πιστοποιητικό, που εκδίδεται από τον οργανισμό πιστοποίησης, συνιστά τεκμήριο καταλληλότητας όσον αφορά τις απαιτήσεις ποιοτικής επιλογής, τις οποίες καλύπτει ο επίσημος κατάλογος ή το πιστοποιητικό.

Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγγεγραμμένοι σε επίσημους καταλόγους απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής των δικαιολογητικών που αναφέρονται στο πιστοποιητικό εγγραφής τους. Ειδικώς όσον αφορά την καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και των φόρων και τελών, προσκομίζονται επιπροσθέτως της βεβαίωσης εγγραφής στον επίσημο κατάλογο και πιστοποιητικά, κατά τα οριζόμενα ανωτέρω στην περίπτωση Β.1, υποπερ. i, ii και iii της περ. β.

B.7. Οι ενώσεις οικονομικών φορέων που υποβάλλουν κοινή προσφορά, υποβάλλουν τα παραπάνω, κατά περίπτωση δικαιολογητικά, για κάθε οικονομικό φορέα που συμμετέχει στην ένωση, σύμφωνα με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 19 παρ. 2 του ν. 4412/2016.

B.8. Στην περίπτωση που οικονομικός φορέας επιθυμεί να στηριχθεί στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.8 για την απόδειξη ότι θα έχει στη διάθεσή του τους αναγκαίους πόρους, προσκομίζει, ιδίως, σχετική έγγραφη δέσμευση των φορέων αυτών για τον σκοπό αυτό. Ειδικότερα, προσκομίζεται έγγραφο (συμφωνητικό ή σε περίπτωση νομικού προσώπου απόφαση του αρμοδίου οργάνου διοίκησης αυτού ή σε περίπτωση φυσικού προσώπου υπεύθυνη δήλωση), δυνάμει του οποίου αμφότεροι, διαγωνιζόμενος οικονομικός φορέας και τρίτος φορέας, εγκρίνουν τη μεταξύ τους συνεργασία για την κατά περίπτωση παροχή προς τον διαγωνιζόμενο της χρηματοοικονομικής ή/και τεχνικής ή/και επαγγελματικής ικανότητας του φορέα, ώστε αυτή να είναι στη διάθεση του διαγωνιζόμενου για την εκτέλεση της Σύμβασης. Η σχετική αναφορά θα πρέπει να είναι λεπτομερής και να αναφέρει κατ' ελάχιστον τους συγκεκριμένους πόρους που θα είναι διαθέσιμοι για την εκτέλεση της σύμβασης και τον τρόπο δια του οποίου θα χρησιμοποιηθούν αυτοί για την εκτέλεση της σύμβασης. Ο τρίτος θα δεσμεύεται ρητά ότι θα διαθέσει στον διαγωνιζόμενο τους συγκεκριμένους πόρους κατά τη διάρκεια της σύμβασης και ο διαγωνιζόμενος ότι θα κάνει χρήση αυτών σε περίπτωση που του ανατεθεί η σύμβαση.

Σε περίπτωση που ο τρίτος διαθέτει χρηματοοικονομική επάρκεια, θα δηλώνει επίσης ότι καθίσταται από κοινού με τον διαγωνιζόμενο υπεύθυνος για την εκτέλεση της σύμβασης.

Σε περίπτωση που ο τρίτος διαθέτει στοιχεία τεχνικής ή επαγγελματικής καταλληλότητας που σχετίζονται με τους τίτλους σπουδών και τα επαγγελματικά προσόντα που ορίζονται στην περίπτωση στ' του Μέρους II του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016 ή με την σχετική επαγγελματική εμπειρία, θα δεσμεύεται ότι θα εκτελέσει τις εργασίες ή υπηρεσίες για τις οποίες απαιτούνται οι συγκεκριμένες ικανότητες, δηλώνοντας το τμήμα της σύμβασης που θα εκτελέσει.

⁹⁰ Πρβλ άρθρο 83 ν. 4412/2016.

B.9. Στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας δηλώνει στην προσφορά του ότι θα κάνει χρήση υπεργολάβων, στις ικανότητες των οποίων δεν στηρίζεται, προσκομίζεται υπεύθυνη δήλωση του προσφέροντος με αναφορά του τμήματος της σύμβασης το οποίο προτίθεται να αναθέσει σε τρίτους υπό μορφή υπεργολαβίας και υπεύθυνη δήλωση των υπεργολάβων ότι αποδέχονται την εκτέλεση των εργασιών.

B.10. Επισημαίνεται ότι γίνονται αποδεκτές:

- οι ένορκες βεβαιώσεις που αναφέρονται στην παρούσα Διακήρυξη, εφόσον έχουν συνταχθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή τους,
- οι υπεύθυνες δηλώσεις, εφόσον έχουν συνταχθεί μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης για την υποβολή των δικαιολογητικών⁹¹. Σημειώνεται ότι δεν απαιτείται θεώρηση του γνησίου της υπογραφής τους.

2.3 Κριτήρια Ανάθεσης

2.3.1 Κριτήριο ανάθεσης⁹²

Κριτήριο ανάθεσης⁹³ της Σύμβασης⁹⁴ είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά **βάσει μόνο τιμής**.

2.4 Κατάρτιση - Περιεχόμενο Προσφορών

2.4.1 Γενικοί όροι υποβολής προσφορών

Οι προσφορές υποβάλλονται με βάση τις απαιτήσεις που ορίζονται στο Παράρτημα Ι της Διακήρυξης για όλες τις περιγραφόμενες υπηρεσίες ανά είδος / τμήμα.

Δεν επιτρέπονται εναλλακτικές προσφορές.

Η ένωση οικονομικών φορέων υποβάλλει κοινή προσφορά, η οποία υπογράφεται υποχρεωτικά ηλεκτρονικά είτε από όλους τους οικονομικούς φορείς που αποτελούν την ένωση, είτε από εκπρόσωπό τους νομίμως εξουσιοδοτημένο. Στην προσφορά, απαραίτητως πρέπει να προσδιορίζεται η έκταση και το είδος της συμμετοχής του (συμπεριλαμβανομένης της κατανομής αμοιβής μεταξύ τους) κάθε μέλους της ένωσης, καθώς και ο εκπρόσωπος/συντονιστής αυτής⁹⁵.

Οι οικονομικοί φορείς μπορούν να αποσύρουν την προσφορά τους, πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφοράς, χωρίς να απαιτείται έγκριση εκ μέρους του αποφαινομένου οργάνου της αναθέτουσας αρχής, υποβάλλοντας έγγραφη ειδοποίηση προς την αναθέτουσα αρχή μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ.⁹⁶

2.4.2 Χρόνος και Τρόπος υποβολής προσφορών

2.4.2.1. Οι προσφορές υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους ηλεκτρονικά, μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα που ορίζει η παρούσα διακήρυξη, στην Ελληνική Γλώσσα, σε ηλεκτρονικό φάκελο, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στον ν. 4412/2016, ιδίως στα άρθρα 36 και 37 και

⁹¹ Πρβ. παράγραφο 12 άρθρου 80 του ν.4412/2016.

⁹² Άρθρο 86 παρ. 1 ν. 4412/2016 και τυποποιημένο έντυπο 2 Παραρτήματος ΙΙ (Προκήρυξη σύμβασης), παρ. ΙΙ.2.5 Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2015/1986 της Επιτροπής (L 296)

⁹³ Τα κριτήρια ανάθεσης θα πρέπει να συνδέονται με το αντικείμενο της σύμβασης, σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου 86 του ν. 4412/2016. Διασφαλίζουν τη δυνατότητα αποτελεσματικού ανταγωνισμού και συνοδεύονται από προδιαγραφές που επιτρέπουν την αποτελεσματική επαλήθευση των πληροφοριών που παρέχονται από τους προσφέροντες, προκειμένου να αξιολογείται ο βαθμός συμμόρφωσής τους προς τα κριτήρια ανάθεσης. Εάν υπάρχουν αμφιβολίες, οι Α.Α. επαληθεύουν αποτελεσματικά την ακρίβεια των πληροφοριών και αποδείξεων, τις οποίες παρέχουν οι προσφέροντες (παρ. 9 άρθρου 86). Πρβλ και Κατευθυντήρια Οδηγία 11/2015 Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (ΑΔΑ ΩΛΝ4ΟΞΤΒ-ΜΙΦ)

⁹⁴ Πρβλ άρθρο 86 παρ. 1 και τυποποιημένο έντυπο 2 Παραρτήματος ΙΙ (Προκήρυξη σύμβασης) παρ. ΙΙ.2.5 Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2015/1986 της Επιτροπής (L 296).

⁹⁵ Άρθρο 96, παρ. 7 του ν. 4412/2016

⁹⁶ Άρθρο 15 ΚΥΑ ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες

στην κατ' εξουσιοδότηση και στην κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 5 του άρθρου 36 του ν.4412/2016 εκδοθείσα υπ' αριθμ. 64233/08.06.2021 (Β' 2453/ 09.06.2021) Κοινή Απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης με θέμα «Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν την ανάθεση των Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών και Υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)», εφεξής «Κ.Υ.Α. ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες».

Για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς απαιτείται να διαθέτουν προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που υποστηρίζεται τουλάχιστον από αναγνωρισμένο (εγκεκριμένο) πιστοποιητικό, το οποίο χορηγήθηκε από πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/767/ΕΚ και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 και να εγγραφούν στο ΕΣΗΔΗΣ, σύμφωνα με την περ. β της παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 4412/2016 και τις διατάξεις του άρθρου 6 της Κ.Υ.Α. ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες.

2.4.2.2. Ο χρόνος υποβολής της προσφοράς μέσω του ΕΣΗΔΗΣ βεβαιώνεται αυτόματα από το ΕΣΗΔΗΣ με υπηρεσίες χρονοσήμανσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 37 του ν. 4412/2016 και τις διατάξεις του άρθρου 10 της ως άνω κοινής υπουργικής απόφασης.

Μετά την παρέλευση της καταληκτικής ημερομηνίας και ώρας, δεν υπάρχει η δυνατότητα υποβολής προσφοράς στο ΕΣΗΔΗΣ. Σε περιπτώσεις τεχνικής αδυναμίας λειτουργίας του ΕΣΗΔΗΣ, η αναθέτουσα αρχή ρυθμίζει τα της συνέχειας του διαγωνισμού με αιτιολογημένη απόφασή της.⁹⁷

2.4.2.3. Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν με την προσφορά τους τα ακόλουθα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 της Κ.Υ.Α. ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες:

(α) έναν ηλεκτρονικό (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής–Τεχνική Προσφορά», στον οποίο περιλαμβάνεται το σύνολο των κατά περίπτωση απαιτούμενων δικαιολογητικών και η τεχνική προσφορά, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και την παρούσα.

(β) έναν ηλεκτρονικό (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Οικονομική Προσφορά», στον οποίο περιλαμβάνεται η οικονομική προσφορά του οικονομικού φορέα και το σύνολο των κατά περίπτωση απαιτούμενων δικαιολογητικών.

Από τον Οικονομικό Φορέα σημαίνονται, με χρήση της σχετικής λειτουργικότητας του ΕΣΗΔΗΣ, τα στοιχεία εκείνα της προσφοράς του που έχουν εμπιστευτικό χαρακτήρα σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 21 του ν. 4412/2016. Εφόσον ένας οικονομικός φορέας χαρακτηρίζει πληροφορίες ως εμπιστευτικές, λόγω ύπαρξης τεχνικού ή εμπορικού απορρήτου, στη σχετική δήλωσή του, αναφέρει ρητά όλες τις σχετικές διατάξεις νόμου ή διοικητικές πράξεις που επιβάλλουν την εμπιστευτικότητα της συγκεκριμένης πληροφορίας.

Δεν χαρακτηρίζονται ως εμπιστευτικές, πληροφορίες σχετικά με τις τιμές μονάδας, τις προσφερόμενες ποσότητες, την οικονομική προσφορά και τα στοιχεία της τεχνικής προσφοράς που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγησή της.

2.4.2.4. Εφόσον οι Οικονομικοί Φορείς καταχωρίσουν τα στοιχεία, μεταδεδομένα και συνημμένα ηλεκτρονικά αρχεία, που αφορούν δικαιολογητικά συμμετοχής-τεχνικής προσφοράς και οικονομικής προσφοράς τους στις αντίστοιχες ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του ΕΣΗΔΗΣ, στην συνέχεια, μέσω σχετικής λειτουργικότητας, εξάγουν αναφορές (εκτυπώσεις) σε μορφή ηλεκτρονικών αρχείων με μορφότυπο PDF, τα οποία αποτελούν συνοπτική αποτύπωση των καταχωρισμένων στοιχείων. Τα ηλεκτρονικά αρχεία των εν λόγω αναφορών (εκτυπώσεων) υπογράφονται ψηφιακά, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διατάξεις (περ. β της παρ. 2 του άρθρου 37) και επισυνάπτονται από τον Οικονομικό Φορέα στους αντίστοιχους υποφακέλους. Επισημαίνεται ότι η εξαγωγή και η επισύναψη των προαναφερθέντων αναφορών (εκτυπώσεων) δύναται να πραγματοποιείται για κάθε υποφάκελο ξεχωριστά, από τη στιγμή που έχει ολοκληρωθεί η καταχώριση των στοιχείων σε αυτόν.⁹⁸

⁹⁷ Άρθρο 37 παρ. 4 του ν. 4412/2016 και άρθρο 4 παρ. 2 Κ.Υ.Α. ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες.

⁹⁸ Άρθρο 13 παρ. 1.4 και 1.5 της Κ.Υ.Α. ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες

2.4.2.5. Ειδικότερα, όσον αφορά τα συνημμένα ηλεκτρονικά αρχεία της προσφοράς, οι Οικονομικοί Φορείς τα καταχωρίζουν στους ανωτέρω (υπο)φακέλους μέσω του Υποσυστήματος, ως εξής :

Τα έγγραφα που καταχωρίζονται στην ηλεκτρονική προσφορά, και δεν απαιτείται να προσκομισθούν και σε έντυπη μορφή, γίνονται αποδεκτά κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις:

α) είτε των άρθρων 13, 14 και 28 του ν. 4727/2020 (Α' 184) περί ηλεκτρονικών δημοσίων εγγράφων που φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή ή σφραγίδα και, εφόσον πρόκειται για αλλοδαπά δημόσια ηλεκτρονικά έγγραφα, εάν φέρουν επισημείωση e-Apostille

β) είτε των άρθρων 15 και 27⁹⁹ του ν. 4727/2020 (Α' 184) περί ηλεκτρονικών ιδιωτικών εγγράφων που φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή ή σφραγίδα

γ) είτε του άρθρου 11 του ν. 2690/1999 (Α' 45),

δ) είτε της παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 4412/2016, περί χρήσης ηλεκτρονικών υπογραφών σε ηλεκτρονικές διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων,

ε) είτε της παρ. 8 του άρθρου 92 του ν. 4412/2016, περί συνυποβολής υπεύθυνης δήλωσης στην περίπτωση απλής φωτοτυπίας ιδιωτικών εγγράφων.¹⁰⁰

Επιπλέον, δεν προσκομίζονται σε έντυπη μορφή τα ΦΕΚ¹⁰¹ και ενημερωτικά και τεχνικά φυλλάδια και άλλα έντυπα, εταιρικά ή μη, με ειδικό τεχνικό περιεχόμενο, δηλαδή έντυπα με αμιγώς τεχνικά χαρακτηριστικά, όπως αριθμούς, αποδόσεις σε διεθνείς μονάδες, μαθηματικούς τύπους και σχέδια.

Ειδικότερα, τα στοιχεία και δικαιολογητικά για τη συμμετοχή του Οικονομικού Φορέα στη διαδικασία καταχωρίζονται από αυτόν σε μορφή ηλεκτρονικών αρχείων με μορφότυπο PDF.

Έως την ημέρα και ώρα αποσφράγισης των προσφορών προσκομίζονται με ευθύνη του οικονομικού φορέα στην αναθέτουσα αρχή, σε έντυπη μορφή και σε κλειστό-ούς φάκελο-ους, στον οποίο αναγράφεται ο αποστολέας και ως παραλήπτης η Επιτροπή Διαγωνισμού του παρόντος διαγωνισμού, τα στοιχεία της ηλεκτρονικής προσφοράς του, τα οποία απαιτείται να προσκομισθούν σε πρωτότυπη μορφή. Τέτοια στοιχεία και δικαιολογητικά ενδεικτικά είναι :

α) η πρωτότυπη εγγυητική επιστολή συμμετοχής, πλην των περιπτώσεων που αυτή εκδίδεται ηλεκτρονικά, άλλως η προσφορά απορρίπτεται ως απαράδεκτη,

β) αυτά που δεν υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 2 του ν. 2690/1999¹⁰²,

γ) ιδιωτικά έγγραφα τα οποία δεν έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο ή δεν φέρουν θεώρηση από υπηρεσίες και φορείς της περίπτωσης α της παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 2690/1999 ή δεν συνοδεύονται από υπεύθυνη δήλωση για την ακρίβειά τους, καθώς και

δ) τα αλλοδαπά δημόσια έντυπα έγγραφα που φέρουν την επισημείωση της Χάγης (Apostille), ή προξενική θεώρηση και δεν έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο¹⁰³.

⁹⁹ Βλ. σχετικά με την ηλεκτρονική υπεύθυνη δήλωση το άρθρο εικοστό έβδομο της από 20.3.2020 Π.Ν.Π., (Α 68) - που κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83)-κατά τις παραγράφους 1 και 2 του οποίου: " Η υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) μπορεί να συντάσσεται στην Ενιαία Ψηφιακή Πύλη της Δημόσιας Διοίκησης του άρθρου 52 του ν. 4635/2019, μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής «e-Dilosia». Η ηλεκτρονική υπεύθυνη δήλωση υποβάλλεται και γίνεται αποδεκτή σύμφωνα με τα οριζόμενα στο εικοστό τέταρτο άρθρο της παρούσας. 2. Η αυθεντικοποίηση που πραγματοποιείται για τη χρήση της ηλεκτρονικής εφαρμογής της παρ. 1 του παρόντος έχει την ίδια ισχύ με τη βεβαίωση γνήσιου υπογραφής του άρθρου 11 του ν. 2690/1999 (Α' 45). Η ημερομηνία που αναγράφεται στην προηγμένη ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης αντιστοιχεί στην ημερομηνία έκδοσης της ηλεκτρονικής υπεύθυνης δήλωσης. Εφόσον τηρούνται οι όροι του προηγούμενου εδαφίου, η ηλεκτρονική υπεύθυνη δήλωση, τόσο ως ηλεκτρονικό όσο και ως έντυπο έγγραφο, συνιστά έγγραφο βέβαιης χρονολογίας".

¹⁰⁰ Ομοίως προβλέπεται και στην περίπτωση υποβολής αποδεικτικών στοιχείων σύμφωνα με το άρθρο 80 παρ. 13 του ν.4412/2016 . Πρβλ και άρθρο 13 παρ. 1.3.1 της Κ.Υ.Α. ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες

¹⁰¹ Σύμφωνα με την περ. ε της παρ. 2 του ν. 2690/1999 (ΚΔΔ), «ε. Για τα αντίγραφα των Φύλλων Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ) που έχουν προέλθει από πρωτότυπο ΦΕΚ σε έντυπη μορφή ή από ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή που έχει καταχωριστεί στην ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου, ισχύουν ανάλογα οι ρυθμίσεις του άρθρου αυτού...».

¹⁰² Ενδεικτικά συμβολαιογραφικές ένορκες βεβαιώσεις ή λοιπά συμβολαιογραφικά έγγραφα

¹⁰³ Άρθρο 13 παρ. 1.6 της Κ.Υ.Α. ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες

Σε περίπτωση μη υποβολής ενός ή περισσότερων από τα ως άνω στοιχεία και δικαιολογητικά που υποβάλλονται σε έντυπη μορφή, πλην της πρωτότυπης εγγύησης συμμετοχής, η αναθέτουσα αρχή δύναται να ζητήσει τη συμπλήρωση και υποβολή τους, σύμφωνα με το άρθρο 102 του ν. 4412/2016.

Στα αλλοδαπά δημόσια έγγραφα και δικαιολογητικά εφαρμόζεται η Συνθήκη της Χάγης της 5ης.10.1961, που κυρώθηκε με το ν. 1497/1984 (Α'188), εφόσον συντάσσονται σε κράτη που έχουν προσχωρήσει στην ως άνω Συνθήκη, άλλως φέρουν προξενική θεώρηση. Απαλλάσσονται από την απαίτηση επικύρωσης (με Apostille ή Προξενική Θεώρηση) αλλοδαπά δημόσια έγγραφα όταν καλύπτονται από διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες που έχει συνάψει η Ελλάδα (ενδεικτικά «Σύμβαση νομικής συνεργασίας μεταξύ Ελλάδας και Κύπρου – 05.03.1984» (κυρωτικός ν.1548/1985, «Σύμβαση περί απαλλαγής από την επικύρωση ορισμένων πράξεων και εγγράφων – 15.09.1977» (κυρωτικός ν.4231/2014)). Επίσης, απαλλάσσονται από την απαίτηση επικύρωσης ή παρόμοιας διατύπωσης δημόσια έγγραφα που εκδίδονται από τις αρχές κράτους μέλους που υπάγονται στον Καν ΕΕ 2016/1191 για την απλούστευση των απαιτήσεων για την υποβολή ορισμένων δημοσίων εγγράφων στην ΕΕ, όπως, ενδεικτικά, το λευκό ποινικό μητρώο, υπό τον όρο ότι τα σχετικά με το γεγονός αυτό δημόσια έγγραφα εκδίδονται για πολιτή της Ένωσης από τις αρχές του κράτους μέλους της ιθαγένειάς του.

Σημειώνεται ότι, γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά ευκρινή φωτοαντίγραφα εγγράφων που έχουν εκδοθεί από αλλοδαπές αρχές και έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 2 περ. β του άρθρου 11 του ν. 2690/1999 “Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας”, όπως αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 1 παρ.2 του ν.4250/2014.

Οι πρωτότυπες εγγυήσεις συμμετοχής, πλην των εγγυήσεων που εκδίδονται ηλεκτρονικά, προσκομίζονται με ευθύνη του οικονομικού φορέα, σε κλειστό φάκελο, στον οποίο αναγράφεται ο αποστολέας, τα στοιχεία του παρόντος διαγωνισμού και ως παραλήπτης η Επιτροπή Διαγωνισμού, το αργότερο πριν την ημερομηνία και ώρα αποσφράγισης των προσφορών που ορίζεται στην παρ. 3.1 της παρούσας, άλλως η προσφορά απορρίπτεται ως απαράδεκτη μετά από γνώμη της Επιτροπής Διαγωνισμού.

Η προσκόμιση των εγγυήσεων συμμετοχής πραγματοποιείται είτε με κατάθεση του ως άνω φακέλου στην υπηρεσία πρωτοκόλλου της αναθέτουσας αρχής, είτε με την αποστολή του ταχυδρομικώς, επί αποδείξει. Το βάρος απόδειξης της έγκαιρης προσκόμισης φέρει ο οικονομικός φορέας. Το εμπρόθεσμο αποδεικνύεται με την επίκληση του αριθμού πρωτοκόλλου ή την προσκόμιση του σχετικού αποδεικτικού αποστολής κατά περίπτωση.

Στην περίπτωση που επιλεγεί η αποστολή του φακέλου της εγγύησης συμμετοχής ταχυδρομικώς, ο οικονομικός φορέας αναρτά, εφόσον δεν διαθέτει αριθμό έγκαιρης εισαγωγής του φακέλου του στο πρωτόκολλο της αναθέτουσας αρχής, το αργότερο έως την ημερομηνία και ώρα αποσφράγισης των προσφορών, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία», τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία προσκόμισης (αποδεικτικό κατάθεσης σε υπηρεσίες ταχυδρομείου- ταχυμεταφορών), προκειμένου να ενημερώσει την αναθέτουσα αρχή περί της τήρησης της υποχρέωσής του σχετικά με την (εμπρόθεσμη) προσκόμιση της εγγύησης συμμετοχής του στον παρόντα διαγωνισμό.

2.4.3 Περιεχόμενα Φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής- Τεχνική Προσφορά»

2.4.3.1 Δικαιολογητικά Συμμετοχής

Τα στοιχεία και δικαιολογητικά για την συμμετοχή των προσφερόντων στη διαγωνιστική διαδικασία περιλαμβάνουν με ποινή αποκλεισμού τα ακόλουθα υπό α και β στοιχεία: α) το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), όπως προβλέπεται στις παρ. 1 και 3 του άρθρου 79 του ν. 4412/2016 και τη συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση με την οποία ο οικονομικός φορέας δύναται να διευκρινίζει τις πληροφορίες που παρέχει με το ΕΕΕΣ σύμφωνα με την παρ. 9 του ίδιου άρθρου, β) την εγγύηση συμμετοχής, όπως προβλέπεται στο άρθρο 72 του Ν.4412/2016 και τις παραγράφους 2.1.5 και 2.2.2 αντίστοιχα της παρούσας διακήρυξης.

Οι προσφέροντες συμπληρώνουν το σχετικό υπόδειγμα ΕΕΕΣ, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας διακήρυξης ως Παράρτημα αυτής.

Η συμπλήρωσή του δύναται να πραγματοποιηθεί με χρήση του υποσυστήματος Promitheus ESPDint, προσβάσιμου μέσω της Διαδικτυακής Πύλης (www.promitheus.gov.gr) του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ, ή άλλης σχετικής

συμβατής πλατφόρμας υπηρεσιών διαχείρισης ηλεκτρονικών ΕΕΕΣ. Οι Οικονομικοί Φορείς δύνανται για αυτό το σκοπό να αξιοποιήσουν το αντίστοιχο ηλεκτρονικό αρχείο με μορφότυπο XML που αποτελεί επικουρικό στοιχείο των εγγράφων της σύμβασης.

Το συμπληρωμένο από τον Οικονομικό Φορέα ΕΕΕΣ, καθώς και η τυχόν συνοδευτική αυτού υπεύθυνη δήλωση, υποβάλλονται σύμφωνα με την περίπτωση δ' της παραγράφου 2.4.2.5 της παρούσας, σε ψηφιακά υπογεγραμμένο ηλεκτρονικό αρχείο με μορφότυπο PDF.

Οι ενώσεις οικονομικών φορέων που υποβάλλουν κοινή προσφορά, υποβάλλουν το ΕΕΕΣ για κάθε οικονομικό φορέα που συμμετέχει στην ένωση.

Επισημαίνεται πως:

- Ένας οικονομικός φορέας που συμμετέχει μόνος του (αυτοτελώς) και ο οποίος δεν στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, προκειμένου να ανταποκριθεί στα κριτήρια επιλογής, πρέπει να συμπληρώνει ένα ΕΕΕΣ.
- Ένας οικονομικός φορέας που συμμετέχει μόνος του, αλλά προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, τμήμα/τμήματα της σύμβασης, που υπερβαίνει (-ουν) σωρευτικά το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) επί της συνολικής αξίας της σύμβασης, και ο οποίος δεν στηρίζεται στις ικανότητες των υπεργολάβων, πρέπει να μεριμνά, ώστε η Αναθέτουσα Αρχή να λαμβάνει το δικό του ΕΕΕΣ, μαζί με χωριστό ΕΕΕΣ, όπου παρατίθενται οι πληροφορίες που απαιτούνται, σύμφωνα με το μέρος IV του ΕΕΕΣ, εφόσον είναι σχετικές με την ειδική ικανότητα ή ικανότητες στις οποίες στηρίζεται ο οικονομικός φορέας, ομοίως για καθένα από τους υπεργολάβους. Συνεπώς, στη περίπτωση αυτή, θα πρέπει να πληρούται η γενική ένδειξη του μέρους IV του ΕΕΕΣ, περί πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής.

2.4.3.2 Τεχνική Προσφορά

Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή με το κεφάλαιο "Απαιτήσεις-Τεχνικές Προδιαγραφές" του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης, περιγράφοντας ακριβώς πώς οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές πληρούνται. Περιλαμβάνει ιδίως τα έγγραφα και δικαιολογητικά, βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί η καταλληλότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών, με βάση το κριτήριο ανάθεσης, σύμφωνα με τα αναλυτικώς αναφερόμενα στο ως άνω Παράρτημα^{104 105}.

Οι οικονομικοί φορείς αναφέρουν το τμήμα της σύμβασης που προτίθενται να αναθέσουν υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, καθώς και τους υπεργολάβους που προτείνουν¹⁰⁶.

2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών

Στην οικονομική προσφορά δίνεται το προσφερόμενο ποσό ολογράφως και αριθμητικά σε ΕΥΡΩ (€) για τις παρεχόμενες υπηρεσίες i. μεταφοράς στα προεπιλεγμένα σημεία τοποθέτησης των πινακίδων και ii. της πλήρους τοποθέτησης τους. Για τα παραγόμενα υλικά (πλαίσια πινακίδων, στύλοι πινακίδων, φιλοτεχνημένα ειδικά σύμβολα), απαιτείται η ανάλυση της οικονομικής προσφοράς σε τιμή ανά μονάδα (τεμάχια, τετραγωνικά μέτρα).

Η Οικονομική Προσφορά συντάσσεται με βάση το έντυπο οικονομικής προσφοράς, που περιλαμβάνεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI της παρούσας διακήρυξης. Το έντυπο πρέπει να είναι συμπληρωμένο και κατάλληλα υπογεγραμμένο.

Στην οικονομική προσφορά δίνεται το προσφερόμενο ποσό ολογράφως και αριθμητικά σε ΕΥΡΩ (€) για τις παρεχόμενες υπηρεσίες.

¹⁰⁴ Άρθρο 94 του ν. 4412/2016, όπως αυτό τροποποιήθηκε με την παρ. 9 του άρθρου 43 του ν. 4605/2019.

¹⁰⁵ Αυτά περιλαμβάνουν τα αποδεικτικά στοιχεία που τεκμηριώνουν την τεχνική καταλληλότητα των προσφερομένων υπηρεσιών βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί η τεχνική προσφορά. Αναφέρονται υποχρεωτικά τα αποδεικτικά στοιχεία που τυχόν προβλέπονται στις τεχνικές προδιαγραφές των προς προμήθεια υπηρεσιών, σύμφωνα με Παράρτημα της Διακήρυξης και τυχόν υπόδειγμα τεχνικής προσφοράς.

¹⁰⁶ Βλ. άρθρο 58 του ν. 4412/2016

Η Οικονομική Προσφορά συντάσσεται με βάση το αναγραφόμενο στην παρούσα κριτήριο ανάθεσης όπως ορίζεται κατωτέρω και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα VI της διακήρυξης:

[ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΜΕ ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΑΣ]

Η τιμή της παρεχόμενης υπηρεσίας δίνεται σε ευρώ ανά μονάδα¹⁰⁷.

Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την παροχή των υπηρεσιών στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης¹⁰⁸.

Οι υπέρ τρίτων κρατήσεις υπόκεινται στο εκάστοτε ισχύον αναλογικό τέλος χαρτοσήμου 3% και στην επ' αυτού εισφορά υπέρ ΟΓΑ.

Οι προσφερόμενες τιμές είναι σταθερές καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης και δεν αναπροσαρμόζονται

Ως απαράδεκτες θα απορρίπτονται προσφορές στις οποίες: α) δεν δίνεται τιμή σε ΕΥΡΩ ή καθορίζεται σχέση ΕΥΡΩ προς ξένο νόμισμα, β) δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή, με την επιφύλαξη του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 και γ) η τιμή υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της σύμβασης που καθορίζεται και τεκμηριώνεται από την αναθέτουσα αρχή¹⁰⁹ στο άρθρο 1.3 και στο Παράρτημα I της παρούσας διακήρυξης.

2.4.5 Χρόνος ισχύος των προσφορών¹¹⁰

Οι υποβαλλόμενες προσφορές ισχύουν και δεσμεύουν τους οικονομικούς φορείς για διάστημα **δώδεκα (12) μηνών** από την επόμενη της διενέργειας του διαγωνισμού, ήτοι από την επόμενη της καταληκτικής ημερομηνίας των προσφορών.

Προσφορά η οποία ορίζει χρόνο ισχύος μικρότερο από τον ανωτέρω προβλεπόμενο απορρίπτεται.

Η ισχύς της προσφοράς μπορεί να παρατείνεται εγγράφως, εφόσον τούτο ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή, πριν από τη λήξη της, με αντίστοιχη παράταση της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 72 παρ. 1 α του ν. 4412/2016 και την παράγραφο 2.2.2. της παρούσας, κατ' ανώτατο όριο για χρονικό διάστημα ίσο με την προβλεπόμενη ως άνω αρχική διάρκεια. Σε περίπτωση αιτήματος της αναθέτουσας αρχής για παράταση της ισχύος της προσφοράς, για τους οικονομικούς φορείς, που αποδέχτηκαν την παράταση, πριν τη λήξη ισχύος των προσφορών τους, οι προσφορές ισχύουν και τους δεσμεύουν για το επιπλέον αυτό χρονικό διάστημα.

Μετά τη λήξη και του παραπάνω ανώτατου ορίου χρόνου παράτασης ισχύος της προσφοράς, τα αποτελέσματα της διαδικασίας ανάθεσης ματαιώνονται, εκτός αν η αναθέτουσα αρχή κρίνει, κατά περίπτωση, αιτιολογημένα, ότι η συνέχιση της διαδικασίας εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, οπότε οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία μπορούν να επιλέξουν είτε να παρατείνουν την προσφορά και την εγγύηση συμμετοχής τους, εφόσον τους ζητηθεί πριν την πάροδο του ανωτέρω ανώτατου ορίου παράτασης της προσφοράς τους είτε όχι. Στην τελευταία περίπτωση, η διαδικασία συνεχίζεται με όσους παρέτειναν τις προσφορές τους και αποκλείονται οι λοιποί οικονομικοί φορείς.

Σε περίπτωση που λήξει ο χρόνος ισχύος των προσφορών και δεν ζητηθεί παράταση της προσφοράς, η αναθέτουσα αρχή δύναται με αιτιολογημένη απόφασή της, εφόσον η εκτέλεση της σύμβασης εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, να ζητήσει εκ των υστέρων από τους οικονομικούς φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία να παρατείνουν την προσφορά τους¹¹¹.

¹⁰⁷ Πρβλ παρ. 5 περ. α' του άρθρου 95 του ν. 4412/2016 όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 37 του ν. 4412/2016. Εδώ θα πρέπει να καθορίζεται με σαφήνεια η σχετική μονάδα π.χ. ανθρωπόωρες κ.α.

¹⁰⁸ Βλ παρ. 5 περ. α' του άρθρου 95 του ν. 4412/2016

¹⁰⁹ Βλ παρ. 4 του άρθρου 26 του ν. 4412/2016

¹¹⁰ Πρβλ άρθρο 97 ν. 4412/2016

¹¹¹ Πρβλ. άρθρο 97, παρ.4 του ν.4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 33, παρ. 3, του ν.4608/2019.

2.4.6 Λόγοι απόρριψης προσφορών¹¹²

Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά:

α) η οποία αποκλίνει από απαράβατους όρους περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, ή δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται στην παρούσα και συγκεκριμένα στις παραγράφους 2.4.1 (Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), 2.4.2. (Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών), 2.4.3. (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς), 2.4.4. (Περιεχόμενο φακέλου οικονομικής προσφοράς, τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών), 2.4.5. (Χρόνος ισχύος προσφορών), 3.1. (Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών), 3.2 (Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου) της παρούσας,¹¹³

β) η οποία περιέχει ατελείς, ελλείψεις, ασαφείς ή λανθασμένες πληροφορίες ή τεκμηρίωση, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που περιέχονται στο ΕΕΕΣ, εφόσον αυτές δεν επιδέχονται συμπλήρωση, διόρθωση, αποσαφήνιση ή διευκρίνιση ή, εφόσον επιδέχονται, δεν έχουν αποκατασταθεί από τον προσφέροντα, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας, σύμφωνα το άρθρο 102 του ν. 4412/2016 και την παρ. 3.1.2.1 της παρούσας διακήρυξης,

γ) για την οποία ο προσφέρων δεν παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με την παρ. 3.1.2.1 της παρούσας και τα άρθρα 102 και 103 του ν. 4412/2016,

δ) η οποία είναι εναλλακτική προσφορά,

ε) η οποία υποβάλλεται από έναν προσφέροντα που έχει υποβάλλει δύο ή περισσότερες προσφορές. Ο περιορισμός αυτός ισχύει, υπό τους όρους της παραγράφου 2.2.3.4 περ.γ της παρούσας (περ. γ' της παρ. 4 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016) και στην περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων με κοινά μέλη, καθώς και στην περίπτωση οικονομικών φορέων που συμμετέχουν είτε αυτοτελώς είτε ως μέλη ενώσεων.

στ) η οποία είναι υπό αίρεση,

ζ) η οποία θέτει όρο αναπροσαρμογής,

η) για την οποία ο προσφέρων δεν παράσχει, εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτόν σχετικής πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής, εξηγήσεις αναφορικά με την τιμή ή το κόστος που προτείνει σε αυτήν, στην περίπτωση που η προσφορά του φαίνεται ασυνήθιστα χαμηλή σε σχέση με τις υπηρεσίες, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 88 του ν. 4412/2016,

θ) εφόσον διαπιστωθεί ότι είναι ασυνήθιστα χαμηλή διότι δε συμμορφώνεται με τις ισχύουσες υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν.4412/2016,

ι) η οποία παρουσιάζει αποκλίσεις ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης,

ια) η οποία παρουσιάζει ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά που ζητούνται από τα έγγραφα της παρούσας διακήρυξης, εφόσον αυτές δεν θεραπευτούν από τον προσφέροντα με την υποβολή ή τη συμπλήρωσή τους, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας, σύμφωνα με τα άρθρα 102 και 103 του ν.4412/2016,

ιβ) εάν από τα δικαιολογητικά του άρθρου 103 του ν. 4412/2016, που προσκομίζονται από τον προσωρινό ανάδοχο, δεν αποδεικνύεται η μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της παρούσας ή η πλήρωση μιας ή περισσότερων από τις απαιτήσεις των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, σύμφωνα με τις παραγράφους 2.2.4. επ., περί κριτηρίων επιλογής,

ιγ) εάν κατά τον έλεγχο των ως άνω δικαιολογητικών του άρθρου 103 του ν.4412/2016, διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν, σύμφωνα με το άρθρο 79 του ν. 4412/2016, είναι εκ προθέσεως απατηλά, ή ότι έχουν υποβληθεί πλαστά αποδεικτικά στοιχεία.

¹¹² Άρθρο 91 του ν. 4412/2016

¹¹³ Άρθρα 92 έως 97, το άρθρο 100 καθώς και τα άρθρα 102 έως 104 του ν. 4412/16

3. ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

3.1 Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών

3.1.1 Ηλεκτρονική αποσφράγιση προσφορών¹¹⁴

Το πιστοποιημένο στο ΕΣΗΔΗΣ, για την αποσφράγιση των προσφορών αρμόδιο όργανο της Αναθέτουσας Αρχής, ήτοι η επιτροπή διενέργειας/επιτροπή αξιολόγησης¹¹⁵, **εφεξής Επιτροπή Διαγωνισμού**, προβαίνει στην έναρξη της διαδικασίας ηλεκτρονικής αποσφράγισης των φακέλων των προσφορών, κατά το άρθρο 100 του ν. 4412/2016, ακολουθώντας τα εξής στάδια:

Ηλεκτρονική Αποσφράγιση του (υπό)φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής-Τεχνική Προσφορά» και του (υπό)φακέλου «Οικονομική Προσφορά», την **21/12/2021 ημέρα Τρίτη και ώρα 10:30**.

Στο στάδιο αυτό τα στοιχεία των προσφορών που αποσφραγίζονται είναι προσβάσιμα μόνο στα μέλη της Επιτροπής Διαγωνισμού και την Αναθέτουσα Αρχή.

3.1.2 Αξιολόγηση προσφορών

3.1.2.1 Μετά την κατά περίπτωση ηλεκτρονική αποσφράγιση των προσφορών η Αναθέτουσα Αρχή προβαίνει στην αξιολόγηση αυτών, μέσω των αρμόδιων πιστοποιημένων στο ΕΣΗΔΗΣ οργάνων της¹¹⁶, εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των κειμένων διατάξεων.

Η αναθέτουσα αρχή, τηρώντας τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, ζητά από τους προσφέροντες οικονομικούς φορείς, όταν οι πληροφορίες ή η τεκμηρίωση που πρέπει να υποβάλλονται είναι ή εμφανίζονται ελλιπείς ή λανθασμένες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων στο ΕΕΕΣ, ή όταν λείπουν συγκεκριμένα έγγραφα, να υποβάλλουν, να συμπληρώνουν, να αποσαφηνίζουν ή να ολοκληρώνουν τις σχετικές πληροφορίες ή τεκμηρίωση, εντός προθεσμίας όχι μικρότερης των δέκα (10) ημερών και όχι μεγαλύτερης των είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης. Η συμπλήρωση ή η αποσαφήνιση ζητείται και γίνεται αποδεκτή υπό την προϋπόθεση ότι δεν τροποποιείται η προσφορά του οικονομικού φορέα και ότι αφορά σε στοιχεία ή δεδομένα, των οποίων είναι αντικειμενικά εξακριβώσιμος ο προγενέστερος χαρακτήρας σε σχέση με το πέρας της καταληκτικής προθεσμίας παραλαβής προσφορών. Τα ανωτέρω ισχύουν κατ' αναλογίαν και για τυχόν ελλείπουσες δηλώσεις, υπό την προϋπόθεση ότι βεβαιώνουν γεγονότα αντικειμενικώς εξακριβώσιμα¹¹⁷.

Ειδικότερα :

α) Η Επιτροπή Διαγωνισμού εξετάζει αρχικά την προσκόμιση της εγγύησης συμμετοχής, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 72. Σε περίπτωση παράλειψης προσκόμισης, είτε της εγγύησης συμμετοχής ηλεκτρονικής έκδοσης, μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών, είτε του πρωτοτύπου της έντυπης εγγύησης συμμετοχής, μέχρι την ημερομηνία και ώρα αποσφράγισης, η Επιτροπή Διαγωνισμού συντάσσει πρακτικό στο οποίο εισηγείται την απόρριψη της προσφοράς ως απαράδεκτης.

Στη συνέχεια εκδίδεται από την αναθέτουσα αρχή απόφαση, με την οποία επικυρώνεται το ανωτέρω πρακτικό. Η απόφαση απόρριψης της προσφοράς του παρόντος εδαφίου εκδίδεται πριν από την έκδοση οποιασδήποτε άλλης απόφασης σχετικά με την αξιολόγηση των προσφορών της οικείας διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης και κοινοποιείται σε όλους τους προσφέροντες, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ.

¹¹⁴ Άρθρο 100 ν. 4412/2016 και άρθρο 16 ΚΥΑ ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες

¹¹⁵ Επισημαίνεται ότι, ως προς τις προθεσμίες για την ολοκλήρωση των ενεργειών της Επιτροπής Διενέργειας Διαγωνισμού ισχύουν τα οριζόμενα στο άρθρο 221Α του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 40 του ν. 4782/21.

¹¹⁶ Στο πλαίσιο των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, τα όργανα που γνωμοδοτούν προς τα αποφαινόμενα όργανα ((επιτροπή διενέργειας/επιτροπή αξιολόγησης) ελέγχουν, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 221 του ν. 4412/2016, την καταλληλότητα των προσφερόντων, αξιολογούν τις προσφορές, εισηγούνται τον αποκλεισμό τους από τη διαδικασία, την απόρριψη των προσφορών, την κατακύρωση των αποτελεσμάτων, την αποδέσμευση ή κατάπτωση των εγγυήσεων, τη ματαίωση της διαδικασίας και γνωμοδοτούν για κάθε άλλο θέμα που ανακύπτει κατά τη διαδικασία ανάθεσης.

¹¹⁷ Άρθρο 102 του ν. 4412/2016. Πρβλ και έκθεση συνεπειών ρυθμίσεων επί του ως άνω άρθρου 42 ν. 4781/2021

Κατά της εν λόγω απόφασης χωρεί προδικαστική προσφυγή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3.4 της παρούσας.

Η αναθέτουσα αρχή επικοινωνεί παράλληλα με τους φορείς που φέρονται να έχουν εκδώσει τις εγγυητικές επιστολές, προκειμένου να διαπιστώσει την εγκυρότητά τους¹¹⁸.

β) Μετά την έκδοση της ανωτέρω απόφασης η Επιτροπή Διαγωνισμού προβαίνει αρχικά στον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής και εν συνεχεία στην αξιολόγηση των τεχνικών προσφορών των προσφερόντων των οποίων τα δικαιολογητικά συμμετοχής έκρινε πλήρη. Η αξιολόγηση γίνεται σύμφωνα με τους όρους της παρούσας και η διαδικασία αξιολόγησης ολοκληρώνεται με την καταχώριση σε πρακτικό των προσφερόντων, των αποτελεσμάτων του ελέγχου και της αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών¹¹⁹.

γ) Στη συνέχεια η Επιτροπή Διαγωνισμού προβαίνει στην αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών των προσφερόντων, των οποίων τα δικαιολογητικά συμμετοχής και η τεχνική προσφορά κρίθηκαν αποδεκτά, συντάσσει πρακτικό στο οποίο καταχωρίζονται οι οικονομικές προσφορές κατά σειρά μειοδοσίας και εισηγείται αιτιολογημένα την αποδοχή ή απόρριψή τους, την κατάταξη των προσφορών και την ανάδειξη του προσωρινού αναδόχου.

Εάν οι προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με το αντικείμενο της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή απαιτεί από τους οικονομικούς φορείς, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας, κατά ανώτατο όριο είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται τα άρθρα 88 και 89 ν. 4412/2016. Εάν τα παρεχόμενα στοιχεία δεν εξηγούν κατά τρόπο ικανοποιητικό το χαμηλό επίπεδο της τιμής ή του κόστους που προτείνεται, η προσφορά απορρίπτεται ως μη κανονική.

Στην περίπτωση ισότιμων προσφορών η αναθέτουσα αρχή επιλέγει τον ανάδοχο με κλήρωση μεταξύ των οικονομικών φορέων που υπέβαλαν ισότιμες προσφορές. Η κλήρωση γίνεται ενώπιον της Επιτροπής του Διαγωνισμού και παρουσία των οικονομικών φορέων που υπέβαλαν τις ισότιμες προσφορές.¹²⁰

Στη συνέχεια, εφόσον το αποφαινόμενο όργανο της αναθέτουσας αρχής εγκρίνει τα ανωτέρω πρακτικά εκδίδεται απόφαση για τα αποτελέσματα όλων των ανωτέρω σταδίων¹²¹ («Δικαιολογητικά Συμμετοχής», «Τεχνική Προσφορά» και «Οικονομική Προσφορά») και η αναθέτουσα αρχή προσκαλεί εγγράφως, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, τον πρώτο σε κατάταξη μειοδότη στον οποίον πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινός ανάδοχος») να υποβάλει τα δικαιολογητικά κατακύρωσης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 103 και την παράγραφο 3.2 της παρούσας, περί πρόσκλησης για υποβολή δικαιολογητικών. Η απόφαση έγκρισης των πρακτικών δεν κοινοποιείται στους προσφέροντες και ενσωματώνεται στην απόφαση κατακύρωσης.

Σε κάθε περίπτωση, όταν εξ αρχής έχει υποβληθεί μία προσφορά, τα αποτελέσματα όλων των σταδίων της διαδικασίας ανάθεσης, ήτοι Δικαιολογητικών Συμμετοχής, Τεχνικής Προσφοράς και Οικονομικής Προσφοράς, επικυρώνονται με την απόφαση κατακύρωσης του άρθρου 105 του ν. 4412/2016, σύμφωνα με την παράγραφο 3.3 της παρούσας, που εκδίδεται μετά το πέρας και του τελευταίου σταδίου της διαδικασίας. Κατά της ανωτέρω απόφασης χωρεί προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην παράγραφο 3.4 της παρούσας¹²².

¹¹⁸ Άρθρο 72 παρ. 13 ν. 4412/2016

¹¹⁹ Η αναθέτουσα αρχή δύναται να εγκρίνει το πρακτικό αυτό με εσωτερική της απόφαση

¹²⁰ Άρθρο 90 παρ. 1 του ν. 4412/2016.

¹²¹ Άρθρο 100, παρ. 2 ν. 4412/2016

¹²² Άρθρο 100, παρ. 6 του ν. 4412/2016

3.2 Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου¹²³ - Δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου

Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή αποστέλλει σχετική ηλεκτρονική πρόσκληση στον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινό ανάδοχο»), μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ και τον καλεί να υποβάλει εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν, τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης και τα πρωτότυπα ή αντίγραφα όλων των δικαιολογητικών που περιγράφονται στην παράγραφο 2.2.8.2. της παρούσας διακήρυξης, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της διακήρυξης, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των παραγράφων 2.2.4 - 2.2.7 αυτής.

Ειδικότερα, το σύνολο των στοιχείων και δικαιολογητικών της ως άνω παραγράφου αποστέλλονται από αυτόν σε μορφή ηλεκτρονικών αρχείων με μορφότυπο PDF, σύμφωνα με τα ειδικώς οριζόμενα στην παράγραφο 2.4.2.5 της παρούσας.

Εντός της προθεσμίας υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης και το αργότερο έως την τρίτη εργάσιμη ημέρα από την καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, προσκομίζονται με ευθύνη του οικονομικού φορέα, στην αναθέτουσα αρχή, σε έντυπη μορφή και σε κλειστό φάκελο, στον οποίο αναγράφεται ο αποστολέας, τα στοιχεία του Διαγωνισμού και ως παραλήπτης η Επιτροπή Διαγωνισμού, τα στοιχεία και δικαιολογητικά, τα οποία απαιτείται να προσκομισθούν σε έντυπη μορφή (ως πρωτότυπα ή ακριβή αντίγραφα), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις της ως άνω παραγράφου 2.4.2.5¹²⁴.

Αν δεν προσκομισθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν, η αναθέτουσα αρχή καλεί τον προσωρινό ανάδοχο να προσκομίσει τα ελλείποντα δικαιολογητικά ή να συμπληρώσει τα ήδη υποβληθέντα ή να παράσχει διευκρινήσεις, με την έννοια του άρθρου 102 του ν. 4412/2016, εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης σε αυτόν.

Ο προσωρινός ανάδοχος δύναται να υποβάλει αίτημα, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, προς την αναθέτουσα αρχή, για παράταση της ως άνω προθεσμίας, συνοδευόμενο από αποδεικτικά έγγραφα περί αίτησης χορήγησης δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου. Στην περίπτωση αυτή η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία υποβολής αυτών, για όσο χρόνο απαιτηθεί για τη χορήγησή τους από τις αρμόδιες δημόσιες αρχές. Ο προσωρινός ανάδοχος μπορεί να αξιοποιεί τη δυνατότητα αυτή τόσο εντός της αρχικής προθεσμίας για την υποβολή δικαιολογητικών όσο και εντός της προθεσμίας για την προσκόμιση ελλειπόντων ή τη συμπλήρωση ήδη υποβληθέντων δικαιολογητικών, κατά την έννοια του άρθρου 102 του ν. 4412/2016, ως ανωτέρω προβλέπεται. Η παρούσα ρύθμιση εφαρμόζεται αναλόγως και όταν η αναθέτουσα αρχή ζητήσει την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής και πριν από το στάδιο κατακύρωσης, κατ' εφαρμογή της διάταξης του πρώτου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 79 του ν. 4412/2016, τηρουμένων των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας.¹²⁵

Απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, τηρουμένης της ανωτέρω διαδικασίας, εάν:

- i) κατά τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν με το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ) είναι εκ προθέσεως απατηλά, ή έχουν υποβληθεί πλαστά αποδεικτικά στοιχεία, ή
- ii) δεν υποβληθούν στο προκαθορισμένο χρονικό διάστημα τα απαιτούμενα πρωτότυπα ή αντίγραφα των παραπάνω δικαιολογητικών, ή

¹²³ Βλ. άρθρο 103 του ν. 4412/2016

¹²⁴ Πρβλ άρθρο 17 ΚΥΑ ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες

¹²⁵ Πρβ. ομοίως ως ανωτέρω, άρθρο 103 παρ. 2 του ν. 4412/2016.

iii) από τα δικαιολογητικά που προσκομίσθηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύεται η μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.3 (λόγοι αποκλεισμού) ή η πλήρωση μιας ή περισσοτέρων από τις απαιτήσεις των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής σύμφωνα με τις παραγράφους 2.2.4 έως 2.2.8 (κριτήρια ποιοτικής επιλογής) της παρούσας,

Σε περίπτωση έγκαιρης και προσήκουσας ενημέρωσης της αναθέτουσας αρχής για μεταβολές στις προϋποθέσεις, τις οποίες ο προσωρινός ανάδοχος είχε δηλώσει με το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ) ότι πληροί, οι οποίες μεταβολές επήλθαν ή για τις οποίες μεταβολές έλαβε γνώση μετά την δήλωση και μέχρι την ημέρα της σύναψης της σύμβασης (οψιγενείς μεταβολές), δεν καταπίπτει υπέρ της Αναθέτουσας Αρχής η εγγύηση συμμετοχής του¹²⁶.

Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν υποβάλλει αληθή ή ακριβή δήλωση ή δεν προσκομίσει ένα ή περισσότερα από τα απαιτούμενα έγγραφα και δικαιολογητικά ή δεν αποδείξει ότι: α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις της παραγράφου 2.2.3 της παρούσας διακήρυξης και β) πληροί τα σχετικά κριτήρια ποιοτικής επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί σύμφωνα με τις παραγράφους 2.2.4 -2.2.8 της παρούσας διακήρυξης, η διαδικασία ματαιώνεται.

Η διαδικασία ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών ολοκληρώνεται με τη σύνταξη πρακτικού από την Επιτροπή του Διαγωνισμού, στο οποίο αναγράφεται η τυχόν συμπλήρωση δικαιολογητικών σύμφωνα με όσα ορίζονται ανωτέρω (παράγραφος 3.1.2.1.) και τη διαβίβασή του στο αποφαινόμενο όργανο της αναθέτουσας αρχής για τη λήψη απόφασης είτε για την κατακύρωση της σύμβασης είτε για τη ματαίωση της διαδικασίας.

3.3 Κατακύρωση - σύναψη σύμβασης

3.3.1. Τα αποτελέσματα του ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών κατακύρωσης και της εισήγησης της Επιτροπής επικυρώνονται με την απόφαση κατακύρωσης, στην οποία ενσωματώνεται η απόφαση έγκρισης των πρακτικών των περ. α & β της παρ. 2 του άρθρου 100 του ν. 4412/2016 (περί αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής, της τεχνικής και της οικονομικής προσφοράς).

Η αναθέτουσα αρχή κοινοποιεί, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», σε όλους τους οικονομικούς φορείς που έλαβαν μέρος στη διαδικασία ανάθεσης, εκτός από όσους αποκλείστηκαν οριστικά δυνάμει της παρ. 1 του άρθρου 72 του ν. 4412/2016, την απόφαση κατακύρωσης, στην οποία αναφέρονται υποχρεωτικά οι προθεσμίες για την αναστολή της σύναψης σύμβασης, σύμφωνα με τα άρθρα 360 έως 372 του ν. 4412/2016, μαζί με αντίγραφο όλων των πρακτικών της διαδικασίας ελέγχου και αξιολόγησης των προσφορών, και, επιπλέον, αναρτά τα δικαιολογητικά του προσωρινού αναδόχου στα «Συνημμένα Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού».

Μετά την έκδοση και κοινοποίηση της απόφασης κατακύρωσης οι προσφέροντες λαμβάνουν γνώση των λοιπών συμμετεχόντων στη διαδικασία και των στοιχείων που υποβλήθηκαν από αυτούς, με ενέργειες της αναθέτουσας αρχής¹²⁷. Κατά της απόφασης κατακύρωσης χωρεί προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ, σύμφωνα με την παράγραφο 3.4 της παρούσας. Δεν επιτρέπεται η άσκηση άλλης διοικητικής προσφυγής κατά της ανωτέρω απόφασης.¹²⁸

3.3.2. Η απόφαση κατακύρωσης καθίσταται οριστική, εφόσον συντρέξουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις σωρευτικά:

- α) κοινοποιηθεί η απόφαση κατακύρωσης σε όλους τους οικονομικούς φορείς που δεν έχουν αποκλειστεί οριστικά,
- β) παρέλθει άπρακτη η προθεσμία άσκησης προδικαστικής προσφυγής ή σε περίπτωση άσκησης, παρέλθει άπρακτη η προθεσμία άσκησης αίτησης αναστολής κατά της απόφασης της ΑΕΠΠ και σε περίπτωση άσκησης αίτησης αναστολής κατά της απόφασης της ΑΕΠΠ, εκδοθεί απόφαση επί της αίτησης, με την επιφύλαξη της χορήγησης προσωρινής διαταγής, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 372 του ν. 4412/2016,

¹²⁶ Άρθρο 104 παρ. 2 και 3 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 44 του ν. 4782/2021.

¹²⁷ Πρβλ άρθρο 16 παρ. 3 ΚΥΑ ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες

¹²⁸ Πρβλ. άρθρο 100 παρ. 2 του ν. 4412/2016

γ) ολοκληρωθεί επιτυχώς ο προσυμβατικός έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με τα άρθρα 324 έως 327 του ν. 4700/2020, εφόσον απαιτείται, και

δ) ο προσωρινός ανάδοχος, υποβάλλει, στην περίπτωση που απαιτείται και έπειτα από σχετική πρόσκληση, υπεύθυνη δήλωση, που υπογράφεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 79Α του ν. 4412/2016, στην οποία δηλώνεται ότι, δεν έχουν επέλθει στο πρόσωπό του οψιγενείς μεταβολές κατά την έννοια του άρθρου 104 του ν. 4412/2016 και μόνον στην περίπτωση του προσυμβατικού ελέγχου ή της άσκησης προδικαστικής προσφυγής κατά της απόφασης κατακύρωσης. Η υπεύθυνη δήλωση ελέγχεται από την αναθέτουσα αρχή και μνημονεύεται στο συμφωνητικό. Εφόσον δηλωθούν οψιγενείς μεταβολές, η δήλωση ελέγχεται από την Επιτροπή Διαγωνισμού, η οποία εισηγείται προς το αρμόδιο αποφαινόμενο όργανο.

Μετά από την οριστικοποίηση της απόφασης κατακύρωσης η αναθέτουσα αρχή προσκαλεί τον ανάδοχο, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», να προσέλθει για υπογραφή του συμφωνητικού, θέτοντάς του προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής ειδικής πρόσκλησης. Η σύμβαση θεωρείται συναφθείσα με την κοινοποίηση της πρόσκλησης του προηγούμενου εδαφίου στον ανάδοχο.

Στην περίπτωση που ο ανάδοχος δεν προσέλθει να υπογράψει το ως άνω συμφωνητικό μέσα στην τεθείσα προθεσμία, με την επιφύλαξη αντικειμενικών λόγων ανωτέρας βίας, κηρύσσεται έκπτωτος, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγυητική επιστολή συμμετοχής του και ακολουθείται η ίδια, ως άνω διαδικασία, για τον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά. Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν προσέλθει για την υπογραφή του συμφωνητικού, η διαδικασία ανάθεσης ματαιώνεται σύμφωνα με την παράγραφο 3.5 της παρούσας διακήρυξης. Στην περίπτωση αυτή, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αναζητήσει αποζημίωση, πέρα από την καταπίπτουσα εγγυητική επιστολή, ιδίως δυνάμει των άρθρων 197 και 198 ΑΚ.¹²⁹

Εάν η αναθέτουσα αρχή δεν απευθύνει την ειδική πρόσκληση για την υπογραφή του συμφωνητικού εντός χρονικού διαστήματος εξήντα (60) ημερών από την οριστικοποίηση της απόφασης κατακύρωσης, με την επιφύλαξη της ύπαρξης επιτακτικού λόγου δημόσιου συμφέροντος ή αντικειμενικών λόγων ανωτέρας βίας, ο ανάδοχος δικαιούται να απέχει από την υπογραφή του συμφωνητικού, χωρίς να εκπέσει η εγγύηση συμμετοχής του, καθώς και να αναζητήσει αποζημίωση ιδίως δυνάμει των άρθρων 197 και 198 ΑΚ.¹³⁰

3.4 Προδικαστικές Προσφυγές - Προσωρινή και Οριστική Δικαστική Προστασία

Α. Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί η συγκεκριμένη δημόσια σύμβαση και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της ευρωπαϊκής ενωσιακής ή εσωτερικής νομοθεσίας στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, έχει δικαίωμα να προσφύγει στην ανεξάρτητη Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ), σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στα άρθρα 345 επ. ν. 4412/2016 και 1 επ. π.δ. 39/2017, στρεφόμενος με προδικαστική προσφυγή, κατά πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, προσδιορίζοντας ειδικώς τις νομικές και πραγματικές αιτιάσεις που δικαιολογούν το αίτημά του¹³¹.

Σε περίπτωση προσφυγής κατά πράξης της αναθέτουσας αρχής, η προθεσμία για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής είναι:

(α) δέκα (10) ημέρες από την κοινοποίηση της προσβαλλόμενης πράξης στον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα αν η πράξη κοινοποιήθηκε με ηλεκτρονικά μέσα ή τηλεομοιοτυπία ή

(β) δεκαπέντε (15) ημέρες από την κοινοποίηση της προσβαλλόμενης πράξης σε αυτόν αν χρησιμοποιήθηκαν άλλα μέσα επικοινωνίας, άλλως

(γ) δέκα (10) ημέρες από την πλήρη, πραγματική ή τεκμαιρόμενη, γνώση της πράξης που βλάπτει τα συμφέροντα του ενδιαφερόμενου οικονομικού φορέα. Ειδικά για την άσκηση προσφυγής κατά προκήρυξης, η πλήρης γνώση αυτής τεκμαίρεται μετά την πάροδο δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση στο ΚΗΜΔΗΣ.

¹²⁹ Άρθρο 105 παρ. 7 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 45 του ν. 4782/2021.

¹³⁰ Άρθρο 105 παρ. 8 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 45 του ν. 4782/2021.

¹³¹ Άρθρο 360 παρ. 1 ν. 4412/2016 και 3 παρ. 1 π.δ. 39/2017.

Σε περίπτωση παράλειψης που αποδίδεται στην αναθέτουσα αρχή, η προθεσμία για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής είναι δεκαπέντε (15) ημέρες από την επομένη της συντέλεσης της προσβαλλόμενης παράλειψης¹³².

Οι προθεσμίες ως προς την υποβολή των προδικαστικών προσφυγών και των παρεμβάσεων αρχίζουν την επομένη της ημέρας της προαναφερθείσας κατά περίπτωση κοινοποίησης ή γνώσης και λήγουν όταν περάσει ολόκληρη η τελευταία ημέρα και ώρα 23:59:59 και, αν αυτή είναι εξαιρετικά ή Σάββατο, όταν περάσει ολόκληρη η επομένη εργάσιμη ημέρα και ώρα 23:59:59¹³³.

Η προδικαστική προσφυγή συντάσσεται υποχρεωτικά με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του π.δ/τος 39/2017 και κατατίθεται ηλεκτρονικά μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» στην ηλεκτρονική περιοχή του συγκεκριμένου διαγωνισμού, επιλέγοντας την ένδειξη «Προδικαστική Προσφυγή» σύμφωνα με το άρθρο 18 της Κ.Υ.Α. Προμήθειες και Υπηρεσίες.

Για το παραδεκτό της άσκησης της προδικαστικής προσφυγής κατατίθεται παράβολο από τον προσφεύγοντα υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 363 Ν. 4412/2016. Η επιστροφή του παραβόλου στον προσφεύγοντα γίνεται: α) σε περίπτωση ολικής ή μερικής αποδοχής της προσφυγής του, β) όταν η αναθέτουσα αρχή ανακαλεί την προσβαλλόμενη πράξη ή προβαίνει στην οφειλόμενη ενέργεια πριν από την έκδοση της απόφασης της ΑΕΠΠ επί της προσφυγής, γ) σε περίπτωση παραίτησης του προσφεύγοντα από την προσφυγή του έως και δέκα (10) ημέρες από την κατάθεση της προσφυγής.

Η προθεσμία για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής και η άσκησή της κωλύουν τη σύναψη της σύμβασης επί ποινή ακυρότητας, η οποία διαπιστώνεται με απόφαση της ΑΕΠΠ μετά από άσκηση προδικαστικής προσφυγής, σύμφωνα με το άρθρο 368 του ν. 4412/2016 και 20 π.δ. 39/2017. Όμως, μόνη η άσκηση της προδικαστικής προσφυγής δεν κωλύει την πρόοδο της διαγωνιστικής διαδικασίας, υπό την επιφύλαξη χορήγησης από το Κλιμάκιο προσωρινής προστασίας σύμφωνα με το άρθρο 366 παρ. 1-2 ν. 4412/2016 και 15 παρ. 1-4 π.δ. 39/2017.

Η προηγούμενη παράγραφος δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση που, κατά τη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης, υποβληθεί μόνο μία (1) προσφορά.

Μετά την, κατά τα ως άνω, ηλεκτρονική κατάθεση της προδικαστικής προσφυγής η αναθέτουσα αρχή, μέσω της λειτουργίας «Επικοινωνία» :

α) Κοινοποιεί την προσφυγή το αργότερο έως την επομένη εργάσιμη ημέρα από την κατάθεσή της σε κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο, ο οποίος μπορεί να θίγεται από την αποδοχή της προσφυγής, προκειμένου να ασκήσει το, προβλεπόμενο από τα άρθρα 362 παρ. 3 και 7 π.δ. 39/2017, δικαίωμα παρέμβασής του στη διαδικασία εξέτασης της προσφυγής, για τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης, προσκομίζοντας όλα τα κρίσιμα έγγραφα που έχει στη διάθεσή του.

β) Διαβιβάζει στην ΑΕΠΠ, το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ημέρα κατάθεσης, τον πλήρη φάκελο της υπόθεσης, τα αποδεικτικά κοινοποίησης στους ενδιαφερόμενους τρίτους αλλά και την Έκθεση Απόψεων της επί της προσφυγής. Στην Έκθεση Απόψεων η αναθέτουσα αρχή μπορεί να παραθέσει αρχική ή συμπληρωματική αιτιολογία για την υποστήριξη της προσβαλλόμενης με την προδικαστική προσφυγή πράξης.

γ) Κοινοποιεί σε όλα τα μέρη την Έκθεση Απόψεων, τις Παρεμβάσεις και τα σχετικά έγγραφα που τυχόν τη συνοδεύουν, μέσω του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού το αργότερο έως την επομένη εργάσιμη ημέρα από την κατάθεσή τους.

δ) Συμπληρωματικά υπομνήματα κατατίθενται από οποιοδήποτε από τα μέρη μέσω της πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ το αργότερο εντός πέντε (5) ημερών από την κοινοποίηση των απόψεων της αναθέτουσας αρχής.

Η άσκηση της προδικαστικής προσφυγής αποτελεί προϋπόθεση για την άσκηση των ένδικων βοηθημάτων της αίτησης αναστολής και της αίτησης ακύρωσης του άρθρου 372 ν. 4412/2016 κατά των εκτελεστών πράξεων ή παραλείψεων της αναθέτουσας αρχής.

¹³² Άρθρο 361 του ν. 4412/2016 και 4 π.δ. 39/2017

¹³³ Παρ. 2 του άρθρου 9 και άρθρο 18 της Κ.Υ.Α. ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες

Β. Όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να ζητήσει, με το ίδιο δικόγραφο εφαρμοζόμενων αναλογικά των διατάξεων του π.δ. 18/1989, την αναστολή εκτέλεσης της απόφασης της ΑΕΠΠ και την ακύρωσή της ενώπιον του αρμοδίου Διοικητικού Δικαστηρίου¹³⁴. Το αυτό ισχύει και σε περίπτωση σιωπηρής απόρριψης της προδικαστικής προσφυγής από την Α.Ε.Π.Π. Δικαίωμα άσκησης του ως άνω ένδικου βοηθήματος έχει και η αναθέτουσα αρχή, αν η Α.Ε.Π.Π. κάνει δεκτή την προδικαστική προσφυγή, αλλά και αυτός του οποίου έχει γίνει εν μέρει δεκτή η προδικαστική προσφυγή.

Με την απόφαση της ΑΕΠΠ λογίζονται ως συμπροσβαλλόμενες και όλες οι συναφείς προς την ανωτέρω απόφαση πράξεις ή παραλείψεις της αναθέτουσας αρχής, εφόσον έχουν εκδοθεί ή συντελεστεί αντιστοίχως έως τη συζήτηση της ως άνω αίτησης στο Δικαστήριο.

Η αίτηση αναστολής και ακύρωσης περιλαμβάνει μόνο αιτιάσεις που είχαν προταθεί με την προδικαστική προσφυγή ή αφορούν στη διαδικασία ενώπιον της Α.Ε.Π.Π. ή το περιεχόμενο των αποφάσεών της. Η αναθέτουσα αρχή, εφόσον ασκήσει την αίτηση της παρ. 1 του άρθρου 372 του ν. 4412/2016, μπορεί να προβάλει και οψιγενείς ισχυρισμούς αναφορικά με τους επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος, οι οποίοι καθιστούν αναγκαία την άμεση ανάθεση της σύμβασης.¹³⁵

Η ως άνω αίτηση κατατίθεται στο ως αρμόδιο δικαστήριο μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από κοινοποίηση ή την πλήρη γνώση της απόφασης ή από την παρέλευση της προθεσμίας για την έκδοση της απόφασης επί της προδικαστικής προσφυγής, ενώ η δικάσιμος για την εκδίκαση της αίτησης ακύρωσης δεν πρέπει να απέχει πέραν των εξήντα (60) ημερών από την κατάθεση του δικογράφου.¹³⁶

Αντίγραφο της αίτησης με κλήση κοινοποιείται με τη φροντίδα του αιτούντος προς την Α.Ε.Π.Π., την αναθέτουσα αρχή, αν δεν έχει ασκήσει αυτή την αίτηση, και προς κάθε τρίτο ενδιαφερόμενο, την κλήτευση του οποίου διατάσσει με πράξη του ο Πρόεδρος ή ο προεδρεύων του αρμοδίου Δικαστηρίου ή Τμήματος έως την επόμενη ημέρα από την κατάθεση της αίτησης. Ο αιτών υποχρεούται επί ποινή απαραδέκτου του ένδικου βοηθήματος να προβεί στις παραπάνω κοινοποιήσεις εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο (2) ημερών από την έκδοση και την παραλαβή της ως άνω πράξης του Δικαστηρίου. Εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την ως άνω κοινοποίηση της αίτησης κατατίθεται η παρέμβαση και διαβιβάζονται ο φάκελος και οι απόψεις των παθητικώς νομιμοποιούμενων. Εντός της ίδιας προθεσμίας κατατίθενται στο Δικαστήριο και τα στοιχεία που υποστηρίζουν τους ισχυρισμούς των διαδίκων.

Επιπρόσθετα, η παρέμβαση κοινοποιείται με επιμέλεια του παρεμβαίνοντος στα λοιπά μέρη της δίκης εντός δύο (2) ημερών από την κατάθεσή της, αλλιώς λογίζεται ως अपαράδεκτη. Το διατακτικό της δικαστικής απόφασης εκδίδεται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη συζήτηση της αίτησης ή από την προθεσμία για την υποβολή υπομνημάτων.

Η προθεσμία για την άσκηση και η άσκηση της αίτησης ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου κωλύουν τη σύναψη της σύμβασης μέχρι την έκδοση της οριστικής δικαστικής απόφασης, εκτός εάν με προσωρινή διαταγή ο αρμόδιος δικαστής αποφανθεί διαφορετικά. Επίσης, η προθεσμία για την άσκηση και η άσκησή της αίτησης κωλύουν την πρόοδο της διαδικασίας ανάθεσης για χρονικό διάστημα δεκαπέντε (15) ημερών από την άσκηση της αίτησης, εκτός εάν με την προσωρινή διαταγή ο αρμόδιος δικαστής αποφανθεί διαφορετικά.¹³⁷ Για την άσκηση της αιτήσεως κατατίθεται παράβολο, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 372 παρ. 5 του Ν. 4412/2016.

Αν ο ενδιαφερόμενος δεν αιτήθηκε ή αιτήθηκε ανεπιτυχώς την αναστολή και η σύμβαση υπογράφηκε και η εκτέλεσή της ολοκληρώθηκε πριν από τη συζήτηση της αίτησης, εφαρμόζεται αναλόγως η παρ. 2 του άρθρου 32 του π.δ. 18/1989.

¹³⁴ Πρβλ. άρθρο 372 παρ. 3 ν. 4412/2016, σύμφωνα με το οποίο: «Αρμόδιο για την εκδίκαση των υποθέσεων του παρόντος είναι το Διοικητικό Εφετείο της έδρας της αναθέτουσας αρχής. Κατ' εξαίρεση, διαφορές οποίες προκύπτουν από την ανάθεση δημόσιων συμβάσεων που εμπήκουν στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ, με εκτιμώμενη αξία μεγαλύτερη των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ, εκδικάζονται από το Συμβούλιο της Επικρατείας». Κατά συνέπεια, με βάση την εκτιμώμενη αξία εκάστης σύμβασης, η α.α. συμπληρώνει στο παρόν άρθρο της Διακήρυξης, το αρμόδιο, ανά περίπτωση, Δικαστήριο, ήτοι το Διοικητικό Εφετείο ή το Συμβούλιο της Επικρατείας αναλόγως.

¹³⁵ Πρβλ. άρθρο 372 παρ. 1 και 2 Ν. 4412/2016.

¹³⁶ Πρβλ. άρθρο 372 παρ. 4 του ν. 4412/2016.

¹³⁷ Πρβλ άρθρο 372 παρ. 6 του ν. 4412/2016.

Αν το δικαστήριο ακυρώσει πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής μετά τη σύναψη της σύμβασης, το κύρος της τελευταίας δεν θίγεται, εκτός αν πριν από τη σύναψη αυτής είχε ανασταλεί η διαδικασία σύναψης της σύμβασης. Στην περίπτωση που η σύμβαση δεν είναι άκυρη, ο ενδιαφερόμενος δικαιούται να αξιώσει αποζημίωση, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 373 του ν. 4412/2016.

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 4412/2016, για την εκδίκαση των διαφορών του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται οι διατάξεις του π.δ. 18/1989.

3.5 Ματαίωση Διαδικασίας

Η αναθέτουσα αρχή ματαιώνει ή δύναται να ματαιώσει εν όλω ή εν μέρει, αιτιολογημένα, τη διαδικασία ανάθεσης, για τους λόγους και υπό τους όρους του άρθρου 106 του ν. 4412/2016, μετά από γνώμη της αρμόδιας Επιτροπής του Διαγωνισμού. Επίσης, αν διαπιστωθούν σφάλματα ή παραλείψεις σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας ανάθεσης, μπορεί, μετά από γνώμη της ως άνω Επιτροπής, να ακυρώσει μερικώς τη διαδικασία ή να αναμορφώσει ανάλογα το αποτέλεσμά της ή να αποφασίσει την επανάληψή της από το σημείο που εμφιλοχώρησε το σφάλμα ή η παράλειψη.

Ειδικότερα, η αναθέτουσα αρχή ματαιώνει τη διαδικασία σύναψης όταν αυτή αποβεί άγονη είτε λόγω μη υποβολής προσφοράς είτε λόγω απόρριψης όλων των προσφορών, καθώς και στην περίπτωση του δευτέρου εδαφίου της παρ. 7 του άρθρου 105, περί κατακύρωσης και σύναψης σύμβασης.

Επίσης μπορεί να ματαιώσει τη διαδικασία: α) λόγω παράτυπης διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης, εκτός εάν μπορεί να θεραπεύσει το σφάλμα ή την παράλειψη σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 106, β) αν οι οικονομικές και τεχνικές παράμετροι που σχετίζονται με τη διαδικασία ανάθεσης άλλαξαν ουσιωδώς και η εκτέλεση του συμβατικού αντικείμενου δεν ενδιαφέρει πλέον την αναθέτουσα αρχή ή τον φορέα για τον οποίο προορίζεται το υπό ανάθεση αντικείμενο, γ) αν λόγω ανωτέρας βίας, δεν είναι δυνατή η κανονική εκτέλεση της σύμβασης, δ) αν η επιλεγείσα προσφορά κριθεί ως μη συμφέρουσα από οικονομική άποψη, ε) στην περίπτωση των παρ. 3 και 4 του άρθρου 97, περί χρόνου ισχύος προσφορών, στ) για άλλους επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος, όπως ιδίως, δημόσιας υγείας ή προστασίας του περιβάλλοντος.

4. ΟΡΟΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

4.1 Εγγυήσεις (καλής εκτέλεσης, προκαταβολής)

Εγγύηση καλής εκτέλεσης.

Για την υπογραφή της σύμβασης απαιτείται η παροχή εγγύησης καλής εκτέλεσης, σύμφωνα με το άρθρο 72 παρ. 4 του ν. 4412/2016, το ύψος της οποίας **ανέρχεται σε ποσοστό 4% επί της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, ή του τμήματος αυτής**, χωρίς να συμπεριλαμβάνονται τα δικαιώματα προαίρεσης και η οποία κατατίθεται μέχρι και την υπογραφή του συμφωνητικού. Η εγγύηση καλής εκτέλεσης, προκειμένου να γίνει αποδεκτή, πρέπει να περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα αναφερόμενα στην παρ. 12 του άρθρου 72 του ν. 4412/2016 στοιχεία, πλην αυτού της περ. η (βλ. την παράγραφο 2.1.5. της παρούσας), και, επιπλέον, τον τίτλο και τον αριθμό της σχετικής σύμβασης, εφόσον ο τελευταίος είναι γνωστός.

Η εγγύηση καλής εκτέλεσης της σύμβασης καλύπτει συνολικά και χωρίς διακρίσεις την εφαρμογή όλων των όρων της σύμβασης και κάθε απαίτηση της αναθέτουσας αρχής έναντι του αναδόχου.

Σε περίπτωση τροποποίησης της σύμβασης κατά την παράγραφο 4.5, η οποία συνεπάγεται αύξηση της συμβατικής αξίας, ο ανάδοχος οφείλει να καταθέσει μέχρι την υπογραφή της τροποποιημένης σύμβασης, συμπληρωματική εγγύηση καλής εκτέλεσης, το ύψος της οποίας ανέρχεται σε ποσοστό 4% επί του ποσού της αύξησης της αξίας της σύμβασης.

Η/Οι εγγύηση/εις καλής εκτέλεσης επιστρέφεται/ονται στο σύνολό του/ς μετά από την ποσοτική και ποιοτική παραλαβή του συνόλου του αντικειμένου της σύμβασης.

Σε περίπτωση που στο πρωτόκολλο οριστικής και ποσοτικής παραλαβής αναφέρονται παρατηρήσεις ή υπάρχει εκπρόθεσμη παροχή, η επιστροφή των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης και προκαταβολής γίνεται μετά από την αντιμετώπιση, σύμφωνα με όσα προβλέπονται, των παρατηρήσεων και του εκπρόθεσμου. Αν οι υπηρεσίες είναι διαιρετές και η παράδοση γίνεται, σύμφωνα με τη σύμβαση, τμηματικά, οι εγγυήσεις καλής αποδεσμεύονται σταδιακά, κατά το ποσόν που αναλογεί στην αξία του τμήματος της υπηρεσίας που παραλήφθηκε οριστικά. Για τη σταδιακή αποδέσμευσή τους απαιτείται προηγούμενη γνωμοδότηση του αρμόδιου συλλογικού οργάνου. Εάν στο πρωτόκολλο παραλαβής αναφέρονται παρατηρήσεις ή υπάρχει εκπρόθεσμη παράδοση, η παραπάνω σταδιακή αποδέσμευση γίνεται μετά από την αντιμετώπιση, σύμφωνα με όσα προβλέπονται, των παρατηρήσεων και του εκπρόθεσμου.

4.2 Συμβατικό Πλαίσιο - Εφαρμοστέα Νομοθεσία

Κατά την εκτέλεση της σύμβασης εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 4412/2016, οι όροι της παρούσας διακήρυξης και συμπληρωματικά ο Αστικός Κώδικας.

4.3 Όροι εκτέλεσης της σύμβασης

4.3.1 Κατά την εκτέλεση της σύμβασης ο ανάδοχος τηρεί τις υποχρεώσεις στους τομείς του περιβαλλοντικού, κοινωνικοασφαλιστικού και εργατικού δικαίου, που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικοασφαλιστικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α΄.

Η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων από τον ανάδοχο και τους υπεργολάβους του ελέγχεται και βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την εκτέλεση της σύμβασης και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές και υπηρεσίες που ενεργούν εντός των ορίων της ευθύνης και της αρμοδιότητάς τους.

4.3.2. Ο ανάδοχος δεσμεύεται ότι:

α) σε όλα τα στάδια που προηγήθηκαν της σύμβασης δεν ενήργησε αθέμιτα, παράνομα ή καταχρηστικά και ότι θα εξακολουθήσει να μην ενεργεί κατ' αυτόν τον τρόπο κατά το στάδιο εκτέλεσης της σύμβασης,

β) ότι θα δηλώσει αμελλητί στην αναθέτουσα αρχή, από τη στιγμή που λάβει γνώση, οποιαδήποτε κατάσταση (ακόμη και ενδεχόμενη) σύγκρουσης συμφερόντων (προσωπικών, οικογενειακών,

οικονομικών, πολιτικών ή άλλων κοινών συμφερόντων, συμπεριλαμβανομένων και αντικρουόμενων επαγγελματικών συμφερόντων) μεταξύ των νομίμων ή εξουσιοδοτημένων εκπροσώπων του καθώς και υπαλλήλων ή συνεργατών τους οποίους απασχολεί στην εκτέλεση της σύμβασης (π.χ. με σύμβαση υπεργολαβίας) και μελών του προσωπικού της αναθέτουσας αρχής που εμπλέκονται καθ' οιονδήποτε τρόπο στη διαδικασία εκτέλεσης της σύμβασης ή/και μπορούν να επηρεάσουν την έκβαση και τις αποφάσεις της αναθέτουσας αρχής περί την εκτέλεσή της, οποτεδήποτε και εάν η κατάσταση αυτή προκύψει κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης¹³⁸.

Οι υποχρεώσεις και οι απαγορεύσεις της ρήτρας αυτής ισχύουν, αν ο ανάδοχος είναι ένωση, για όλα τα μέλη της ένωσης, καθώς και για τους υπεργολάβους που χρησιμοποιεί. Στο συμφωνητικό περιλαμβάνεται σχετική δεσμευτική δήλωση τόσο του αναδόχου όσο και των υπεργολάβων του.

4.4 Υπεργολαβία

4.4.1. Ο Ανάδοχος δεν απαλλάσσεται από τις συμβατικές του υποχρεώσεις και ευθύνες λόγω ανάθεσης της εκτέλεσης τμήματος/τμημάτων της σύμβασης σε υπεργολάβους. Η τήρηση των υποχρεώσεων της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4412/2016 από υπεργολάβους δεν αίρει την ευθύνη του κυρίου αναδόχου.

4.4.2. Κατά την υπογραφή της σύμβασης ο κύριος ανάδοχος υποχρεούται να αναφέρει στην αναθέτουσα αρχή το όνομα, τα στοιχεία επικοινωνίας και τους νόμιμους εκπροσώπους των υπεργολάβων του, οι οποίοι συμμετέχουν στην εκτέλεση αυτής, εφόσον είναι γνωστά τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Επιπλέον, υποχρεούται να γνωστοποιεί στην αναθέτουσα αρχή κάθε αλλαγή των πληροφοριών αυτών, κατά τη διάρκεια της σύμβασης, καθώς και τις απαιτούμενες πληροφορίες σχετικά με κάθε νέο υπεργολάβο, τον οποίο ο κύριος ανάδοχος χρησιμοποιεί εν συνεχεία στην εν λόγω σύμβαση, προσκομίζοντας τα σχετικά συμφωνητικά/δηλώσεις συνεργασίας¹³⁹. Σε περίπτωση διακοπής της συνεργασίας του Αναδόχου με υπεργολάβο/ υπεργολάβους της σύμβασης, αυτός υποχρεούται σε άμεση γνωστοποίηση της διακοπής αυτής στην Αναθέτουσα Αρχή, οφείλει δε να διασφαλίσει την ομαλή εκτέλεση του τμήματος/ των τμημάτων της σύμβασης είτε από τον ίδιο, είτε από νέο υπεργολάβο τον οποίο θα γνωστοποιήσει στην αναθέτουσα αρχή κατά την ως άνω διαδικασία.

4.4.3. Η αναθέτουσα αρχή επαληθεύει τη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού για τους υπεργολάβους, όπως αυτοί περιγράφονται στην παράγραφο 2.2.3 και με τα αποδεικτικά μέσα της παραγράφου 2.2.9.2 της παρούσας, εφόσον το(α) τμήμα(τα) της σύμβασης, το(α) οποίο(α) ο ανάδοχος προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, υπερβαίνουν σωρευτικά το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) της συνολικής αξίας της σύμβασης. Επιπλέον, προκειμένου να μην αθετούνται οι υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4412/2016, δύναται να επαληθεύσει τους ως άνω λόγους και για τμήμα ή τμήματα της σύμβασης που υπολείπονται του ως άνω ποσοστού.

Όταν από την ως άνω επαλήθευση προκύπτει ότι συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού απαιτεί την αντικατάστασή του, κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στις παρ. 5 και 6 του άρθρου 131 του ν. 4412/2016.

4.5 Τροποποίηση σύμβασης κατά τη διάρκειά της¹⁴⁰

Η σύμβαση μπορεί να τροποποιείται κατά τη διάρκειά της, χωρίς να απαιτείται νέα διαδικασία σύναψης σύμβασης, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 132 του ν. 4412/2016, κατόπιν γνωμοδότησης του αρμοδίου οργάνου της αναθέτουσας αρχής.

Μετά τη λύση της σύμβασης λόγω της έκπτωσης του αναδόχου, σύμφωνα με το άρθρο 203 του ν. 4412/2016 και την παράγραφο 5.2. της παρούσας, όπως και σε περίπτωση καταγγελίας για όλους λόγους της παραγράφου 4.6, πλην αυτού της περ. (α), η αναθέτουσα αρχή δύναται να προσκαλέσει τον/τους επόμενο/ους, κατά σειρά κατάταξης οικονομικό φορέα που συμμετέχει-ουν στην παρούσα διαδικασία ανάθεσης της συγκεκριμένης σύμβασης και να του/τους προτείνει να αναλάβει/ουν το ανεκτέλεστο αντικείμενο της σύμβασης, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις και σε τίμημα που δεν θα υπερβαίνει

¹³⁸ Πρβλ άρθρο 24 του ν. 4412/2016

¹³⁹ Πρβλ παρ. 2 του άρθρου 78 του ν. 4412/2016

¹⁴⁰ Πρβλ. άρθρο 132 του ν. 4412/2016

την προσφορά που είχε υποβάλει ο έκπτωτος (ρήτρα υποκατάστασης)¹⁴¹. Η σύμβαση συνάπτεται, εφόσον εντός της τεθείσας προθεσμίας περιέλθει στην αναθέτουσα αρχή έγγραφη και ανεπιφύλακτη αποδοχή της. Η άπρακτη πάροδος της προθεσμίας θεωρείται ως απόρριψη της πρότασης. Αν αυτός δεν δεχθεί την πρόταση σύναψης σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή προσκαλεί τον επόμενο υποψήφιο κατά σειρά κατάταξης, ακολουθώντας κατά τα λοιπά την ίδια διαδικασία.

4.6 Δικαίωμα μονομερούς λύσης της σύμβασης¹⁴²

4.6.1. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, με τις προϋποθέσεις που ορίζουν οι κείμενες διατάξεις, να καταγγείλει τη σύμβαση κατά τη διάρκεια της εκτέλεσής της, εφόσον:

α) η σύμβαση έχει υποστεί ουσιώδη τροποποίηση, κατά την έννοια της παρ. 4 του άρθρου 132 του ν. 4412/2016, που θα απαιτούσε νέα διαδικασία σύναψης σύμβασης

β) ο ανάδοχος, κατά το χρόνο της ανάθεσης της σύμβασης, τελούσε σε μια από τις καταστάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2.2.3.1 και, ως εκ τούτου, θα έπρεπε να έχει αποκλειστεί από τη διαδικασία σύναψης της σύμβασης,

γ) η σύμβαση δεν έπρεπε να ανατεθεί στον ανάδοχο λόγω σοβαρής παραβίασης των υποχρεώσεων που υπέχει από τις Συνθήκες και την Οδηγία 2014/24/ΕΕ, η οποία έχει αναγνωρισθεί με απόφαση του Δικαστηρίου της Ένωσης στο πλαίσιο διαδικασίας δυνάμει του άρθρου 258 της ΣΛΕΕ.

δ) ο ανάδοχος καταδικαστεί αμετάκλητα, κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης, για ένα από τα αδικήματα που αναφέρονται στην παρ. 2.2.3.1 της παρούσας,

ε) ο ανάδοχος πτωχεύσει ή υπαχθεί σε διαδικασία ειδικής εκκαθάρισης ή τεθεί υπό αναγκαστική διαχείριση από εκκαθαριστή ή από το δικαστήριο ή υπαχθεί σε διαδικασία πτωχευτικού συμβιβασμού ή αναστείλει τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες ή υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης και δεν τηρεί τους όρους αυτής ή εάν βρεθεί σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση, προκύπτουσα από παρόμοια διαδικασία, προβλεπόμενη σε εθνικές διατάξεις νόμου. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να μην καταγγείλει τη σύμβαση, υπό την προϋπόθεση ότι ο ανάδοχος ο οποίος θα βρεθεί σε μία εκ των καταστάσεων που αναφέρονται στην περίπτωση αυτή αποδεικνύει ότι είναι σε θέση να εκτελέσει τη σύμβαση, λαμβάνοντας υπόψη τις ισχύουσες διατάξεις και τα μέτρα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής του λειτουργίας.

στ) ο ανάδοχος παραβεί αποδεδειγμένα τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από την δέσμευση ακεραιότητας της παρ. 4.3.2. της παρούσας, ως αναλυτικά περιγράφονται στο συνημμένο στην παρούσα σχέδιο σύμβασης.

¹⁴¹ Πρβλ. άρθρο 132, παρ. 1δ), περ. αα του ν. 4412/2016. Πρβλ. επίσης, Κατευθυντήρια Οδηγία 22 της Αρχής με τίτλο «Τροποποίηση συμβάσεων κατά τη διάρκειά τους», Κεφάλαιο ΙΙΙ.Δ. σημείο Ι, σελ. 17 (ΑΔΑ: 7ΜΥΤΟΞΤΒ-ΖΓΖ).

¹⁴² Πρβλ. Άρθρο 133 του ν. 4412/2016 Δικαίωμα μονομερούς λύσης της σύμβασης

5. ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

5.1 Τρόπος πληρωμής¹⁴³

5.1.1. Η πληρωμή του αναδόχου θα πραγματοποιηθεί με τον πιο κάτω τρόπο:

α) Το **100%** της συμβατικής αξίας μετά την οριστική παραλαβή των υπηρεσιών που περιλαμβάνονται σε κάθε διακριτό Τμήμα της σύμβασης, ως κάτωθι:

ΤΜΗΜΑ 1 (Προμήθεια υλικών)

- Εξόφληση του συμβατικού τιμήματος που αντιστοιχεί στο κόστος υλοποίησης του πρώτου Παραδοτέου (Π1), με την ολοκλήρωση, παράδοση και οριστική παραλαβή του πρώτου παραδοτέου Π1 *(παράδοση και παραλαβή των πλαισίων πινακίδων με ψηφιακή εκτύπωση, στύλοι πινακίδων & υλικά σύνδεσης στην έδρα της αναθέτουσας αρχής & 14 φιλοτεχνημένα ειδικά σύμβολα για κάθε μια από τις 14 ορειβατικές διαδρομές)*,
- όπως περιγράφεται στο Παράρτημα Ι – Μέρος Α της παρούσης. Το κόστος θα καθοριστεί με την οικονομική προσφορά του Αναδόχου.

ΤΜΗΜΑΤΑ 2 & 3 (Μεταφορά & Τοποθέτηση)

- Εξόφληση του συμβατικού τιμήματος που αντιστοιχεί στο κόστος υλοποίησης του δεύτερου Παραδοτέου (Π2), με την ολοκλήρωση και παραλαβή του δεύτερου παραδοτέου Π2 *(μεταφορά και πλήρης τοποθέτηση του 60% των προμηθευόμενων πινακίδων, στις προεπιλεγμένες θέσεις)*,
- όπως περιγράφεται στο Παράρτημα Ι – Μέρος Α της παρούσης. Το κόστος θα καθοριστεί με την οικονομική προσφορά του Αναδόχου.

ΤΜΗΜΑΤΑ 2 & 3 (Μεταφορά & Τοποθέτηση)

- Εξόφληση του συμβατικού τιμήματος που αντιστοιχεί στο κόστος υλοποίησης του τρίτου Παραδοτέου (Π3), με την ολοκλήρωση και παραλαβή του τρίτου παραδοτέου Π3 *(μεταφορά και πλήρης τοποθέτηση του υπολοίπου 40% των προμηθευόμενων πινακίδων, στις προεπιλεγμένες θέσεις)*, όπως περιγράφεται στο Παράρτημα Ι – Μέρος Α της παρούσης. Το κόστος θα καθοριστεί με την οικονομική προσφορά του Αναδόχου.

Η πληρωμή του συμβατικού τιμήματος θα γίνεται με την προσκόμιση των νομίμων παραστατικών και δικαιολογητικών που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 200 παρ. 5 του ν. 4412/2016¹⁴⁴, καθώς και κάθε άλλου δικαιολογητικού που τυχόν ήθελε ζητηθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες που διενεργούν τον έλεγχο και την πληρωμή.

5.1.2. Τον Ανάδοχο βαρύνουν οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την παροχή των υπηρεσιών στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. Ιδίως βαρύνεται με τις ακόλουθες κρατήσεις:

α) Κράτηση 0,07% η οποία υπολογίζεται επί της αξίας κάθε πληρωμής προ φόρων και κρατήσεων της αρχικής, καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης Υπέρ της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων¹⁴⁵

β) Κράτηση ύψους 0,02% υπέρ της ανάπτυξης και συντήρησης του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ, η οποία υπολογίζεται επί της αξίας, εκτός ΦΠΑ, της αρχικής, καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης. Το ποσό αυτό

¹⁴³ Για τις δημόσιες συμβάσεις των οποίων η εκτιμώμενη αξία, εκτός Φ.Π.Α., είναι ίση προς ή ανώτερη από τα κατώτατα όρια του άρθρου 5 του ν. 4412/2016 οι αναθέτουσες αρχές υποχρεούνται να παραλαμβάνουν και να επεξεργάζονται ηλεκτρονικά τιμολόγια που είναι σύμφωνα με το ευρωπαϊκό πρότυπο έκδοσης ηλεκτρονικών τιμολογίων, όπως αυτό ορίζεται στην περίπτωση 12 του άρθρου 149 του ν. 4601/2019 (Α'44) και των, κατ'εξουσιοδότηση του άρθρου 154 του νόμου αυτού, κανονιστικών αποφάσεων

¹⁴⁴ Άρθρο 200 παρ. 5 ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 102 του ν. 4782/2021.

¹⁴⁵ Άρθρο 4 παρ. 3 έβδομο εδάφιο του ν. 4013/2011.

παρακρατείται σε κάθε πληρωμή από την αναθέτουσα αρχή στο όνομα και για λογαριασμό του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 36 του ν. 4412/2016¹⁴⁶.

γ) Κράτηση 0,06% η οποία υπολογίζεται επί της αξίας κάθε πληρωμής προ φόρων και κρατήσεων της αρχικής καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης υπέρ της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (άρθρο 350 παρ. 3 του ν. 4412/2016)¹⁴⁷.

Οι υπέρ τρίτων κρατήσεις υπόκεινται στο εκάστοτε ισχύον αναλογικό τέλος χαρτοσήμου 3% και στην επ' αυτού εισφορά υπέρ ΟΓΑ 20%.

Με κάθε πληρωμή θα γίνεται η προβλεπόμενη από την κείμενη νομοθεσία παρακράτηση φόρου εισοδήματος.

5.2 Κήρυξη οικονομικού φορέα εκπτώτου - Κυρώσεις

5.2.1. Ο ανάδοχος, με την επιφύλαξη της συνδρομής λόγων ανωτέρας βίας, κηρύσσεται υποχρεωτικά έκπτωτος¹⁴⁸ από τη σύμβαση και από κάθε δικαίωμα που απορρέει από αυτήν:

α) στην περίπτωση της παρ. 7 του άρθρου 105 περί κατακύρωσης και σύναψης σύμβασης

β) στην περίπτωση που δεν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τη σύμβαση ή/και δεν συμμορφωθεί με τις σχετικές γραπτές εντολές της υπηρεσίας, που είναι σύμφωνες με τη σύμβαση ή τις κείμενες διατάξεις, εντός του συμφωνημένου χρόνου εκτέλεσης της σύμβασης,

γ) εφόσον δεν παράσχει τις υπηρεσίες ή δεν υποβάλει τα παραδοτέα ή δεν προβεί στην αντικατάστασή τους μέσα στον συμβατικό χρόνο ή στον χρόνο παράτασης που του δοθεί, σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στο άρθρο 217 περί διάρκειας σύμβασης παροχής υπηρεσίας και την παράγραφο 6.2 της παρούσας, με την επιφύλαξη της επόμενης παραγράφου.

Στην περίπτωση συνδρομής λόγου έκπτωσης του αναδόχου από τη σύμβαση κατά την ως άνω περίπτωση (γ), η αναθέτουσα αρχή κοινοποιεί στον ανάδοχο ειδική όχληση, η οποία μνημονεύει τις διατάξεις του άρθρου 203 του ν. 4412/2016 και περιλαμβάνει συγκεκριμένη περιγραφή των ενεργειών στις οποίες οφείλει να προβεί ο ανάδοχος, προκειμένου να συμμορφωθεί, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση της ανωτέρω όχλησης.

Αν η προθεσμία, που τεθεί με την ειδική όχληση, παρέλθει, χωρίς ο ανάδοχος να συμμορφωθεί, κηρύσσεται έκπτωτος μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας συμμόρφωσης.

Ο ανάδοχος δεν κηρύσσεται έκπτωτος για λόγους που αφορούν σε υπαιτιότητα του φορέα εκτέλεσης της σύμβασης ή αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας.

Στον ανάδοχο που κηρύσσεται έκπτωτος από τη σύμβαση, επιβάλλονται, με απόφαση του αποφαινόμενου οργάνου, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμόδιου οργάνου, το οποίο υποχρεωτικά καλεί τον ενδιαφερόμενο προς παροχή εξηγήσεων, αθροιστικά οι παρακάτω κυρώσεις:

α) ολική κατάπτωση της εγγύησης καλής εκτέλεσης της σύμβασης,

Επιπλέον, σε βάρος του αναδόχου μπορεί να επιβληθεί και προσωρινός αποκλεισμός του από το σύνολο των συμβάσεων προμηθειών ή υπηρεσιών των φορέων που εμπίπτουν στις διατάξεις του ν. 4412/2016, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 74, περί αποκλεισμού οικονομικού φορέα από δημόσιες συμβάσεις.

¹⁴⁶ Ο χρόνος, τρόπος και η διαδικασία κράτησης των ως άνω χρηματικών ποσών, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή της ως άνω κράτησης εξαρτάται από την έκδοση της κοινής απόφασης των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Οικονομικών της παρ. 6 του άρθρου 36 του ν. 4412/2016.

¹⁴⁷ Πρβλ Υπουργική Απόφαση 1191/14-3-2017 (Β' 969) "Καθορισμός του χρόνου, τρόπου υπολογισμού της διαδικασίας παρακράτησης και απόδοσης της κράτησης 0,06% υπέρ της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (Α.Ε.Π.Π.), καθώς και των λοιπών λεπτομερειών εφαρμογής της παραγράφου 3 του άρθρου 350 του ν. 4412/2016 (Α' 147)".

¹⁴⁸ Άρθρο 203 του ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 103 του ν. 4782/2021

5.2.2. Αν οι υπηρεσίες παρασχεθούν από υπαιτιότητα του αναδόχου μετά τη λήξη της διάρκειας της σύμβασης και μέχρι λήξης του χρόνου της παράτασης που χορηγήθηκε, επιβάλλονται εις βάρος του ποινικές ρήτρες, με αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας αρχής¹⁴⁹.

Ποινικές ρήτρες μπορεί να επιβάλλονται και σε άλλες περιπτώσεις πλημμελούς εκτέλεσης των όρων της σύμβασης, σύμφωνα με την περ. (δ) της παρούσας παραγράφου. Ειδικότερα: ....

Οι ποινικές ρήτρες υπολογίζονται ως εξής:

α) για καθυστέρηση που περιορίζεται σε χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει το 50% της προβλεπόμενης συνολικής διάρκειας της σύμβασης ή σε περίπτωση τμηματικών/ενδιαμέσων προθεσμιών της αντίστοιχης προθεσμίας, επιβάλλεται ποινική ρήτρα 2,5% επί της συμβατικής αξίας χωρίς ΦΠΑ των υπηρεσιών που παρασχέθηκαν εκπρόθεσμα,

β) για καθυστέρηση που υπερβαίνει το 50% επιβάλλεται ποινική ρήτρα 5% χωρίς ΦΠΑ επί της συμβατικής αξίας των υπηρεσιών που παρασχέθηκαν εκπρόθεσμα,

γ) οι ποινικές ρήτρες για υπέρβαση των τμηματικών προθεσμιών είναι ανεξάρτητες από τις επιβαλλόμενες για υπέρβαση της συνολικής διάρκειας της σύμβασης και δύνανται να ανακαλούνται με αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας αρχής, αν οι υπηρεσίες που αφορούν στις ως άνω τμηματικές προθεσμίες παρασχεθούν μέσα στη συνολική της διάρκεια και τις εγκεκριμένες παρατάσεις αυτής και με την προϋπόθεση ότι το σύνολο της σύμβασης έχει εκτελεστεί πλήρως,

Το ποσό των ποινικών ρητρών αφαιρείται/συμψηφίζεται από/με την αμοιβή του αναδόχου.

Η επιβολή ποινικών ρητρών δεν στερεί από την αναθέτουσα αρχή το δικαίωμα να κηρύξει τον ανάδοχο έκπτωτο.

5.3 Διοικητικές προσφυγές κατά τη διαδικασία εκτέλεσης των συμβάσεων¹⁵⁰

Ο ανάδοχος μπορεί κατά των αποφάσεων που επιβάλλουν σε βάρος του κυρώσεις, δυνάμει των όρων των άρθρων 5.2 (Κήρυξη οικονομικού φορέα εκπτώτου - Κυρώσεις), 6.2. (Διάρκεια σύμβασης), 6.4. (Απόρριψη παραδοτέων – αντικατάσταση), καθώς και κατ' εφαρμογή των συμβατικών όρων, να ασκήσει προσφυγή για λόγους νομιμότητας και ουσίας ενώπιον του φορέα που εκτελεί τη σύμβαση μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία (30) ημερών από την ημερομηνία της κοινοποίησης ή της πλήρους γνώσης της σχετικής απόφασης. Η εμπρόθεσμη άσκηση της προσφυγής αναστέλλει τις επιβαλλόμενες κυρώσεις. Επί της προσφυγής αποφασίζει το αρμοδίως αποφαινόμενο όργανο, ύστερα από γνωμοδότηση του προβλεπόμενου στο τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης δ' της παραγράφου 11 του άρθρου 221 ν.4412/2016 οργάνου, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την άσκησή της, άλλως θεωρείται ως σιωπηρώς απορριφθείσα. Κατά της απόφασης αυτής δεν χωρεί η άσκηση άλλης οποιασδήποτε φύσης διοικητικής προσφυγής. Αν κατά της απόφασης που επιβάλλει κυρώσεις δεν ασκηθεί εμπρόθεσμα η προσφυγή ή αν απορριφθεί αυτή από το αποφαινόμενο αρμοδίως όργανο, η απόφαση καθίσταται οριστική. Αν ασκηθεί εμπρόθεσμα προσφυγή, αναστέλλονται οι συνέπειες της απόφασης μέχρι αυτή να οριστικοποιηθεί.

5.4 Δικαστική επίλυση διαφορών

Κάθε διαφορά μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών που προκύπτει από τις συμβάσεις που συνάπτονται στο πλαίσιο της παρούσας διακήρυξης, επιλύεται με την άσκηση προσφυγής ή αγωγής στο Διοικητικό Εφετείο της Περιφέρειας, στην οποία εκτελείται εκάστη σύμβαση, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στις παρ. 1 έως και 6 του άρθρου 205Α του ν. 4412/2016¹⁵¹. Πριν από την άσκηση της προσφυγής στο Διοικητικό Εφετείο προηγείται υποχρεωτικά η τήρηση της ενδικοφανούς διαδικασίας που προβλέπεται στο άρθρο 205 του ν. 4412/2016 και την παράγραφο 5.3 της παρούσας, διαφορετικά η προσφυγή απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Αν ο ανάδοχος της σύμβασης είναι κοινοπραξία, η προσφυγή ασκείται είτε από την ίδια είτε

¹⁴⁹ Άρθρο 218 του ν.4412/2016

¹⁵⁰ Άρθρο 205 του ν. 4412/2016. Για την εξέταση των προβλεπόμενων προσφυγών, συγκροτείται ειδικό γνωμοδοτικό όργανο, τριμελές ή πενταμελές, τα μέλη του οποίου είναι διαφορετικά από τα μέλη του γνωμοδοτικού οργάνου που είναι αρμόδιο για τα υπόλοιπα θέματα που ανακύπτουν κατά τη διαδικασία εκτέλεσης.

¹⁵¹ Άρθρο 205Α του ν. 4412/2016¹⁵² Άρθρο 217 του ν. 4412/2016.

από όλα τα μέλη της. Δεν απαιτείται η τήρηση ενδικοφανούς διαδικασίας αν ασκείται από τον ενδιαφερόμενο αγωγή, στο δικόγραφο της οποίας δεν σωρεύεται αίτημα ακύρωσης ή τροποποίησης διοικητικής πράξης ή παράλειψης.

6. ΧΡΟΝΟΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

6.1 Παρακολούθηση της σύμβασης

6.1.1. Η παρακολούθηση της εκτέλεσης της Σύμβασης και η διοίκηση αυτής θα διενεργηθεί από την αρμόδια επιτροπή της Αναθέτουσας Αρχής: την Επιτροπή Παραλαβή Υπηρεσιών, η οποία και θα εισηγείται σχετικά στο αρμόδιο αποφαινόμενο όργανο, ήτοι στο Δ.Σ. της Αναθέτουσας Αρχής, για όλα τα ζητήματα που αφορούν στην προσήκουσα εκτέλεση όλων των όρων της σύμβασης και στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων του αναδόχου, στη λήψη των επιβεβλημένων μέτρων λόγω μη τήρησης των ως άνω όρων και ιδίως για ζητήματα που αφορούν σε τροποποίηση του αντικειμένου και παράταση της διάρκειας της σύμβασης, υπό τους όρους του άρθρου 132 του ν. 4412/2016.

6.1.2. Η αρμόδια υπηρεσία μπορεί, με απόφασή της να ορίζει για την παρακολούθηση της σύμβασης ως επόπτη με καθήκοντα εισηγητή υπάλληλο της υπηρεσίας. Με την ίδια απόφαση δύνανται να ορίζονται και άλλοι υπάλληλοι της αρμόδιας υπηρεσίας ή των εξυπηρετούμενων από την σύμβαση φορέων, στους οποίους ανατίθενται επιμέρους καθήκοντα για την παρακολούθηση της σύμβασης. Σε αυτή την περίπτωση ο επόπτης λειτουργεί ως συντονιστής.

Τα καθήκοντα του επόπτη είναι, ενδεικτικά, η πιστοποίηση της εκτέλεσης του αντικειμένου της σύμβασης, καθώς και ο έλεγχος της συμμόρφωσης του αναδόχου με τους όρους της σύμβασης. Με εισήγηση του επόπτη η υπηρεσία που διοικεί τη σύμβαση μπορεί να απευθύνει έγγραφα με οδηγίες και εντολές προς τον ανάδοχο που αφορούν στην εκτέλεση της σύμβασης.

6.2 Διάρκεια σύμβασης¹⁵²

6.2.1. Η διάρκεια της Σύμβασης ορίζεται από την ημερομηνία υπογραφής της και ανέρχεται σε **δεκαπέντε μήνες (15) μήνες από την ημερομηνία υπογραφής του σχετικού συμφωνητικού.**

Στο χρονικό αυτό διάστημα **δεν** συμπεριλαμβάνονται οι χρόνοι που απαιτούνται για την οριστική παραλαβή των παραδοτέων.

Για τα επιμέρους στάδια παροχής υπηρεσιών της παρούσας σύμβασης προβλέπονται και ενδιάμεσες προθεσμίες και για τα δύο επί μέρους Τμήματα. Ειδικότερα:

ΤΜΗΜΑ 1: Ο ανάδοχος υποχρεούται να παραδώσει τα προμηθευόμενα υλικά, ήτοι τα πλαίσια όλων των πινακίδων με γραφιστική επεξεργασία και ψηφιακή εκτύπωση των θεμάτων τους, τους γαλβανισμένους στύλους των πινακίδων και τα υλικά της μεταξύ τους σύνδεσης, καθώς και τα φιλοτεχνημένα ειδικά σύμβολα των ορειβατικών διαδρομών, με γραφιστική επεξεργασία, και σε κατάλληλη ψηφιακή μορφή ηλεκτρονικών αρχείων, σε κατάλληλο χρονικό διάστημα, το οποίο θα εξασφαλίζει την εκτέλεση του συνολικού φυσικού αντικειμένου της σύμβασης και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει το 40% του συμβατικού χρόνου, ήτοι 180 ημέρες (6 μήνες).

ΤΜΗΜΑΤΑ 2 & 3: Ο ανάδοχος υποχρεούται να μεταφέρει και να τοποθετήσει τα προμηθευόμενα υλικά, εγκαίρως, και εντός του μέγιστου χρόνου, των 450 ημερών (15 μηνών).

6.2.2. Η συνολική διάρκεια της σύμβασης μπορεί να παρατείνεται μετά από αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας αρχής μέχρι το 50% αυτής, ύστερα από σχετικό αίτημα του αναδόχου που υποβάλλεται πριν από τη λήξη της διάρκειάς της, σε αντικειμενικά δικαιολογημένες περιπτώσεις που δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα του αναδόχου¹⁵³. Αν λήξει η συνολική διάρκεια της σύμβασης, χωρίς να υποβληθεί εγκαίρως αίτημα παράτασης ή, αν λήξει η παραταθείσα, κατά τα ανωτέρω, διάρκεια, χωρίς να υποβληθούν στην αναθέτουσα αρχή τα παραδοτέα της σύμβασης, ο ανάδοχος κηρύσσεται έκπτωτος¹⁵⁴. Αν οι υπηρεσίες παρασχεθούν από υπαιτιότητα του αναδόχου μετά τη λήξη της διάρκειας της σύμβασης, και μέχρι λήξης

¹⁵² Άρθρο 217 του ν. 4412/2016.

¹⁵³ Η ως άνω περίπτωση φαίνεται να αφορά παράταση χωρίς αύξηση του οικονομικού αντικειμένου της σύμβασης, άλλως τυχόν παράταση -τροποποίηση υπόκειται στις προϋποθέσεις και τους όρους του άρθρου 132 του ν. 4412/2016.

¹⁵⁴ Πρβλ. άρθρο 203 (παρ.1γ, 2 και 4) του ν. 4412/2016

του χρόνου της παράτασης που χορηγήθηκε επιβάλλονται εις βάρος του ποινικές ρήτρες, σύμφωνα με το άρθρο 218 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 5.2.2 της παρούσας.

6.3 Παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης¹⁵⁵

6.3.1 Η παραλαβή των παρεχόμενων υπηρεσιών ή παραδοτέων γίνεται από επιτροπή παραλαβής που συγκροτείται, σύμφωνα με την παρ. 3 και την περ. δ της παραγράφου 11 του άρθρου 221 του ν. 4412/2016, κατά τα αναλυτικώς αναφερόμενα στο Παράρτημα Ι της παρούσας.

6.3.2 Κατά τη διαδικασία παραλαβής διενεργείται ο απαιτούμενος έλεγχος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη σύμβαση, μπορεί δε να καλείται να παραστεί και εκπρόσωπος του αναδόχου. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας, η επιτροπή παραλαβής: α) είτε παραλαμβάνει τις σχετικές υπηρεσίες ή παραδοτέα, εφόσον καλύπτονται οι απαιτήσεις της σύμβασης χωρίς έγκριση ή απόφαση του αποφαινομένου οργάνου, β) είτε εισηγείται για την παραλαβή με παρατηρήσεις ή την απόρριψη των παρεχομένων υπηρεσιών ή παραδοτέων, σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 4. Τα ανωτέρω εφαρμόζονται και σε τμηματικές παραλαβές.

6.3.3 Αν η επιτροπή παραλαβής κρίνει ότι οι παρεχόμενες υπηρεσίες ή τα παραδοτέα δεν ανταποκρίνονται πλήρως στους όρους της σύμβασης, συντάσσεται πρωτόκολλο προσωρινής παραλαβής, που αναφέρει τις παρεκκλίσεις που διαπιστώθηκαν από τους όρους της σύμβασης και γνωμοδοτεί αν οι αναφερόμενες παρεκκλίσεις επηρεάζουν την καταλληλότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών ή παραδοτέων και συνεπώς αν μπορούν οι τελευταίες να καλύψουν τις σχετικές ανάγκες.

6.3.4 Για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου ορίζονται τα ακόλουθα:

α) Στην περίπτωση που διαπιστωθεί ότι, δεν επηρεάζεται η καταλληλότητα, με αιτιολογημένη απόφαση του αρμόδιου αποφαινομένου οργάνου, μπορεί να εγκριθεί η παραλαβή των εν λόγω παρεχόμενων υπηρεσιών ή παραδοτέων, με έκπτωση επί της συμβατικής αξίας, η οποία θα πρέπει να είναι ανάλογη προς τις διαπιστωθείσες παρεκκλίσεις. Μετά την έκδοση της ως άνω απόφασης, η επιτροπή παραλαβής υποχρεούται να προβεί στην οριστική παραλαβή των παρεχόμενων υπηρεσιών ή παραδοτέων της σύμβασης και να συντάξει σχετικό πρωτόκολλο οριστικής παραλαβής, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην απόφαση.

β) Αν διαπιστωθεί ότι επηρεάζεται η καταλληλότητα, με αιτιολογημένη απόφαση του αρμόδιου αποφαινομένου οργάνου απορρίπτονται οι παρεχόμενες υπηρεσίες ή τα παραδοτέα, με την επιφύλαξη των οριζόμενων στο άρθρο 220.

6.3.5 Αν παρέλθει χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία υποβολής του παραδοτέου από τον οικονομικό φορέα και δεν έχει εκδοθεί πρωτόκολλο παραλαβής της παραγράφου 2 ή πρωτόκολλο με παρατηρήσεις της παραγράφου 3, θεωρείται ότι η παραλαβή έχει συντελεσθεί αυτοδίκαια.

6.3.6 Ανεξάρτητα από την, κατά τα ανωτέρω, αυτοδίκαιη παραλαβή και την πληρωμή του αναδόχου, πραγματοποιούνται οι προβλεπόμενοι από τη σύμβαση έλεγχοι από επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση του αρμοδίου αποφαινομένου οργάνου, στην οποία δεν μπορεί να συμμετέχουν ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής της παραγράφου 6.3.1. Η παραπάνω επιτροπή παραλαβής προβαίνει σε όλες τις διαδικασίες παραλαβής που προβλέπονται από την σύμβαση και συντάσσει τα σχετικά πρωτόκολλα. Οι εγγυητικές επιστολές προκαταβολής και καλής εκτέλεσης δεν επιστρέφονται πριν την ολοκλήρωση όλων των προβλεπόμενων από τη σύμβαση ελέγχων και τη σύνταξη των σχετικών πρωτοκόλλων. Οποιαδήποτε ενέργεια που έγινε από την αρχική επιτροπή παραλαβής, δεν λαμβάνεται υπόψη.

6.4 Απόρριψη παραδοτέων – Αντικατάσταση¹⁵⁶

Σε περίπτωση οριστικής απόρριψης ολόκληρου ή μέρους των παρεχόμενων υπηρεσιών ή /και παραδοτέων, με έκπτωση επί της συμβατικής αξίας, με απόφαση της αναθέτουσας αρχής μπορεί να εγκρίνεται αντικατάσταση των υπηρεσιών ή/και παραδοτέων αυτών με άλλα, που να είναι σύμφωνα με

¹⁵⁵ Άρθρο 219 του ν.4412/2016

¹⁵⁶ Άρθρο 220 του ν. 4412/2016.

τους όρους της σύμβασης, μέσα σε τακτή προθεσμία που ορίζεται από την απόφαση αυτή. Αν η αντικατάσταση γίνεται μετά τη λήξη της συνολικής διάρκειας της σύμβασης, η προθεσμία που ορίζεται για την αντικατάσταση δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη του 25% της συνολικής διάρκειας της σύμβασης, ο δε ανάδοχος υπόκειται σε ποινικές ρήτρες, σύμφωνα με το άρθρο 218 του ν. 4412/2016 και την παράγραφο 5.2.2 της παρούσας, λόγω εκπρόθεσμης παράδοσης.

Αν ο ανάδοχος δεν αντικαταστήσει τις υπηρεσίες ή/και τα παραδοτέα που απορρίφθηκαν μέσα στην προθεσμία που του τάχθηκε και εφόσον έχει λήξει η συνολική διάρκεια, κηρύσσεται έκπτωτος και υπόκειται στις προβλεπόμενες κυρώσεις.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης (προσαρμοσμένο από την Αναθέτουσα Αρχή)

ΜΕΡΟΣ Α - ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Συνοπτική Περιγραφή των υπηρεσιών και της λειτουργίας της Α.Α.

Ο Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου (Φ.Δ.Ε.Δ.Ο.), μαζί με άλλους 24 Φορείς Προστατευόμενων Περιοχών, ιδρύθηκε το έτος 2002 δια του Ν. 3044/2002, και άρχισε να λειτουργεί το 2003, οπότε έλαβε χώρα η συγκρότηση του 1^{ου} Δ.Σ., δυνάμει σχετικής απόφασης του τότε Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε (ήδη Υ.Π.Ε.Ν.).

Η έδρα του Φορέα είναι στο Λιτόχωρο Πιερίας. Είναι κοινωφελές Ν.Π.Ι.Δ. μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, και εποπτεύεται απ' ευθείας από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Ο Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου περιλαμβάνει πλέον, και μετά τη ψήφιση του Ν. 4519/2018 «Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών και άλλες διατάξεις», εντός της χωρικής του αρμοδιότητας (περιοχή ευθύνης) τέσσερις (4) επί μέρους αυτόνομες Προστατευόμενες Περιοχές ενταγμένες στο Ευρωπαϊκό Οικολογικό Δίκτυο Δικτύου NATURA 2000 (με βάση την Οδηγία Προστασίας Οικοτόπων και Ειδών 92/43/ΕΟΚ) με τους κάτωθι κωδικούς:

- ❖ GR1250001 «**Όρος Όλυμπος**»,
- ❖ GR1250002 «**Πιέρια Όρη**»
- ❖ GR1250003 «**Όρος Τίταρος**» και
- ❖ GR1420008 «**Κάτω Όλυμπος, Όρος Γκονταμάνι & Κοιλιάδα Ροδιάς**» η οποία περιλαμβάνει εξ' ολοκλήρου εντός των ορίων της, την Προστατευόμενη Περιοχή με κωδικό και ονομασία GR1420001 «**Κάτω Όλυμπος & Καλλιπεύκη**»

Βάσει του άρθρου 1, οι Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (ΦΔΠΠ) είναι τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι. Δ.), που έχουν ως σκοπό τη διοίκηση και διαχείριση των περιοχών, στοιχείων και συνόλων της φύσης και του τοπίου των άρθρων 18, 19 και 21 του Ν. 1650/1986 (Α' 160), όπως έχουν αντικατασταθεί με τα άρθρα 4, 5 και 6 του Ν. 3937/2011 (Α' 60), σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 4519/2018.

Μεταξύ των περιοχών των άρθρων 18, 19 και 21 του Ν. 1650/1986 (Α' 160), όπως έχουν αντικατασταθεί με τα άρθρα 4, 5 και 6 του Ν. 3937/2011 (Α' 60), περιλαμβάνονται οι Περιοχές Απόλυτης Προστασίας της Φύσης, οι Περιοχές Προστασίας της Φύσης και οι Περιοχές Προστασίας Οικοτόπων και Ειδών (Ειδικές Ζώνες Διατήρησης-ΕΖΔ, Ζώνες Ειδικής Προστασίας-ΖΕΠ και Καταφύγια Άγριας Ζωής-ΚΑΖ).

Με την ισχύ του ανωτέρω Ν. 4519/2018, η συνολική επιφάνεια της περιοχής ευθύνης και χωρικής αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, αυξήθηκε αρκετά και πλέον ανέρχεται σε περίπου 700.000 στρέμματα ή 70.000 ha.

Ο Φ.Δ.Ε.Δ.Ο. διοικείται από επταμελές Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο αποτελείται από εκπροσώπους του Υ.Π.Ε.Ν., της Επιστημονικής Κοινότητας, της Περιφερειακής (Περιφέρεια Θεσσαλίας – Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας) και Τοπικής (Δήμος Ελασσόνας – Δήμος Δίου Ολύμπου) Αυτοδιοίκησης, των Παραγωγικών Φορέων της περιοχής και των Περιβαλλοντικών Μ.Κ.Ο.

Ο Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, απασχολεί σήμερα 15 εργαζόμενους, με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου, με τις κάτωθι ειδικότητες και κατηγορίες εκπαίδευσης:

- 2 άτομα Π.Ε. Δασολόγους
- 1 άτομο Π.Ε. Οικονομολόγο
- 2 άτομα Τ.Ε. Δασοπόνους
- 2 άτομα Δ.Ε. Ξεναγούς
- 8 άτομα Δ.Ε. Επόπτες - Φύλακες

Όσον αφορά το πλαίσιο της εφαρμογής των κανονιστικών διατάξεων προς το οποίο οφείλει να συμμορφώνεται ο Φορέας, ως απόρροια του υφιστάμενου νομικού καθεστώτος και ελλείψει του σχετικού Προεδρικού Διατάγματος, το οποίο θα καθόριζε επ' ακριβώς τις επιτρεπόμενες χρήσεις και δραστηριότητες στη περιοχή ευθύνης του, οι αρμοδιότητές του περιγράφονται στο άρθρο 4 του Ν. 4519/2018 (ΦΕΚ 25/Α'/20-2-2018).

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Περιγραφή των αναγκών της Α.Α.

Αντικείμενο της ανατιθέμενης υπηρεσίας είναι:

Η σήμανση & η κωδικοποίηση των δεκατεσσάρων (14) σημαντικότερων ορειβατικών διαδρομών του ορεινού όγκου του Ολύμπου, των οποίων η διαδρομή βρίσκεται εξ' ολοκλήρου ή/και κατά το μεγαλύτερο τμήμα της, εντός των διοικητικών ορίων της Π.Ε. Πιερίας, ήτοι:

- η προμήθεια, η μεταφορά & η πλήρης τοποθέτηση εκατόν τριάντα δύο (132) πινακίδων, όλων των κατηγοριών που αναγράφονται στο άρθρο 9 «*Είδη πινακίδων σήμανσης*» της αριθ.151344/165/18-01-2017 Κ.Υ.Α. (Φ.Ε.Κ. 206Β'/30-06-2017), όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα, όπου χρειάζεται και σε ολόκληρο το μήκος των ορειβατικών διαδρομών

η προμήθεια, η μεταφορά & η πλήρης τοποθέτηση διακοσίων σαράντα δύο (242) πινακίδων / logo όπου χρειάζεται και σε ολόκληρο το μήκος των μονοπατιών, για την κωδικοποίησή τους

- η κωδικοποίησή τους, δηλαδή η φιλοτέχνηση, ο γραφιστικός σχεδιασμός και η αντιστοίχιση ενός ειδικού συμβόλου για κάθε μια από τις ανωτέρω διαδρομές, το οποίο θα εμφανίζεται σε κάθε μια πινακίδα / logo, ανάλογα με την ορειβατική διαδρομή που θα τοποθετηθεί αυτή.

Οι 14 ορειβατικές διαδρομές, η σήμανση των οποίων αποτελούν το κυρίως φυσικό αντικείμενο της πράξης, είναι υφιστάμενα και ήδη διανοιγμένα μονοπάτια, τα οποία δέχονται, το συντριπτικά μεγαλύτερο όγκο επισκεπτών του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου και γενικότερα του βουνού, χωρίς όμως αυτός ο όγκος να κατανέμεται ισομερώς, σε καθένα από αυτά, εξ' αιτίας (κυρίως) των λόγων που καταγράφονται στη συνέχεια:

i) Τα περισσότερα από τα 14 μονοπάτια, καίτοι αποτελούν σημαντικότερες και ιδιαίτερης φυσικής ομορφιάς ορειβατικές διαδρομές, ΔΕΝ είναι γνωστές στο ευρύ ορειβατικό/πεζοπορικό κοινό, με αποτέλεσμα ο κύριος όγκος των επισκεπτών του βουνού, να συνωθείται σε 3-4 μονοπάτια

ii) Η σήμανση των περισσότερων ορειβατικών διαδρομών είναι ελλιπής (και σε αρκετές περιπτώσεις ανύπαρκτη), κάτι το οποίο ενισχύει το αίσθημα της ανασφάλειας των ορειβατών, ειδικότερα εκείνων που στερούνται μια ορισμένης πεζοπορικής εμπειρίας. Το αίσθημα αυτό των επισκεπτών, ενισχύεται ακόμα περισσότερο από τη διαφορετικότητα της όποιας υφιστάμενης σήμανσης σε είδος, χρώμα και σχήμα των πινακίδων, με αποτέλεσμα να δημιουργείται σύγχυση και δυσπιστία στους ορειβάτες, για την αξιοπιστία της πληροφορίας

iii) Εξ' αιτίας της, τηρουμένων των αναλογιών, περιορισμένης χρησιμοποίησής τους, η συντήρησή των μονοπατιών είναι ελλιπής και παρουσιάζει ασυνέχειες και κενά, με αποτέλεσμα και σε συνδυασμό με την απουσία σωστής σήμανσης, η εικόνα που εισπράττει ο επισκέπτης είναι ενός εγκαταλεημένου μονοπατιού, το οποίο είτε δεν χρησιμοποιείται πλέον, είτε έχει αντικατασταθεί με άλλη διαδρομή. Επίσης σε αρκετές περιπτώσεις, η ανάπτυξη της βλάστησης, έχει εξαφανίσει το «ίχνος» της διαδρομής σε ορισμένα τμήματα αυτής, με αποτέλεσμα ο επισκέπτης να επιστρέφει στην αφητηρία, επιλέγοντας μια άλλη, περισσότερο χρησιμοποιημένη διαδρομή.

iv) Τέλος, εκτός από τη βασική σήμανση, σε ορισμένες από τις 14 ορειβατικές διαδρομές του φυσικού αντικειμένου, ΔΕΝ υπάρχει σήμανση στις διασταυρώσεις τους με άλλα μονοπάτια, κάτι το οποίο, σε συνδυασμό με τη πιθανή έλλειψη κατάλληλου χαρτογραφικού υλικού που (οφείλουν να) διαθέτουν οι επισκέπτες, δημιουργεί συνθήκες σχετικής ανασφάλειας στους ορειβάτες, για το αν κινούνται στη διαδρομή που έχουν αρχικά επιλέξει.

Στοιχεία ωριμότητας της Σύμβασης

Φορέας χρηματοδότησης της παρούσας σύμβασης είναι το ΕΓΤΑΑ, Κωδ. ΣΑ 082/1.

Η παρούσα σύμβαση χρηματοδοτείται από Πιστώσεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (αριθ. ενάρθ. έργου **2017ΣΕ08210000** .

Η σύμβαση περιλαμβάνεται στην πράξη με τίτλο : «Ανάδειξη, κωδικοποίηση και σήμανση των 14 σημαντικότερων ορειβατικών διαδρομών που αναπτύσσονται εντός της προστατευόμενης περιοχής του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου και εντός των Διοικητικών ορίων της Π.Ε. Πιερίας», η οποία έχει ενταχθεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «ΠΑΑ 2014-2020» με βάση την Απόφαση Ένταξης με αρ. πρωτ.7674/30-12-2019 του Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας και έχει λάβει κωδικό **ΟΠΣΑΑ 0010865842**. Η παρούσα σύμβαση χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΓΤΑΑ) και από εθνικούς πόρους μέσω του ΠΔΕ.

Η ανωτέρω Πράξη περιλαμβάνεται στο Μέτρο 19, Υπομέτρο 19.2 «*Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤοΚ) του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020, για παρεμβάσεις δημόσιου χαρακτήρα*» και ειδικότερα στην Υποδράση 19.2.4.5 «*Στήριξη για μελέτες, υπηρεσίες και επενδύσεις που συνδέονται με τον πολιτισμό, με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των χωριών, των αγροτικών τοπίων και των τόπων με υψηλή φυσική αξία, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κοινωνικο-οικονομικών πτυχών, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης (συμπεριλαμβανομένων πολιτιστικών/συνεδριακών κέντρων, μουσείων, πολιτιστικών χαρακτηριστικών της υπαίθρου-μύλοι, γεφύρια κλπ)* του ΠΑΑ 2014-2020, η οποία έχει ενταχθεί Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020, δυνάμει της αριθ. την αριθ. 7674/30-12-2019 (ΑΔΑ: ΩΜΘΔ7ΛΛ-05Δ) Απόφαση ένταξης της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης (ΕΥΔ) του Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ) της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

Για την υλοποίηση της σύμβασης, απαιτείται η έκδοση συγκεκριμένων διοικητικών εγκρίσεων/αδειών και γνωμοδοτήσεων, όπως αυτές παρατίθενται στη συνέχεια:

I. Θεώρηση & Έγκριση της δασοτεχνικής μελέτης διάνοιξης/συντήρησης ορειβατικών διαδρομών/μονοπατιών, η οποία εκπονήθηκε σύμφωνα με το διάγραμμα ύλης του Παραρτήματος I της αριθ. 151344/165/18-01-2017 Κ.Υ.Α. «*Καθορισμός τεχνικών προδιαγραφών χάραξης, σήμανσης, διάνοιξης και συντήρησης των ορειβατικών - πεζοπορικών μονοπατιών*» (Φ.Ε.Κ. 260Β'/30-01-2017), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα και βρίσκεται στο στάδιο ελέγχου και επαλήθευσης από τη Διεύθυνση Δασών Ν. Πιερίας.

Η έγκριση αυτή επέχει θέσει έγκρισης επέμβασης και εγκατάστασης στον τόπο του έργου.

II. Θετική γνωμοδότηση επί του περιεχομένου της μελέτης τοποθέτησης των πινακίδων, από την Συμβουλευτική Επιτροπή Πεζοπορικών-Ορειβατικών Δραστηριοτήτων (Σ.Ε.Π.Ο.Δ.), η οποία συστήθηκε δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 15 της ανωτέρω Κ.Υ.Α., και μεταξύ των υπόλοιπων αρμοδιοτήτων της είναι η γνωμοδότηση επί των υποβληθέντων μελετών διάνοιξης ή συντήρησης μονοπατιών, και η οποία (θετική γνωμοδότηση) αποστέλλεται στη Διεύθυνση Δασών, για την τελική έγκριση της μελέτης.

III. Άδεια εκσκαφής για τη τοποθέτηση των πινακίδων από την αρμόδια αρχαιολογική υπηρεσία, ήτοι από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Πιερίας.

Εξαιτίας της πολύ μικρής κλίμακας της Πράξης (προμήθειας & υπηρεσίας), και δεδομένου ότι κατασκευαστικά εντάσσεται στην κατηγορία της πολύ μικρής και προσωρινής όχλησης, για το έργο **δεν** απαιτείται σύνταξη Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) και **δεν** ακολουθείται διαδικασία Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.). Επίσης, το σύνολο της Πράξης (προμήθειας), λόγω μεγέθους, **δεν** υπάγεται σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (Π.Π.Δ.).

Τεκμηρίωση σκοπιμότητας/υποδιαίρεσης ή μη της σύμβασης σε τμήματα

Η απόφαση για την αναγκαιότητα δημιουργίας ή/και ανάδειξης ήδη διανοιγμένου μονοπατιού, λαμβάνει οπωσδήποτε υπόψη:

- τυχόν κενά που πιθανώς να υπάρχουν στην προσφορά και ζήτηση παρόμοιου τύπου αναψυχής στην περιοχή

- τις ανάγκες για ανάδειξη αξιόλογων φυσικών ή πολιτιστικών στοιχείων του περιβάλλοντος.

Η δημιουργία και συντήρηση ενός μονοπατιού απαιτεί δαπάνες που επιβαρύνουν τους δημόσιους προϋπολογισμούς και η αναγκαιότητα κατασκευής, συντήρησης και ανάδειξής του πρέπει να μελετάται με προσοχή προτού ληφθεί η τελική απόφαση.

Η σκοπιμότητα της συντήρησης, ανάδειξης και χρήσης ορειβατικών διαδρομών, που είναι καταχωρημένες σε ελεύθερα προσβάσιμη κεντρική εθνική ηλεκτρονική βάση, και συγκεκριμένα στο Εθνικό Μητρώο Μονοπατιών που πλέον τηρεί η Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης & Προστασίας Δασών του ΥΠΕΝ, συμβάλλει αφενός στο να αποφευχθούν τυχόν προβλήματα και καθυστερήσεις που μπορεί να προκύψουν από την ανάγκη απόκτησης δικαιώματος διάβασης, στις περιπτώσεις ύπαρξης ιδιωτικών εκτάσεων, ενώ αφ' ετέρου προσφέρει επιπρόσθετη ασφάλεια στους χρήστες, ειδικότερα όταν στερούνται της σχετικής εμπειρίας στον προσανατολισμό. Επιπροσθέτως, ένα υφιστάμενο μονοπάτι προσφέρει τα εξής πλεονεκτήματα:

- Μειωμένη δαπάνη κατασκευής
- Μειωμένη επιπρόσθετη επέμβαση στο φυσικό περιβάλλον
- Δοκιμασμένη διαδρομή που εγγυάται ότι δεν θα παρουσιαστούν απρόβλεπτα προβλήματα,
- Αξιοποίηση αξιόλογων στοιχείων υποδομής όπως ξερολιθιές και πέτρινοι τοίχοι που είναι ταυτόχρονα και σημαντικά πολιτισμικά και ιστορικά στοιχεία
- Σύνδεση Κοινοτήτων με χώρους παραδοσιακών δραστηριοτήτων της υπαίθρου.

Η παρούσα σύμβαση εκτελείται από το Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, προσανατολισμένη σε βασικούς σκοπούς-στόχους, όπως:

- i) η ανάδειξη και η κωδικοποίηση (ονοματοδοσία με την αντιστοίχιση ειδικού συμβόλου) των δεκατεσσάρων (14) σημαντικότερων ορειβατικών διαδρομών (μονοπατιών) που αναπτύσσονται εντός των ορίων της Προστατευόμενης Περιοχής του Εθνικού Πάρκου Ολύμπου, και μόνο εντός των διοικητικών ορίων του Νομού Πιερίας, η οποία θα αποτελεί ένα εν δυνάμει σήμα κατατεθέν για κάθε μονοπάτι και εφεξής θα απεικονίζεται, σε κάθε χάρτη του Ολύμπου που αποτυπώνει ορειβατικές διαδρομές,
- ii) ο καθορισμός της σήμανσης των παραπάνω ορειβατικών διαδρομών, ώστε να καταστεί ασφαλής και χρηστική η χρησιμοποίησή τους από το σύνολο του ορειβατικού τουρισμού,
- iii) η αποσυμφόρηση των δύο (2) κεντρικών μονοπατιών, «*Λιτόχωρο – Πριόνια - Σπήλιος Αγαπητός - Κορυφές*» & «*Γκορτσιά – Πετρόστρουγκα – Οροπέδιο των Μουσών - Κορυφές*», τμημάτων του Διεθνούς Μονοπατιού E4, τα οποία απορροφούν περίπου το 90% των επισκεπτών (πεζοπόρων ή/και ορειβατών) της Προστατευόμενης Περιοχής, και η ανάδειξη άλλων διαδρομών, οι οποίες παρόλο που είναι εξίσου όμορφες και ενδιαφέρουσες, είναι περισσότερο ή λιγότερο άγνωστες στο ευρύ κοινό.
- iv) η δημιουργία της κύριας πρώτης καταγραφής, των ορειβατικών διαδρομών του Νομού Πιερίας, στο ανωτέρω Εθνικό Μητρώο Μονοπατιών, η οποία φυσικά στη συνέχεια θα μπορεί να εμπλουτίζεται με τη καταγραφή, δευτερευόντων ορειβατικών διαδρομών.

Όσον αφορά στη συσχέτιση του σκοπού της συγκεκριμένης Πράξης, με τους στόχους και τους σκοπούς του τοπικού προγράμματος, στο οποίο είναι ενταγμένη, σαφέστατα:

- συμβάλλει στην ανάδειξη τη φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της Προστατευόμενης Περιοχής του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, καθώς αποτελεί μικρής κλίμακας τεχνικό έργο αποκατάστασης / αναβάθμισης τοπίων και χώρων του Ολύμπου.
- Ενισχύει την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση, καθώς η κωδικοποίηση των ορειβατικών διαδρομών, καθώς και οι ίδιες οι διαδρομές φυσικά, θα χρησιμοποιείται πλέον σε δράσεις ενημέρωσης και πληροφόρησης, διοργάνωση συναντήσεων, ημερίδων κ.α.
- η ίδια η προτεινόμενη Πράξη στοχεύει σαφώς στην αξιοποίηση, προστασία και ανάδειξη φυσικών πόρων της περιοχής του Ολύμπου, με προτεραιότητα στην αξιοποίηση των προστατευόμενων τοποθεσιών και της προστασίας των οικοσυστημάτων από εξωτερικές απειλές, κυρίως από την ανθρώπινη δραστηριότητα, κάτι που επιτυγχάνεται με τις πινακίδες επισήμανσης και ενημέρωσης.

Η σκοπιμότητα υποδιαίρεσης της παρούσας σύμβασης σε δύο, απολύτως διακριτά μεταξύ τους, Τμήματα, έλκεται κατ' αρχήν από το σαφέστατα τελείως διαφορετικό φυσικό αντικείμενο των δύο Τμημάτων, αλλά κυρίως από το γεγονός ότι η φιλοτέχνησης ειδικών συμβόλων, τα οποία:

- θα χρησιμοποιηθούν ευρέως τόσο για τουριστικούς αλλά και πολιτιστικούς σκοπούς,
- θα αποτελέσουν κοινή γνώση για χιλιάδες ανθρώπους (επισκέπτες της Προστατευόμενης Περιοχής, ορειβάτες, πεζοπόρους, επιστήμονες, χαρτογράφους κ.α.) και γενικότερα
- θα αποτελέσουν ένα, εν δυνάμει, σήμα κατατεθέν και ισχυρό αποτύπωμα της ταυτότητας της κάθε μιας ορειβατικής διαδρομής,

είναι, ως επί το πλείστον, μια πνευματικής φύσης εργασία απολύτως εξειδικευμένη εργασία, η οποία απαιτεί πρωτίστως τη σύλληψη της ιδέας, τη καλλιτεχνική απεικόνισή της και οπωσδήποτε ειδικές γνώσεις των τοπικών συνθηκών και ειδικότερα της ιστορίας, της μυθολογίας και του ειδικού βάρους του όρους Όλυμπος ως παγκόσμιο «*brand name*».

Δεδομένων των ανωτέρω εκτεθέντων, και προκειμένου να μην αποκλειστούν από τη διαγωνιστική διαδικασία εξειδικευμένοι γραφίστες, ειδικότερα αυτοί που δραστηριοποιούνται στην ευρύτερη περιοχή του Ολύμπου, η συγκεκριμένη προμήθεια διαχωρίστηκε από τη βασική προμήθεια και τοποθέτηση των πινακίδων, ως απολύτως διακριτό Τμήμα.

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ**Απαιτήσεις και Τεχνικές Προδιαγραφές ανά τμήμα αντικειμένου**

Οι δεκατέσσερις (14) ορειβατικές διαδρομές που επιλέχθηκαν, και αποτελούν το φυσικό αντικείμενο της μελέτης, είναι κύρια υφιστάμενα μονοπάτια του Εθνικού Πάρκου Ολύμπου, τα οποία βρίσκονται σε αρκετά καλή κατάσταση από άποψη προσπελασιμότητας, καθώς συντηρούνται ανά τακτά χρονικά διαστήματα, από τους φορείς που δυνητικοί δικαιούχοι συντήρησή τους (υπηρεσίες, ορειβατικοί σύλλογοι, αθλητικά σωματεία κ.α.), και χρησιμοποιούνται σχεδόν σε καθημερινή βάση, κατά τη θερινή περίοδο. Οι διαδρομές αυτές είναι οι κάτωθι:

- 1) «Λιτόχωρο – Πριόνια» → μήκους 9.255 m
- 2) «Πριόνια - Καταφύγιο Σπ. Αγαπητός» → μήκους 4.863m
- 3) «Καταφύγιο Σπ. Αγαπητός - Σκάλα - Μύτικας» → μήκους 2.484 m
- 4) «Καταφύγιο Σπ. Αγαπητός - Λούκι – Μύτικας» → μήκους 2.574m
- 5) «Καταφύγιο Σπ. Αγαπητός - Οροπέδιο Μουσών (Κοφτό)» → μήκους 2.362m
- 6) «Γκορτσιά - Πετρόστρουγκα - Οροπέδιο Μουσών» → μήκους 11.150 m
- 7) «Οροπέδιο Μουσών – Κορυφές» → μήκους (1.394 m + 1.907m + 705 m) 4.006m
- 8) «Λιτόχωρο - Γκόλνα - Πηγή Καστάνας - Λιτόχωρο» → μήκους 8.660m
- 9) «Πριόνια - Άγιο Σπήλαιο - Παλαιά Ι. Μ. Αγίου Διονυσίου» → μήκους 3.168m
- 10) «Αγία Τριάδα Βροντούς - Κρεβάτια - Μπαρμπαλάς» → μήκους 6.389m
- 11) «Κρεβάτια Βροντούς - Παπά Αλώνι - Αγία Τριάδα» → μήκους 8.416 m
- 12) «Άγιος Κωνσταντίνος - Κορομηλιά - Πετρόστρουγκα» → μήκους 8.352 m
- 13) «Αγία Κόρη - Μαστορούλι - Κλεφτόβρυση» → μήκους 3.116 m
- 14) «Ξερολάκκι - Ρέμα Ναούμ - Οροπέδιο Μουσών» → μήκους 5.700 m (εντός της Π.Ε. Πιερίας 520 m)

Συνεπώς, οι συνθήκες ασφάλειας κατά τη χρήση των υποδομών που βρίσκονται επί των ανωτέρω ορειβατικών διαδρομών, θεωρούνται πολύ ικανοποιητικές και απολύτως επαρκείς για τους ορειβάτες/πεζοπόρους, καθώς δεν παρουσιάζουν επικίνδυνα σημεία διέλευσης (π.χ. γκρεμοί, βάραθρα), τα οποία χρήζουν ιδιαίτερης επισήμανσης, ενώ ο βαθμός δυσκολίας τους, σύμφωνα με τη διαβάθμιση του άρθρου 5 της αριθ. 151344/165/18-01-2017 Κ.Υ.Α., ποικίλλει από "εύκολη / easy" διαδρομή έως "μέτρια / medium", ενώ ελάχιστα τμήματά τους δύνανται να χαρακτηριστούν ως "δύσκολες / hard" ή/και "πολύ δύσκολες / very hard" διαδρομές.

Μοναδική ίσως εξαίρεση, αποτελεί τη διαδρομή **Ν° 4: "Καταφύγιο Σπ. Αγαπητός - Λούκι - Μύτικας"**, η οποία παρουσιάζει σημαντικές δυσκολίες, ενώ σε σημεία γίνεται επικίνδυνη, εξαιτίας της αρκετά μεγάλης κλίσης της και των πιθανών κατολισθήσεων. Συνεπώς εκτός των ιδιαίτερων φυσικών ικανοτήτων χρειάζεται και μεγάλη προσοχή από τους ορειβάτες, κατά τη χρησιμοποίησή της, τόσο κατά την ανάβαση, όσοι και κατά την κατάβαση, ενώ κατατάσσεται στη κατηγορία "πολύ δύσκολη / very hard".

Ο Ανάδοχος ή οι Ανάδοχοι θα αναλάβουν την πλήρη κάλυψη των προμηθευόμενων υλικών και των παρεχόμενων υπηρεσιών και συνεπώς της συνολικής δαπάνης της Πράξης. Αναλυτικά, οι προμήθειες και οι υπηρεσίες περιλαμβάνουν αναλυτικά:

ΣΗΜΑΝΣΗ - Προμήθεια μεταφορά και πλήρης τοποθέτηση πινακίδων σήμανσης & ενημέρωσης

Οι προμηθευόμενες πινακίδες θα διαθέτουν κατ' ελάχιστον τις προδιαγραφές των πλευρικών πινακίδων οδοσήμανσης οδών, ήτοι θα διαθέτουν:

- διαθέτουν ανακλαστικό υπόβαθρο από μεμβράνη αντανακλαστικότητας τύπου I,
- θα είναι κατασκευασμένες σύμφωνα με το Πρότυπο ΕΛΟΤ EN 12899-1, τις ΟΜΟΕ-ΚΣΑ, τις προδιαγραφές και τη διαστασιολόγηση που προβλέπεται από τη διακήρυξη και την ΕΤΕΠ 05-04-06-00 «Πινακίδες σταθερού περιεχομένου (ΠΣΠ)».

Οι κατηγορίες των προμηθευόμενων πινακίδων και οι προδιαγραφές αυτών, προβλέπονται και περιγράφονται στο άρθρο 9 «Είδη πινακίδων σήμανσης» της αριθ. 151344/165/18-01-2017 Κ.Υ.Α. (Φ.Ε.Κ. 206Β'/30-06-2017), όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα. Ο συνολικός αριθμός των προμηθευόμενων πινακίδων / ανά κατηγορία, αναφέρονται στη συνέχεια:

1) Πινακίδες Υποδοχής: με προτεινόμενες διαστάσεις $\leq 2 \text{ m}^2$ (ή εναλλακτικά $1 \times 2 \text{ m}$).

Στις πληροφορίες που παρέχουν συγκαταλέγονται συντεταγμένες, υψομετρική μεταφορά (τομή με κλίσεις), υψόμετρα, επισημάνσεις για το χρόνο της πορείας, τον βαθμό δυσκολίας, τα σημεία στάσης, τα σημεία ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, τους βασικούς κανόνες συμπεριφοράς, την ίδια ευθύνη του επισκέπτη. Στις πινακίδες αυτές επισημαίνονται επίσης: αυξημένος κίνδυνος/απαγόρευση κυκλοφορίας λόγω π.χ. υψηλής πιθανότητας πυρκαγιάς, παρουσία άγριων ζώων και ποιμενικών σκύλων. Τοποθετούνται στην αφετηρία και στο τέλος κάθε διαδρομής (μονοπατιού) προκειμένου να παρέχουν τις απαραίτητες πληροφορίες για το μήκος ή τη διάρκεια πορείας, το υψόμετρο, το βαθμό δυσκολίας, τα σημεία αφετηρίας (Α) και τέλους (Τ) του μονοπατιού (τοποθεσίες), τις θέσεις στάθμευσης (αριθμός και αποστάσεις εφόσον υπάρχουν).

Επιλεγμένες διαστάσεις πινακίδων υποδοχής: 2,00 X 1,00 m (ορθογωνίου σχήματος)

Συνολικά τεμάχια πινακίδων υποδοχής: 8

2) Πινακίδες Κατεύθυνσης Ορειβατικών/Πεζοπορικών μονοπατιών: χωρίς προτεινόμενες διαστάσεις.

Οι πινακίδες αυτές τοποθετούνται αμφίπλευρα (διπλής όψης) σε εμφανή σημεία, κάθετα ως προς τον άξονα πορείας του μονοπατιού ανεξάρτητα από την κατεύθυνση που έχει ο περιπατητής, σε τέτοιο ύψος, ώστε να διακρίνονται από απόσταση, και το σχήμα του έχει τη μορφή βέλους. Συνήθως επιλέγεται το ύψος των 1,30 - 1,50 m από το έδαφος χωρίς αυτό να είναι απόλυτα δεσμευτικό, δεδομένου ότι σε μεγάλες κλίσεις θα πρέπει η σήμανση να βρίσκεται στην ευθεία των ματιών, για να γίνεται εύκολα αντιληπτή. Επίσης, τοποθετούνται ανάλογα με το ανάγλυφο και τη βλάστηση και σε κάθε σημείο αλλαγής πορείας (στροφές, διακλαδώσεις και διασταυρώσεις).

Όταν το μονοπάτι διασχίζει πυκνό δάσος, οι πινακίδες πρέπει να τοποθετούνται σε κοντινές αποστάσεις, ακόμη και ανά 20 – 50 m, ώστε να προσφέρεται η βεβαιότητα στον περιπατητή ότι δεν θα χαθεί, ενώ σε ανοιχτά πεδία οι αποστάσεις μπορούν να φτάνουν τα 200 - 300m.

Επιλεγμένες διαστάσεις πινακίδων κατεύθυνσης: 0,25 X 0,625 m (διπλής όψης-σχήμα βέλους)

Συνολικά τεμάχια πινακίδων κατεύθυνσης: 79

3) Πινακίδες Θέσης: με διαστάσεις που δεν ξεπερνούν αυτές των $0,50 \times 0,70 \text{ m}$ ή εναλλακτικά $0,40 \text{ m}^2$

Οι πινακίδες αυτές κατατοπίζουν τον επισκέπτη για το πού βρίσκεται. Τοποθετούνται σε χώρους στάθμευσης ή σε σημεία από όπου αλλάζουν σημαντικά τα χαρακτηριστικά της διαδρομής που ακολουθεί, προειδοποιώντας τον επισκέπτη (αλλαγή βαθμού δυσκολίας, υψόμετρου, βλάστησης κ.α).

Επιλεγμένες διαστάσεις πινακίδων θέσης: 0,40 X 0,60 m (ορθογωνίου σχήματος)

Συνολικά τεμάχια πινακίδων θέσης: 29

4) Πινακίδες Επισήμανσης: με προτεινόμενες διαστάσεις που δεν ξεπερνούν αυτές των $0,50 \times 0,70 \text{ m}$ ή εναλλακτικά $0,40 \text{ m}^2$, ενώ μπορούν επίσης να είναι τριγωνικές, π.χ. ισόπλευρο όρθιο τρίγωνο με διάσταση πλευράς 30 cm.

Οι πινακίδες επισήμανσης ακολουθούν τους κανόνες της προηγούμενης παραγράφου. Επιπλέον πρέπει να φέρουν έντονο χρώμα (μαύρα γράμματα σε λευκό φόντο με έντονο κόκκινο ή πορτοκαλί πλαίσιο πάχους περίπου 3cm ή σε πορτοκαλί φόντο), προκειμένου να γίνονται άμεσα αντιληπτές.

Ενημερώνουν εγκαίρως για πιθανούς κινδύνους στα σημεία προσπέλασης όπως επικίνδυνη διαδρομή λόγω πιθανής κατολίσθησης ή απότομες κλίσεις, κίνδυνος πτώσης βράχων, κ.α. Τοποθετούνται ακόμη και σε έκτακτα περιστατικά στην αρχή και τέλος κάθε διαδρομής (π.χ. μια καταστροφή του καταστρώματος από έντονες καιρικές συνθήκες κ.λπ.).

Επίσης υπενθυμίζουν όπου χρειάζεται τους κανόνες καλής συμπεριφοράς του επισκέπτη κ.α. Τέλος, επισημαίνουν τα μονοπάτια Ιδίας Ευθύνης (επιπλέον από την πινακίδα υποδοχής).

Επιλεγμένες διαστάσεις πινακίδων επισήμανσης: 0,40 X 0,60 m (ορθογωνίου σχήματος)

Συνολικά τεμάχια πινακίδων επισήμανσης: 9

5) Πινακίδες Ενημέρωσης: με προτεινόμενες διαστάσεις που δεν ξεπερνούν αυτές των 0,50 X 0,70 m ή εναλλακτικά 0,40 m²

Οι πινακίδες αυτές δίνουν στον επισκέπτη πληροφορίες για επιλεγμένα στοιχεία του οικοσυστήματος/περιβάλλοντος όπως π.χ. φυτά (όνομα ή και φωτογραφία), πετρώματα, οικολογία, ιστορικά και πολιτιστικά στοιχεία. Τοποθετούνται κατά μήκος της διαδρομής και σε συσχέτισμό με τα σημεία ή αντικείμενα ενδιαφέροντος.

Επιλεγμένες διαστάσεις πινακίδων ενημέρωσης: 0,50 X 0,70 m (σχήματος αναλογίου)

Συνολικά τεμάχια πινακίδων ενημέρωσης: 7

6) Πινακίδες/Λογότυπα Κωδικοποίησης των Ορειβατικών Διαδρομών με προτεινόμενες διαστάσεις 0,25 X 0,25 m.

Οι πινακίδες αυτές θα φέρουν μόνο κάποιο από τα δεκατέσσερα (14) ειδικά σύμβολα τα οποία αποτελούν και το φυσικό αντικείμενο του Τμήματος 2 της παρούσας σύμβασης (ανάλογα φυσικά με το μονοπάτι που πρόκειται να τοποθετηθούν), δεν εντάσσονται σε κάποια από τις ανωτέρω πέντε (5) κατηγορίες που προβλέπονται στο άρθρο 9 «Είδη πινακίδων σήμανσης» της αριθ. 151344/165/18-01-2017 Κ.Υ.Α. (Φ.Ε.Κ. 206Β' /30-06-2017), και συνεπώς δεν ακολουθούν τις προδιαγραφές των τελευταίων, διότι:

i. είναι ιδιαίτερα μικρού μεγέθους, καθώς ο σκοπός της τοποθέτησής τους είναι η κωδικοποίηση μόνο των ορειβατικών διαδρομών του ορεινού όγκου του Ολύμπου.

ii. Η τοποθέτησή τους επί του εδάφους και η αντίστοιχη χρησιμοποίηση των ίδιων συμβόλων σε όλους τους τουριστικούς οδηγούς, φυλλάδια και χάρτες της περιοχής του όρους Όλυμπος, θα εξυπηρετήσει κυρίως τουριστικούς και αναπτυξιακούς σκοπούς και στόχους, αλλά θα συμβάλλει πάρα πολύ και στο σωστό προσανατολισμό και στην ασφάλεια των ορειβατών και πεζοπόρων

iii. έχουν τοπική και εξειδικευμένη χρήση, ήτοι αφορούν αποκλειστικά και μόνο στις ορειβατικές διαδρομές του Όρους Όλυμπος, μη δυνάμενες να χρησιμοποιηθούν σε άλλους ορεινούς όγκους, και

iv. θα τοποθετούνται διακριτικά σε τυχαίες θέσεις και σε μέση απόσταση περίπου 300 m, κατά μήκος της διαδρομής των ορειβατικών διαδρομών, οπωσδήποτε όμως κοντά στις διασταυρώσεις, ούτως ώστε και πέραν των πινακίδων κατεύθυνσης, να γνωρίζει ο ορειβάτης/περιπατητής αν συνεχίζει στο ίδιο ή σε διαφορετικό μονοπάτι.

Επιλεγμένες διαστάσεις πινακίδων ενημέρωσης: 0,25 X 0,25m (σχήματος τετραγώνου)

Συνολικά τεμάχια πινακίδων ενημέρωσης: 242

Ο ακριβής αριθμός των πινακίδων που θα τοποθετηθούν σε όλες τις ορειβατικές διαδρομές που αποτελούν το φυσικό αντικείμενο της παρούσας μελέτης, προκύπτει από το άθροισμα των πινακίδων, οι οποίες χρειάζεται να τοποθετηθούν σε κάθε ένα επί μέρους μονοπάτι, προκειμένου να επιτευχθεί η πλήρης σήμανσή του (κάλυψη όλων των διασταυρώσεων με άλλα μονοπάτια, επισήμανση δυνητικών κινδύνων ή σημείων/χώρων ενδιαφέροντος κ.α.).

Δόθηκε ιδιαίτερη προσοχή στις περιπτώσεις όπου διασταυρώνονται οι πορείες δύο ή/και περισσότερων ορειβατικών διαδρομών της μελέτης, ούτως ώστε:

- αφ' ενός να αποφευχθεί η πιθανότητα διπλών καταγραφών και αντιστοίχως διπλών προμηθειών πινακίδων, που ενημερώνουν τον επισκέπτη για το ίδιο ζήτημα και
- αφ' ετέρου να αποφευχθεί/μετριαστεί η οπτική ρύπανση του φυσικού περιβάλλοντος από τη παρουσία πολλών πινακίδων σε σχετικά περιορισμένο χώρο.

Σε κάθε ξεχωριστό μονοπάτι, προβλέφθηκαν πινακίδες όλων των ανωτέρω κατηγοριών, και συνεπώς, ανάλογα με το μήκος του, και τις διασταυρώσεις της διαδρομής που ακολουθεί, με άλλες ορειβατικές διαδρομές, και τα σημεία της διαδρομής του που παρουσιάζουν ξεχωριστό ιστορικό, μυθολογικό και περιβαλλοντικό ενδιαφέρον, και τα οποία πρέπει να αναδειχθούν, ώστε να γίνουν γνωστά σε (πολύ) ευρύτερη μάζα επισκεπτών.

Στον πίνακα που ακολουθεί καταγράφεται ο συνολικός αριθμός πινακίδων ανά κατηγορία, που θα τοποθετηθεί σε κάθε μια (από τις δεκατέσσερις) ορειβατικές διαδρομές, και οι οποίες αποτελούν το φυσικό αντικείμενο της παρούσας πράξης:

ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΙΝΑΚΙΔΩΝ	Πινακίδα Υποδοχής (τεμ.)	Πινακίδα Κατεύθυνσης (τεμ.)	Πινακίδα Θέσης (τεμ.)	Πινακίδα Επισήμανσης (τεμ.)	Πινακίδα Ενημέρωσης (τεμ.)	Πινακίδα logo (τεμ.)
Λιτόχωρο - Πριόνια	2	10	4	2	2	31
Πριόνια - Κατ. Σπήλιος Αγαπητός	--	6	2	2	1	17
Κατ. Σπήλιος Αγαπητός – Σκάλα – Λούκι – Μύτικας	--	8	2	3	2	17
Κατ. Σπήλιος Αγαπητός – Οροπέδιο Μουσών	--	11	2	--	--	8
Γκορτσιά - Πετρόστρουγκα - Οροπέδιο Μουσών	2	16	8	2	--	37
Οροπέδιο Μουσών - Κορυφές	--	--	--	--	--	13
Λιτόχωρο - Γκόλνα - Πηγή Καστάνας - Λιτόχωρο	1	2	1	--	1	29
Αγία Τριάδα Βροντούς - Κρεβάτια - Μπαρμπαλάς	1	8	2	--	--	21
Κρεβάτια Βροντούς - Παπά Αλώνι - Αγία Τριάδα	--	3	3	--	--	28

Άγιος Κωνσταντίνος - Κορομηλιά - Πετρόστρουγκα	1	8	3	--	--	28
Αγία Κόρη - Μαστορούλι - Κλεφτόβρυση	1	6	1	--	1	12
Ξερολάκκι - Ρέμα Ναούμ - Οροπέδιο Μουσών (εντός των διοικητικών ορίων της Π.Ε. Περίας)	--	1	1	--	--	2
ΣΥΝΟΛΑ	8	79	29	9	7	242

Για την ορθή και πλήρη εκτέλεση της παρούσας σύμβασης, θα πρέπει συνολικά να προμηθευτούν, να μεταφερθούν στα προεπιλεγμένα σημεία και να τοποθετηθούν πλήρως και εντέχνως:

- **132 πινακίδες** των πέντε (5) κατηγοριών της στο άρθρο 9 «Είδη πινακίδων σήμανσης» της αριθ. 151344/165/18-01-2017 Κ.Υ.Α. (Φ.Ε.Κ. 206Β'/30-06-2017), όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα, για τη σήμανση των δεκατεσσάρων (14) ορειβατικών διαδρομών και την ενημέρωση των χρηστών τους, οι οποίες θα συνοδεύονται από τα απαραίτητα, για τη συνδεσμολογία τους, υλικά.

- **242 πινακίδες/logo**, για τη κωδικοποίηση των ανωτέρω δεκατεσσάρων ορειβατικών διαδρομών, οι οποίες θα συνοδεύονται από τα απαραίτητα, για τη συνδεσμολογία τους, υλικά.

Αναπόσπαστο μέρος της παρούσας διακήρυξης αποτελεί ο, γεωαναφερμένος στο Εθνικό Σύστημα Συντεταγμένων (Ε.Γ.Σ.Α. '87), Ορθοφωτοχάρτης Ολύμπου, στον οποίο απεικονίζεται η σήμανση των μονοπατιών, όπως προβλέπεται να εγκατασταθεί μετά την υλοποίηση της παρούσας προμήθειας.

Στον ορθοφωτοχάρτη, κάθε κατηγορία πινακίδας αποτυπώνεται με διαφορετικό σύμβολο, και τοποθετείται αναλόγως με την ορειβατική διαδρομή, σύμφωνα ακριβώς με το υπόμνημα που τον συνοδεύει.

Σε κάθε περίπτωση, η τοποθέτηση των πινακίδων σήμανσης και ενημέρωσης θα γίνεται κατόπιν συνεννόησης, καθοδήγησης και υπόδειξης των αρμοδίων υπαλλήλων της αναθέτουσας αρχής.

ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ – Φιλοτέχνηση & αντιστοίχιση ειδικού συμβόλου

Η κωδικοποίηση των ορειβατικών διαδρομών, ήτοι η αντιστοίχιση ενός μοναδικού ειδικού συμβόλου για καθεμία από αυτές, θα αποτελεί ένα εν δυνάμει σήμα κατατεθέν για κάθε μονοπάτι και εφεξής θα απεικονίζεται, σε κάθε χάρτη του Ολύμπου που αποτυπώνει τις ορειβατικές διαδρομές.

Η επιλογή του ειδικού αυτού συμβόλου για κάθε μια ορειβατική διαδρομή, γίνεται λαμβάνοντας υπόψη τα σημαντικότερα και τα πιο ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που συναντώνται σε αυτές, και αφορούν:

- Μυθολογικά στοιχεία
- Στοιχεία της πανίδας
- Στοιχεία της χλωρίδας
- Ιστορικά στοιχεία και πρόσωπα
- οποιοδήποτε άλλο ειδικό και σπουδαίο χαρακτηριστικό, το οποίο δεν συγκαταλέγεται στις ανωτέρω κατηγορίες, και χαρακτηρίζει απόλυτα τη συγκεκριμένη διαδρομή, ή/και παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τους επισκέπτες.

Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενη παράγραφο, η κωδικοποίηση (αντιστοίχιση ειδικού συμβόλου) των δεκατεσσάρων (14) σημαντικότερων ορειβατικών διαδρομών (μονοπατιών) που αναπτύσσονται εντός των ορίων της Προστατευόμενης Περιοχής του Εθνικού Πάρκου Ολύμπου και των διοικητικών ορίων της Π.Ε. Περίας, θα αποτελεί ένα εν δυνάμει σήμα κατατεθέν για κάθε μονοπάτι και εφεξής θα απεικονίζεται, σε κάθε χάρτη του Ολύμπου που αποτυπώνει ορειβατικές διαδρομές, αλλά και θα απεικονίζεται σε ειδικού τύπου πινακίδες (logos), εμπεπηγμένες ανά ορισμένη απόσταση, κατά μήκος κάθε διαδρομής, την οποία και θα υποδεικνύουν.

Επίσης, τα ειδικά αυτά σύμβολα, θα μπορούν να απεικονιστούν/παρουσιαστούν σε:

- Ενημερωτικά φυλλάδια και οδηγούς μονοπατιών
- Ανάρτηση πληροφοριών στην ιστοσελίδα του Φορέα Διαχείρισης Ε.Δ.Ο., ή/και σε ιστοσελίδες σχετικές με τη περιοχή του Ολύμπου
- Παρουσιάσεις σε μέσα μαζικής ενημέρωσης (π.χ. εφημερίδες έντυπες & ηλεκτρονικές)
- Δράσεις ενημέρωσης & ευαισθητοποίησης (σχολεία, οργανωμένες ομάδες κ.ά.).

Τα ειδικά αυτά σύμβολα, θα φιλοτεχνηθούν από εξειδικευμένο σε παρόμοιες εργασίες, γραφίστα με συγκεκριμένες προδιαγραφές και στάδια εργασιών, τα οποία αναφέρονται στη συνέχεια.

Μεθοδολογία υλοποίησης

ΣΗΜΑΝΣΗ - Προμήθεια μεταφορά και πλήρης τοποθέτηση πινακίδων σήμανσης & ενημέρωσης

Η μεθοδολογία, που επιλέχθηκε για την προμήθεια των πινακίδων σήμανσης & των πινακίδων λογοτύπων, τη μεταφορά τους στα ακριβή σημεία τοποθέτησης, την επί τόπου συναρμογή τους και τη πλήρη τοποθέτησή τους, διακρίνεται σε τέσσερις (4) φάσεις:

➤ 1^η Φάση: Κατασκευή των πινακίδων

Όλες οι πινακίδες (ορθογώνια πλαίσια) που αποτελούν και το φυσικό αντικείμενο της παρούσας μελέτης, θα κατασκευαστούν από **γαλβανισμένο σίδηρο**, το οποίο προκύπτει από τη διαδικασία επιψευδαργύρωσης του σιδήρου, και προσδίδει σε αυτό πολύ υψηλή προστασία από τις δυσμενείς συνέπειες της μακροχρόνιας έκθεσής τους στις εξωτερικές, και σε αρκετές περιπτώσεις ακραίες, καιρικές συνθήκες, όπως π.χ. η σκουριά.

Η συγκεκριμένη μεθοδολογία επιλέχθηκε για την εξασφάλιση της μεγαλύτερης δυνατής προστασίας των πινακίδων, και συνεπώς της μεγαλύτερης διάρκειας ζωής του υλικού τους, δεδομένου ότι:

- Θα παραμείνουν εκτεθειμένες για μεγάλο χρονικό διάστημα σε εξωτερικές καιρικές συνθήκες, και σε αρκετές περιπτώσεις σε ακραίες καιρικές συνθήκες (π.χ. στα μεγάλα υψόμετρα του βουνού)
- Δεδομένων των σημείων τοποθέτησής τους, αλλά και του μεγάλου αριθμού τους, η, ανά τακτά χρονικά διαστήματα, συντήρησή τους, καθίσταται ιδιαίτερα δυσχερής και δαπανηρή, συνεπώς η μεθοδολογία κατασκευής τους, εστίασε στην όσο το δυνατόν μεγαλύτερη (αυτό)διατήρηση του υλικού τους, και για τους λόγους αυτούς απορρίφθηκαν αλλά υλικά, όπως π.χ. το ξύλο.

Τέλος, από γαλβανισμένο σίδηρο θα κατασκευαστούν και οι πάσσαλοι/ορθοστάτες των πινακίδων όλων των κατηγοριών, καθώς και οι αντηρίδες στήριξης αυτών, στις κατηγορίες που προβλέπονται.

Στη συνέχεια παρατίθεται ο πίνακας των τεχνικών χαρακτηριστικών και των λεπτομερειών κατασκευής όλων των πινακίδων του φυσικού αντικείμενου του έργου.

Η πρώτη φάση ολοκληρώνεται με την εκτύπωση των θεμάτων/σχεδίων των πινακίδων (layouts), τα οποία θα επιμεληθούν, θα επεξεργαστούν και θα σχεδιαστούν γραφιστικά με ευθύνη του Αναδόχου, ενώ το πρωτογενές υλικό τους (κείμενα, υψόμετρα, τοπωνύμια, περιβαλλοντική πληροφορία κ.α.) θα παρασχεθεί από το αρμόδιο προσωπικό του Φορέα προς τον Ανάδοχο, σε εξειδικευμένα για τις εργασίες αυτές λογισμικά (Arc-Gis, Auto-Cad), και θα δοθούν στον ανάδοχο σε κατάλληλη μορφή αρχείου υψηλής ανάλυσης (αρχεία .pdf ή αρχεία .tiff ή αρχεία .jpg ή αρχεία .ai ή διανυσματικά αρχεία).

Ο Ανάδοχος θα προβεί σε ψηφιακή εκτύπωση των θεμάτων των πινακίδων, σε ειδικό βινύλιο με πλαστικοποίηση, ούτως ώστε να εξασφαλιστεί αφ' ενός η πολύ καλή ποιότητα του παραγόμενου υλικού και αφ' ετέρου η μέγιστη δυνατή διάρκεια ζωής και ανθεκτικότητα στις εξωτερικές καιρικές συνθήκες.

➤ 2^η Φάση: Μεταφορά των πινακίδων από τον τόπο κατασκευής τους, στην έδρα του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου

Μετά τη πλήρη κατασκευή και τον γαλβανισμό των κυρίως πλαισίων των πινακίδων, των πασσάλων/ορθοστατών και των αντηρίδων στήριξης αυτών, και χωρίς φυσικά να έχει γίνει η συναρμογή αυτών, τα ανωτέρω υλικά, καθώς και τα υλικά σύνδεσης (βίδες, καρφιά, ειδικά εξαρτήματα, κατασβίδια κ.α.) και πάκτωσης (τσιμέντο, χαλίκι, νερό), μεταφέρονται με κατάλληλα μέσα (π.χ. φορτηγά αυτοκίνητα)

στην διοικητική έδρα του Φορέα, στο Κέντρο Πληροφόρησης Επισκεπτών του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, όπου και φυλάσσονται προσωρινά.

➤ 3^η Φάση: Μεταφορά των πινακίδων από την έδρα του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, στα σημεία τοποθέτησής τους, και πλήρης τοποθέτηση αυτών

Ο Ανάδοχος της προμήθειας μεταφέρει τμηματικά τις πινακίδες (τα τελικά υλικά αυτών) που πρόκειται να τοποθετηθούν:

- ❖ σε συνεννόηση/συνεργασία με τους αγωγιάτες (επαγγελματίες που κάνουν μεταφορές φορτίων και ανθρώπων με ζώα π.χ. μουλάρια, άλογα κ.α.), οι οποίοι δραστηριοποιούνται στην ευρύτερη περιοχή του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, ήτοι στις περιοχές Λιτοχώρου & Δίου – Βροντούς, ή
- ❖ με κάθε άλλο πρόσφορο γι' αυτόν τρόπο και ανάλογα:

- ✓ με τον αριθμό των πινακίδων που προβλέπονται για τη συγκεκριμένη ορειβατική διαδρομή, και
  - ✓ τον αριθμό των διαθέσιμων ζώων, για τη μεταφορά των υλικών
  - ✓ τον κατάλληλο όγκο/βάρος που πρέπει να διαθέτουν τα υλικά, ούτως να μεταφερθούν με ασφάλεια
- Ο ανωτέρω 1^{ος} τρόπος μεταφοράς πινακίδων και υλικών, ήτοι η συνεννόηση/συνεργασία με τους ιδιοκτήτες ζώων μεταφοράς, θα πρέπει να λάβει επίσημη μορφή, υπό την έννοια:

- της υπεργολαβίας μεταξύ Αναδόχου και των αγωγιάτων και
  - της υπαγωγής των τελευταίων στους όρους και τις υποχρεώσεις της παρούσας διακήρυξης και της σχετικής σύμβασης που θα συναφθεί, με ευθύνη του Αναδόχου
- σύμφωνα με τα οριζόμενα στα κεφάλαια 2.2.6, 2.2.7.2, 2.4.3.1, 2.4.3.2 & 4.3 της παρούσας διακήρυξης.**

Σε κάθε σημείο, όπου σύμφωνα με την κατατεθειμένη ή/και εγκεκριμένη μελέτη, προβλέπεται η τοποθέτηση πινακίδας ή/και πινακίδων, πραγματοποιείται στάση και πλήρης τοποθέτηση της πινακίδας από εξειδικευμένο συνεργείο του αναδόχου (τουλάχιστον 2 ατόμων / τεχνιτών και έμπειρων στην τοποθέτηση πινακίδων), το οποίο θα συνοδεύει κάθε μεταφορική διαδρομή με τα ζώα.

Η πλήρης τοποθέτηση των πινακίδων προϋποθέτει την συναρμογή των τελικών υλικών των πινακίδων, με τη βοήθεια των υλικών σύνδεσης που αναφέρθηκαν σε προηγούμενες παραγράφους και φυσικά τη διάνοιξη των οπών υποδοχής των πασσάλων/ορθοστατών, η οποία γίνεται με τη βοήθεια ειδικού εργαλείου/γεωτρύπανου, ενδεικτικής διαμέτρου 0,16 m και σε βάθος 0,50 m (0,15 m για τις πινακίδες/λογότυπα), ούτως ώστε να επιτευχθεί ισχυρή πάκτωση, και να είναι ανθεκτική η κατασκευή στην επίδραση ισχυρών ανέμων, ιδίως σε σημεία προσήνεμα και εκτεθειμένα, όπως π.χ. στο Οροπέδιο των Μουσών.

ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ – Φιλοτέχνηση & αντιστοίχιση ειδικού συμβόλου

Το υποέργο της φιλοτέχνησης των δεκατεσσάρων (14) ειδικών συμβόλων, που αντιστοιχούν σε κάθε μια ορειβατική διαδρομή του φυσικού αντικείμενου της παρούσας διακήρυξης, διακρίνεται σε μια αυτοτελή φάση, αυτή της φιλοτέχνησης και οριστικοποίησης των ειδικών συμβόλων, η οποία πρέπει να ολοκληρωθεί πριν την ολοκλήρωση της 1^{ης} φάσης της κύριας Πράξης, ήτοι πριν την ψηφιακή εκτύπωση των θεμάτων (layouts)των πινακίδων, ούτως ώστε τα ειδικά σύμβολα των δεκατεσσάρων μονοπατιών, να ενσωματωθούν σε αυτά.

Τα ειδικά αυτά σύμβολα, θα φιλοτεχνηθούν από εξειδικευμένο σε παρόμοιες εργασίες, γραφίστα, με συγκεκριμένες προδιαγραφές και στάδια εργασιών, τα οποία αναφέρονται στη συνέχεια:

- Επεξεργασία φωτογραφικού υλικού για την δημιουργία των λογοτύπων
- Δημιουργία 3 προτάσεων και συζήτηση για την τελική μορφή του ύφους των Λογοτύπων
- Δυνατότητα σχεδιαστικών και χρωματικών αλλαγών (μέχρι 3 φορές)
- Συμφώνως με την τελική επιλογή γραφιστικού στυλ γίνεται η δημιουργία 14 Λογοτύπων για το κάθε μονοπάτι
- Χρωματική κωδικοποίηση Pantone και CMYK
- Παράδοση σχεδίων σε κατάλληλη και αποδεκτή ηλεκτρονική μορφή
- Παράδοση αρχείων έτοιμα προς εκτύπωση.

Συγκεκριμένα, τα αρχεία που θα παραδοθούν θα έχουν κάποια από τις εξής μορφές:

.ai ή/και

.tiff ή/και

.jpeg ή/και

PDF HD ή/και

PDF Low Definition, (π.χ. για χρήση στην ιστοσελίδα της Αναθέτουσας Αρχής) ή

Open PDF

και συνοδά αρχεία αυτών (fonts, vectorial logos κ.α.)

Διάρκεια σύμβασης-Χρόνοι παράδοσης

Τα ευδιάκριτα παραδοτέα του Τμήματος 1 της παρούσας διακήρυξης είναι η **προμήθεια** πλήρων (μαζί με τους στύλους στήριξης) πινακίδων σήμανσης και logo στο σύνολο των δεκατεσσάρων (14) ορειβατικών διαδρομών, οι οποίες αποτελούν το φυσικό αντικείμενο της υπό ένταξη Πράξης, και τα δεκατέσσερα (14) φιλοτεχνημένα ειδικά σύμβολα.

Τα ευδιάκριτα παραδοτέα των Τμημάτων 2 & 3, είναι **οι υπηρεσίες** της μεταφορά και της πλήρους τοποθέτησης του συνόλου των πινακίδων σήμανσης και logo, στα ακριβή σημεία τοποθέτησής τους.

Το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης της παρούσας προμήθειας, ανέρχεται σε δεκαπέντε (15) μήνες, δεδομένης:

1) της ανάγκης προσωρινής διακοπής ή/και σημαντικής καθυστέρησης των εργασιών της μεταφοράς όλων των κατηγοριών των πινακίδων και παρελκόμενων τους υλικών, αλλά και υλικών κατασκευής σκυροδέματος για την ισχυρή πάκτωση των πινακίδων εντός του εδάφους, από τη περίοδο **πολύ κοντά στην έναρξη** της περιόδου αιχμής της τουριστικής επισκεψιμότητας στην ευρύτερη περιοχή του Ολύμπου έως και το τέλος αυτής, **ήτοι από 01/05 – 31/10 κάθε χρόνο**. Ο λόγος είναι η υψηλή τουριστική κινητικότητα και (κυρίως) η ανάγκη εφοδιασμού των ορεινών καταφυγίων με τα απαραίτητα είδη για την εύρυθμη λειτουργία τους και τη φιλοξενία των ορειβατών / πεζοπόρων, η οποία είναι εφικτή μόνο με τη χρήση ζώων μεταφοράς, και

2) των δυσμενών καιρικών συνθηκών που επικρατούν στα υψηλότερα σημεία του βουνού, τη χειμερινή περίοδο αλλά και στις αρχές της εαρινής περιόδου.

Το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης της πράξης παρατίθεται στον πίνακα που ακολουθεί:

ΧΡΟΝΙΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (15 ΜΗΝΕΣ - 450 ΗΜΕΡΕΣ)

ΕΡΓΑΣΙΕΣ	1 ^{ος} -2 ^{ος} Μήνας	3 ^{ος} -4 ^{ος} Μήνας	5 ^{ος} -6 ^{ος} Μήνας	7 ^{ος} -8 ^{ος} Μήνας	9 ^{ος} -10 ^{ος} Μήνας	11 ^{ος} Μήνας	12 ^{ος} Μήνας	13 ^{ος} Μήνας	14 ^{ος} Μήνας	15 ^{ος} Μήνας
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΙΝΑΚΙΔΩΝ (χωρίς συναρμογή αυτών)										
ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΚΤΥΠΩΣΗ ΤΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΠΙΝΑΚΙΔΩΝ										
ΦΙΛΟΤΕΧΝΗΣΗ ΤΩΝ 14 ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΛΩΝ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ										
ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΤΕΛΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΤΩΝ ΠΙΝΑΚΙΔΩΝ ΣΤΗΝ ΕΔΡΑ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Ε.Δ.Ο.										

ΤΜΗΜΑΤΙΚΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΤΕΛΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΤΩΝ ΠΙΝΑΚΙΔΩΝ ΣΤΑ ΣΗΜΕΙΑ ΕΚΚΙΝΗΣΗΣ ΤΩΝ ΟΡΕΒΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ										
ΣΥΝΑΡΜΟΓΗ & ΠΛΗΡΗΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΤΩΝ ΠΙΝΑΚΙΔΩΝ ΣΤΑ ΠΡΟΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΑ ΣΗΜΕΙΑ										

Τόπος υλοποίησης/παράδοσης

Ο τρόπος υλοποίησης και παράδοσης των προμηθευόμενων υλικών αλλά και των παρεχόμενων υπηρεσιών, καθορίζεται ξεχωριστά για κάθε ΤΜΗΜΑ της παρούσας διακήρυξης, ως κάτωθι:

ΤΜΗΜΑ 1: Ο τόπος παράδοσης των υλικών των πινακίδων είναι η διοικητική έδρα του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, η οποία είναι:

“Κέντρο Πληροφόρησης Επισκεπτών Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, θέση «Κοφτερή Πέτρα» Δ.Ε. Λιτοχώρου Π.Ε. Πιερίας, Τ.Κ. 602 00 & Τ.Θ. 37”.

Στην ανωτέρω διεύθυνση, θα προσμετρηθούν, θα ελεγχθούν, θα παραληφθούν και θα αποθηκευτούν προσωρινά όλα τα εξαρτήματα των πινακίδων, ήτοι τα πλαίσια, οι στύλοι στήριξης και τα υλικά σύνδεσης.

Τα ειδικά σύμβολα που αντιστοιχούν σε καθεμία από τις δεκατέσσερις (14) σημαντικότερες ορειβατικές διαδρομές του ορεινού όγκου του Ολύμπου, θα παραδοθούν και θα παραληφθούν σε πρόσφορο ψηφιακό μέσο, ήτοι σε συμπαγή δίσκο (cd) ή/και σε μονάδα φορητής μνήμης (usb-stick), και σε κατάλληλη μορφή ηλεκτρονικών αρχείων, όπως ακριβώς καθορίστηκαν σε προηγούμενη παράγραφο της παρούσας διακήρυξης, στη διοικητική έδρα του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, η οποία είναι:

“Κέντρο Πληροφόρησης Επισκεπτών Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, θέση «Κοφτερή Πέτρα» Δ.Ε. Λιτοχώρου Π.Ε. Πιερίας, Τ.Κ. 602 00 & Τ.Θ. 37”.

ΤΜΗΜΑΤΑ 2 & 3: Τα ανωτέρω υλικά θα μεταφερθούν, θα συναρμολογηθούν και θα τοποθετηθούν πλήρως και εντέχνως, με ευθύνη του Αναδόχου, στα ακριβή σημεία τοποθέτησής τους, τα οποία θα υποδειχτούν από αρμόδιους υπάλληλους της Αναθέτουσας Αρχής, όπου και θα παραληφθούν εκ νέου, ως αυτοτελείς και πλήρεις πινακίδες, σε δύο στάδια.

Παραδοτέα-Διαδικασία Παραλαβής/Παρακολούθησης

Η παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης της παρούσας σύμβασης, καθώς και η παραλαβή των προμηθευόμενων προϊόντων και των παρεχόμενων υπηρεσιών ή παραδοτέων γίνεται από:

α) την Επιτροπή Παρακολούθησης και Παραλαβής Προμηθειών και

β) την Επιτροπή Παραλαβής Υπηρεσιών,

οι οποίες έχουν συγκροτηθεί και οριστεί δια της αριθ. 6/15-02-2021 (ΑΔΑ: 9Ψ2Υ46Ψ8ΒΠ-9ΛΖ) απόφασης του ΔΣ της αναθέτουσας αρχής, και σε περίπτωση μη ανανέωσης τους μέχρι το πέρας του συμβατικού χρόνου, από αρμόδιες επιτροπές που θα συστήσει εκ νέου η αναθέτουσα αρχή, όπως ακριβώς ορίζεται στο κεφάλαιο 6.3 της παρούσας διακήρυξης.

Παρατάσεις

Με αιτιολογημένη απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής, ύστερα από εισήγηση της υπηρεσίας που επιβλέπει ή/και παραλαμβάνει τη σύμβαση, η συνολική διάρκεια της σύμβασης μπορεί να παρατείνεται μέχρι το 50% αυτής, ύστερα από σχετικό αίτημα του Αναδόχου, που υποβάλλεται πριν από τη λήξη της διάρκειάς της, σε αντικειμενικά δικαιολογημένες περιπτώσεις που δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα του αναδόχου. Αν λήξει η συνολική διάρκεια της σύμβασης, χωρίς να υποβληθεί εγκαίρως αίτημα παράτασης ή αν λήξει η παραταθείσα -κατά τα ανωτέρω- διάρκεια, χωρίς να υποβληθούν στην Αναθέτουσα Αρχή τα παραδοτέα της σύμβασης, ο Ανάδοχος κηρύσσεται έκπτωτος.

Τροποποίηση Σύμβασης

Η παρούσα μπορεί να τροποποιείται κατά τη διάρκειά της υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 132 του ν. 4412/2016.

ΜΕΡΟΣ Β - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Α) Χρηματοδότηση: Φορέας χρηματοδότησης της παρούσας σύμβασης είναι το ΕΓΤΑΑ, Κωδ. ΣΑ 082/1.

Η παρούσα σύμβαση χρηματοδοτείται από Πιστώσεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (αριθ. ενάριθ. έργου **2017ΣΕ08210000**). Ειδικότερα, η δαπάνη για την εν λόγω σύμβαση ανέρχεται σε **38.315,64 €**.

Η σύμβαση περιλαμβάνεται στην πράξη με τίτλο: «*Ανάδειξη, κωδικοποίηση και σήμανση των 14 σημαντικότερων ορειβατικών διαδρομών που αναπτύσσονται εντός της προστατευόμενης περιοχής του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου και εντός των Διοικητικών ορίων της Π.Ε. Πιερίας*», η οποία έχει ενταχθεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «ΠΑΑ 2014-2020» με βάση την Απόφαση Ένταξης με αρ. πρωτ.7674/30-12-20119 του Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας και έχει λάβει κωδικό **ΟΠΣΑΑ 0010865842**. Η παρούσα σύμβαση χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΓΤΑΑ) και από εθνικούς πόρους μέσω του ΠΔΕ.

Β) Εκτιμώμενη αξία σύμβασης σε ευρώ, χωρίς ΦΠΑ: Η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης ανέρχεται στο ποσό των **38.315,64 €** συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24 % (προϋπολογισμός χωρίς ΦΠΑ: **30.899,71 €**, ΦΠΑ : **7.415,93 €**).

Γ) Εκτιμώμενη αξία κάθε τμήματος της σύμβασης σε ευρώ, χωρίς ΦΠΑ:

ΤΜΗΜΑ 1: - Η προμήθεια εκατόν τριάντα δύο (132) πινακίδων όλων των κατηγοριών που αναγράφονται στο άρθρο 9 «*Είδη πινακίδων σήμανσης*» της αριθ. 151344/165/18-01-2017 Κ.Υ.Α. (Φ.Ε.Κ. 206Β'/30-06-2017), όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα, όπου χρειάζεται και σε ολόκληρο το μήκος των 14 ορειβατικών διαδρομών και

- η προμήθεια διακοσίων σαράντα δύο (242) πινακίδων/λογos, οι οποίες θα φέρουν ειδικά σύμβολα κωδικοποίησης,

- η κωδικοποίηση των ανωτέρω 14 ορειβατικών διαδρομών, δηλαδή η φιλοτέχνηση και η αντιστοίχιση ειδικού συμβόλου για κάθε μια από τις ανωτέρω διαδρομές, για την εκτέλεση της υπηρεσίας «*Ανάδειξη, Κωδικοποίηση & Σήμανση των δεκατεσσάρων (14) σημαντικότερων ορειβατικών διαδρομών που αναπτύσσονται εντός της Προστατευόμενης Περιοχής του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, και εντός των διοικητικών ορίων της Π.Ε. Πιερίας*»,

εκτιμώμενης αξίας **13.509,00 €** πλέον ΦΠΑ 24%, ήτοι **16.751,16 €** (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%).

ΤΜΗΜΑ 2: Μεταφορά υλικών τοποθέτησης, στύλων και πληροφοριακών πινακίδων για την εκτέλεση της υπηρεσίας «*Ανάδειξη, Κωδικοποίηση & Σήμανση των δεκατεσσάρων (14) σημαντικότερων ορειβατικών διαδρομών που αναπτύσσονται εντός της Προστατευόμενης Περιοχής του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, και εντός των διοικητικών ορίων της Π.Ε. Πιερίας*», εκτιμώμενης αξίας **7.301,83 €** πλέον ΦΠΑ 24%, ήτοι **9.054,27 €** (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%), και

ΤΜΗΜΑ 3: Πλήρης τοποθέτηση στύλων και πληροφοριακών πινακίδων για την εκτέλεση της υπηρεσίας «*Ανάδειξη, Κωδικοποίηση & Σήμανση των δεκατεσσάρων (14) σημαντικότερων ορειβατικών διαδρομών που αναπτύσσονται εντός της Προστατευόμενης Περιοχής του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, και εντός των διοικητικών ορίων της Π.Ε. Πιερίας*», εκτιμώμενης αξίας **10.088,88 €** πλέον ΦΠΑ 24%, ήτοι **12.510,21 €** (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%).

Οι ανωτέρω δαπάνες/αμοιβές ανά ΤΜΗΜΑ προεκτιμήθηκαν και προϋπολογίστηκαν, επί τη βάσει οικονομικών προσφορών φορέων που δραστηριοποιούνται στα αντικείμενα και τις υπηρεσίες που ζητούνται από τη παρούσα διακήρυξη.

Δ) Ανάλυση και Τεκμηρίωση προϋπολογισμού/Συνολική και ανά τμήμα/μονάδα

Βλ. παρακάτω στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV, το οποίο προσαρτάται αναπόσπαστα στη παρούσα διακήρυξη.

Ε) Φ.Π.Α.-Κρατήσεις-δικαιώματα τρίτων-επιβαρύνσεις: Οι πληρωμές θα γίνονται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και θα παρακρατούνται οι προβλεπόμενες κρατήσεις και φόροι.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ – Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (προσαρμοσμένο από την Αναθέτουσα Αρχή)**ΑΡΘΡΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ****1.1 Ορισμοί**

Κύριος του έργου είναι ο Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου.

Αναθέτουσα αρχή είναι ο Φορέας Εθνικού Δρυμού Ολύμπου.

Υπηρεσία υπεύθυνη για την άσκηση της παρακολούθησης και διοίκησης της σύμβασης

(στο εξής «Υπηρεσία») είναι:

- α) η Επιτροπή Παρακολούθησης και Παραλαβής Προμηθειών και
- β) η Επιτροπή Παραλαβής Υπηρεσιών,

Ανάδοχος είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή η σύμπραξη που συνάπτει σύμβαση με την αναθέτουσα αρχή.

1.2 Αντικείμενο της Συγγραφής Υποχρεώσεων

Η παρούσα συγγραφή υποχρεώσεων προσδιορίζει το γενικό πλαίσιο και τους ειδικούς όρους για την εκτέλεση των συμβατικών υποχρεώσεων του αναδόχου. Όσα θέματα σχετίζονται με τη διαδικασία ανάθεσης περιλαμβάνονται στο τεύχος της Διακήρυξης, ενώ το αντικείμενο και τα τεχνικά χαρακτηριστικά της σύμβασης περιγράφονται αναλυτικά στο Παράρτημα Ι της παρούσας.

ΑΡΘΡΟ 2: ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ**2.1 Τόπος και χρόνος**

- 2.1.1 Τόπος εργασίας του αναδόχου είναι είτε το γραφείο του, είτε και η περιοχή όπου μεταφέρονται, τοποθετούνται και παραλαμβάνονται τα προμηθευόμενα προϊόντα ή/και παρέχονται οι απαραίτητες, για την ολοκλήρωση του φυσικού αντικειμένου της σύμβασης, υπηρεσίες, εφόσον τούτο απαιτείται. Ο ανάδοχος υποχρεούται, ύστερα από έγκαιρη πρόσκληση της Υπηρεσίας της αναθέτουσας αρχής (της Υπηρεσίας που είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση εκτέλεσης της σύμβασης και επιβλεπόντων) να συμμετέχει σε συσκέψεις, να παρέχει γραπτές ή προφορικές πληροφορίες ή συμβουλές στην Υπηρεσία και γενικά να παρέχει κάθε σχετική υποστήριξη που κρίνει χρήσιμη η αναθέτουσα αρχή.
- 2.1.2 Μετά την επέλευση των έννομων αποτελεσμάτων της απόφασης κατακύρωσης, η αναθέτουσα αρχή προσκαλεί τον ανάδοχο να προσέλθει για την υπογραφή της Σύμβασης, θέτοντάς του προθεσμία που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις είκοσι (20) ημέρες από την κοινοποίηση σχετικής έγγραφης ειδικής πρόσκλησης, σύμφωνα με το άρθρο 105 του Ν4412/2016.
- 2.1.3 Συμβατικός χρόνος εκτέλεσης της σύμβασης είναι η συνολική προθεσμία για την περαίωση του αντικειμένου της σύμβασης, όπως αυτός προσδιορίζεται στην προκήρυξη του διαγωνισμού. Η έναρξη της συνολικής και των τμηματικών προθεσμιών συμπίπτει, αν δεν ορίζεται διαφορετικά στη Σύμβαση, με την επομένη της υπογραφής του.
- 2.1.4 Στην προκήρυξη του διαγωνισμού παρέχεται ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα εκπόνησης των εργασιών, ανά φάση εκτέλεσης εργασιών.
- 2.1.5 Σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την υπογραφή της σύμβασης, αν δεν ορίζεται διαφορετικά σε αυτή, ο ανάδοχος υποχρεούται να υποβάλει νέο χρονοδιάγραμμα, ανάλογα με τις απαιτήσεις των συμβατικών τευχών. Στο νέο χρονοδιάγραμμα αναγράφονται οι καθαροί χρόνοι εκπόνησης των εργασιών για κάθε στάδιο και τα ακριβή σημεία έναρξης κάθε δράσης, έτσι ώστε να τηρηθεί η συνολική προθεσμία.

2.1.6 Αν μετατίθεται το χρονικό σημείο έναρξης του έργου χωρίς ευθύνη του αναδόχου, δικαιούται αντίστοιχη παράταση προθεσμίας.

2.2 Εκπρόσωποι του αναδόχου

2.2.1 Η Σύμβαση θα υπογραφεί, από πλευράς αναδόχου, από τον ήδη εξουσιοδοτημένο κατά το στάδιο της ανάθεσης εκπρόσωπο του διαγωνιζομένου, ο οποίος μονογράφει επίσης και κάθε φύλλο της Σύμβασης.

2.2.2 Κατά την υπογραφή της Σύμβασης, ο ανάδοχος πρέπει να δηλώσει την έδρα του και να ορίσει αντίκλητο, ο οποίος δεν αποκλείεται να είναι και ο εκπρόσωπος του αναδόχου, εφόσον κατοικεί στην έδρα της υπεύθυνης υπηρεσίας, για την παρακολούθηση εκτέλεσης της σύμβασης (παρ. 4 και 5 άρθρου 182 Ν.4412/2016).

2.2.3 Σε περίπτωση αντικατάστασης των εκπροσώπων του αναδόχου, γνωστοποιείται σχετικό έγγραφο του αναδόχου στην αναθέτουσα αρχή, στο οποίο επισυνάπτεται η σχετική απόφαση των καταστατικών οργάνων του αναδόχου ή των μελών του, σε περίπτωση αναδόχου σύμπραξης ή κοινοπραξίας. Η αντικατάσταση του εκπροσώπου του αναδόχου υπόκειται στην έγκριση του προϊσταμένου της υπεύθυνης υπηρεσίας για την παρακολούθηση εκτέλεσης της σύμβασης.

2.2.4 Οποιαδήποτε αλλαγή στη διεύθυνση κατοικίας των εκπροσώπων γνωστοποιείται ομοίως στην Αναθέτουσα Αρχή και στην υπεύθυνη υπηρεσία για την παρακολούθηση της προμήθειας. Κοινοποιήσεις εγγράφων της σύμβασης στον παλιό εκπρόσωπο ή στην παλιά διεύθυνση θεωρούνται ισχυρές, εφόσον γίνονται πριν την γνωστοποίηση των μεταβολών.

2.3 Παρακολούθηση της Σύμβασης

Η διοίκηση της σύμβασης ασκείται από την υπεύθυνη υπηρεσία για την παρακολούθηση εκτέλεσης της σύμβασης, η οποία είναι αρμόδια να ορίσει, και να γνωστοποιήσει στον ανάδοχο, τα πρόσωπα που θα επιβλέψουν την εκτέλεση των εργασιών της σύμβασης. Για τη διοίκηση και την επίβλεψη της σύμβασης ισχύουν τα όσα αναγράφονται στο άρθρο 216 του Ν.4412/2016.

ΑΡΘΡΟ 3: ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ

3.1 Ο ανάδοχος υποχρεούται να διαθέτει επαρκές και κατάλληλο προσωπικό για την εκτέλεση των υπηρεσιών που του ανατίθενται, σύμφωνα και με τις δεσμεύσεις που ανέλαβε με την υποβολή της προσφοράς του. Η εμπειρία και εν γένει τα προσόντα του προσωπικού αυτού, τελούν υπό την ρητή ή και σιωπηρή έγκριση της αναθέτουσας αρχής. Τεκμαίρεται ότι η Υπηρεσία αποδέχεται τα πρόσωπα αυτά, εφόσον δεν αντιλέγει γραπτά.

3.2 Ο ανάδοχος θα χρησιμοποιήσει για την εκτέλεση της σύμβασης την ομάδα που δήλωσε κατά τη διαδικασία του διαγωνισμού και θα δηλώσει άμεσα την αποχώρηση οποιουδήποτε μέλους της ομάδας από την εκτέλεση της σύμβασης, για οποιονδήποτε λόγο. Η Υπηρεσία ερευνά τους λόγους της αποχώρησης και μπορεί να εγκρίνει την αναπλήρωσή του με αντίστοιχο στέλεχος, ίσης τουλάχιστον εμπειρίας, αν η αποχώρηση οφείλεται σε σπουδαίο λόγο.

ΑΡΘΡΟ 4: ΑΜΟΙΒΗ - ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ

4.1 Αμοιβή του αναδόχου

Συμβατική αμοιβή του αναδόχου είναι το ποσό της οικονομικής του προσφοράς.

4.2 Τα στοιχεία της αμοιβής του αναδόχου

4.2.1 Ο ανάδοχος αμείβεται σε στάδια, όπως αυτά προκύπτουν από την περιγραφή του έργου στο τεύχος της διακήρυξης. Η σταδιακή καταβολή της αμοιβής ανά στάδιο ρυθμίζεται από το άρθρο 200 του Ν. 4412/2016 και περιγράφεται στο τεύχος της διακήρυξης. Διευκρινίζεται ότι:

(α) Ο ανάδοχος είναι πλήρως και αποκλειστικά υπεύθυνος για όλες τις εισφορές, οφειλές, τέλη και άλλες πληρωμές στα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης, υγειονομικής περίθαλψης και συντάξεων, επαγγελματικών, δημόσιων ή άλλων φορέων, όπως τα ΤΜΕΔΕ, ΕΦΚΑ, ΤΕΕ κ.λπ.

(β) Η συμβατική αμοιβή δεν περιλαμβάνει ΦΠΑ. Ο φόρος αυτός θα καταβάλλεται επιπλέον στον ανάδοχο, με την πληρωμή κάθε λογαριασμού.

Οι πληρωμές ολοκληρώνονται μέσα σε έναν μήνα από την έγκριση (ρητή ή σιωπηρή) του λογαριασμού, υπό την προϋπόθεση ότι θα έχουν υποβληθεί έγκαιρα τα ως άνω δικαιολογητικά.

4.2.2 Η συμβατική αμοιβή του αναδόχου περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες (όπως έξοδα μετακινήσεων, ειδικά και γενικά έξοδα κ.λπ.) και το επιχειρηματικό του κέρδος, μέχρι την ολοκλήρωση και παράδοση των εργασιών. Δεν αναγνωρίζονται λόγοι προσαύξησης της αμοιβής, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά στον νόμο.

4.3 Νόμισμα αμοιβής

Τα τιμολόγια του αναδόχου για την αμοιβή του καθώς και οι πληρωμές που θα διεκπεραιώνονται από την αναθέτουσα αρχή θα είναι εκπεφρασμένα σε ΕΥΡΩ και σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία.

ΑΡΘΡΟ 5: ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ

5.1.1 Εάν η εγγυητική επιστολή εκδοθεί από ξένη τράπεζα, τότε μπορεί να είναι συντεταγμένη σε μία από τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά θα συνοδεύεται απαραίτητα από επίσημη μετάφραση στα ελληνικά.

5.1.2 Εφόσον προκύψει ανάγκη, αποφασίζεται η κατάπτωση του συνόλου ή, αναλόγου προς την απαίτηση, μέρους των εγγυήσεων. Μετά την έκδοση της απόφασης, η αναθέτουσα αρχή εισπράττει την εγγύηση με έγγραφη δήλωσή της προς τον εγγυητή. Η κατάπτωση του συνόλου των εγγυήσεων δεν εξαντλεί την ευθύνη του αναδόχου για αποζημίωση της αναθέτουσας αρχής σε περίπτωση που αυτή υποστεί ζημία μεγαλύτερη του ποσού των εγγυήσεων.

ΑΡΘΡΟ 6: ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΡΗΤΡΕΣ

6.1 Αν ο ανάδοχος, με υπαιτιότητά του δεν τηρεί τις συμβατικές προθεσμίες περαίωσης των εργασιών της σύμβασης ή εκτελεί τη σύμβαση πλημμελώς, βαρύνεται με ποινικές ρήτρες σύμφωνα με το άρθρο 218 του Ν. 4412/2016.

6.2 Οι ποινικές ρήτρες επιβάλλονται με απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής και κοινοποιούνται στο ανάδοχο. Εισπράττονται μέσω της πιστοποίησης που εκδίδεται αμέσως μετά την επιβολή τους, ή σε περίπτωση υποβολής ένστασης, μέσω της πιστοποίησης που εκδίδεται αμέσως μετά την απόρριψη της ένστασης από την αρμόδια υπηρεσία.

ΑΡΘΡΟ 7: ΕΚΠΤΩΣΗ ΑΝΑΔΟΧΟΥ – ΔΙΑΛΥΣΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

7.1 Γενικές υποχρεώσεις και ευθύνες του αναδόχου

- 7.1.1 Εφόσον ο ανάδοχος δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του ή δεν συμμορφώνεται με τις γραπτές εντολές της υπηρεσίας, που είναι σύμφωνες με τη σύμβαση ή τις κείμενες διατάξεις, κηρύσσεται έκπτωτος.
- 7.1.2 Μετά την οριστικοποίηση της έκπτωσης εκκαθαρίζεται η σύμβαση και καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση καλής εκτέλεσης ως ειδική ποινική ρήτρα. Αν επιβλήθηκαν ποινικές ρήτρες για υπέρβαση τμηματικών προθεσμιών, μέχρι την οριστικοποίηση της έκπτωσης οι ρήτρες αυτές οφείλονται από τον ανάδοχο αθροιστικά, ενώ επιβάλλεται και η ποινική ρήτρα για την υπέρβαση της συνολικής προθεσμίας, εφόσον υφίσταται ανάλογη περίπτωση.

7.2 Διάλυση της σύμβασης

Η αναθέτουσα αρχή δικαιούται να καταγγείλει και να προβεί στη διάλυση της σύμβασης, κατά τη διάρκεια εκτέλεσής της, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 133 του Ν. 4412/2016 και να κηρύξει τον ανάδοχο έκπτωτο, όπως ορίζεται στο άρθρο 203 του Ν.4412/2016.

ΑΡΘΡΟ 8: ΓΕΝΙΚΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ, ΕΥΘΥΝΕΣ, ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ

8.1 Γενικές υποχρεώσεις και ευθύνες του αναδόχου

- 8.1.1 Ο ανάδοχος υποχρεώνεται να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του, όπως αυτές προσδιορίζονται στα τεύχη της προκήρυξης και τις ευθύνες που απορρέουν από τη σύμβαση, με επιδεξιότητα, επιμέλεια και επαγγελματική κρίση.
- 8.1.2 Αν ο ανάδοχος κληθεί από την αναθέτουσα αρχή να παρέμβει σε υπόθεση μεταξύ αυτού (της αναθέτουσας αρχής) και τρίτου, υποχρεώνεται να ενεργήσει σύμφωνα με τη σύμβαση. Εάν από τη σύμβαση δεν συνάγεται ο τρόπος δράσης του, απευθύνεται στην αναθέτουσα αρχή ζητώντας σχετικές οδηγίες.
- 8.1.3 Με τη λήξη της σύμβασης ο ανάδοχος υποχρεώνεται να επιστρέψει στην αναθέτουσα αρχή όλα τα έγγραφα ή στοιχεία, που έλαβε για την εκπλήρωση των συμβατικών του υποχρεώσεων, καθώς και ό,τι άλλο ανήκει σε αυτή.
- 8.1.4 Ο ανάδοχος υποχρεούται να προειδοποιεί εγγράφως την αναθέτουσα αρχή για περιπτώσεις σύγκρουσης συμφερόντων και δεν επιτρέπεται να εργάζεται παράλληλα σε εργασίες με τις οποίες προκύπτει τέτοια σύγκρουση.

8.2 Ανάλυση ευθύνης από τον ανάδοχο

Η αναθέτουσα αρχή απαλλάσσεται από κάθε ευθύνη και υποχρέωση από τυχόν ατύχημα ή από κάθε άλλη αιτία κατά την εκτέλεση της σύμβασης. Η αναθέτουσα αρχή δεν έχει υποχρέωση καταβολής αποζημίωσης για υπερωριακή απασχόληση ή οποιαδήποτε άλλη αμοιβή στο προσωπικό του αναδόχου ή τρίτων.

8.3 Εμπιστευτικότητα

Καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης, αλλά και μετά τη λήξη ή λύση αυτής, ο ανάδοχος (και οι προστεθέντες του) αναλαμβάνει την υποχρέωση να μην γνωστοποιήσει σε τρίτους (συμπεριλαμβανομένων των εκπροσώπων του ελληνικού και διεθνούς τύπου), χωρίς την προηγούμενη

έγγραφο συγκατάθεση της αναθέτουσας αρχής, οποιαδήποτε έγγραφα ή πληροφορίες που θα περιέλθουν σε γνώση του κατά την εκτέλεση των υπηρεσιών και την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους.

8.4 Κυριότητα Σχεδίων και Εγγράφων

8.4.1 Όλα τα έγγραφα που θα συνταχθούν από τον ανάδοχο (και τους προστεθέντες του) στο πλαίσιο εκτέλεσης της σύμβασης θα ανήκουν στην ιδιοκτησία της αναθέτουσας αρχής, θα είναι πάντοτε στη διάθεση των νομίμων εκπροσώπων του κατά τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης και θα παραδοθούν στην αναθέτουσα αρχή στον χρόνο που προβλέπεται στον νόμο και στη σύμβαση ή αλλιώς κατά την καθ' οιονδήποτε τρόπο λήξη ή λύση της σύμβασης.

8.4.2 Αν είναι υποχρέωση του αναδόχου να παραδώσει αρχεία με στοιχεία σε ηλεκτρονική μορφή, υποχρεούται να τα συνοδεύσει με έγγραφο τεκμηρίωσή τους και με οδηγίες για την ανάκτηση / διαχείρισή τους.

8.5 Φορολογικές υποχρεώσεις του αναδόχου

8.5.1 Ο ανάδοχος (και σε περίπτωση σύμπραξης όλα τα μέλη της) υποχρεούται να εκπληρώνει τις κατά τις κείμενες διατάξεις φορολογικές του υποχρεώσεις και ενδεικτικά:

- την υποχρέωση εγγραφής στην αρμόδια ΔΟΥ και υποβολής των αναγκαίων δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, ΦΠΑ κλπ.,
- την τήρηση βιβλίων σύμφωνα με την ελληνική φορολογική νομοθεσία,
- την πληρωμή φόρου εισοδήματος ή άλλων φόρων ή τελών.

8.5.2. Προκειμένου να αποφευχθεί η διπλή φορολογία του εισοδήματος τυχόν αλλοδαπών επιχειρήσεων του αναδόχου, αυτός αναλαμβάνει να προσκομίσει στην αναθέτουσα αρχή όλα τα σχετικά δικαιολογητικά έγγραφα που απαιτούνται από τις αρμόδιες ελληνικές δημόσιες υπηρεσίες.

8.6 Ασφαλιστικές υποχρεώσεις του Αναδόχου για το προσωπικό του

Ο ανάδοχος (και τα μέλη του, σε περίπτωση σύμπραξης) υποχρεούται να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από την κείμενη για την κοινωνική ασφάλιση νομοθεσία, για το προσωπικό που θα απασχολήσει για την εκτέλεση της σύμβασης.

8.7 Δημοσιοποίηση - Ανακοινώσεις στον Τύπο

Ο ανάδοχος δεν δικαιούται να προβαίνει, χωρίς την προηγούμενη έγγραφη συγκατάθεση της αναθέτουσας αρχής, άμεσα ή έμμεσα, σε δημόσιες ή δια του τύπου ανακοινώσεις σχετικά με τη σύμβαση ή την αναθέτουσα αρχή.

8.8 Αλληλογραφία του Αναδόχου με την αναθέτουσα αρχή

Τα έγγραφα που θα ανταλλάσσονται μεταξύ του αναδόχου και της αναθέτουσας αρχής μπορούν να αποστέλλονται με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή με ταχυδρομείο (συστημένο ή απλό ή με ταχυμεταφορά) και να είναι συντεταγμένα στην ελληνική γλώσσα.

ΑΡΘΡΟ 9: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ

9.1 Παροχή υφισταμένων στοιχείων

Η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται να παρέχει στον ανάδοχο, χωρίς επιβάρυνση, όλες τις πληροφορίες που αφορούν τη σύμβαση, εφόσον είναι διαθέσιμες και δεν έχει κώλυμα να τις παραδώσει.

9.2 Έγκαιρη πληρωμή του αναδόχου

Σε περίπτωση που η αμοιβή του αναδόχου καλύπτεται από επιχορήγηση/χρηματοδότηση που λαμβάνει η Αναθέτουσα Αρχή από οποιονδήποτε άλλο φορέα, η πληρωμή δεν θα οφείλεται στον Ανάδοχο και η

Αναθέτουσα Αρχή δεν θα καθίσταται υπερήμερη σε περίπτωση μη καταβολής της, πριν την έγκριση της σχετικής δαπάνης και την καταβολή του σχετικού ποσού από την αρμόδια Αρχή στην Αναθέτουσα Αρχή.

ΑΡΘΡΟ 10: ΔΙΑΦΟΡΕΣ - ΔΙΑΦΩΝΙΕΣ - ΑΝΩΤΕΡΗ ΒΙΑ

10.1 Ισχύουσα νομοθεσία

Η Σύμβαση διέπεται αποκλειστικά από το ελληνικό δίκαιο.

10.2 Καλόπιστη εφαρμογή της σύμβασης

Η αρχή και ο ανάδοχος υποχρεούνται να αντιμετωπίζουν καλόπιστα τις αμοιβαίες υποχρεώσεις και τα δικαιώματά τους και να προσπαθούν για την επίλυση των διαφωνιών τους με πνεύμα συνεργασίας και αλληλεγγύης.

10.3 Λάθη / ασυμφωνίες στα Συμβατικά Τεύχη ή στην Προσφορά του Αναδόχου

10.3.1 Τα συμβατικά τεύχη αλληλοσυμπληρώνονται. Σε περίπτωση που υπάρξουν αντικρουόμενες διατάξεις ή όροι στα συμβατικά τεύχη, υπερισχύουν τα αναγραφόμενα στο ισχυρότερο κάθε φορά, όπως ορίζεται στη Σύμβαση.

10.3.2 Λάθη ή παραλείψεις των συμβατικών τευχών μπορεί να διορθώνονται πριν την υπογραφή της σύμβασης, αν τούτο δεν αντιβαίνει στη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη των διαγωνιζομένων και στην υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να μη μεταβάλει μονομερώς τους όρους της, που έλαβαν υπόψη τους οι διαγωνιζόμενοι για τη διαμόρφωση της προσφοράς τους.

10.4 Ανωτέρα βία

10.4.1 Αν κατά την εκτέλεση της σύμβασης επισυμβούν γεγονότα ή περιστατικά "ανώτερης βίας", τα οποία σαφώς και αποδεδειγμένα βρίσκονται υπεράνω του ελέγχου και της ευθύνης των συμβαλλομένων, καθένα εκ των μερών δικαιούται να αναστείλει την εκπλήρωση των συμβατικών του υποχρεώσεων, εφόσον αυτά τα γεγονότα ή περιστατικά παρεμποδίζουν την εκπλήρωσή τους. Το παραπάνω δικαίωμα υφίσταται μόνο στις περιπτώσεις που οι συνέπειες των περιστατικών αυτών δεν ρυθμίζονται από τον νόμο ή τη σύμβαση.

10.4.2 Η μη εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεων κατά τη διάρκεια της αναστολής, δεν δημιουργεί δικαίωμα ή αξίωση υπέρ ή κατά του ετέρου των συμβαλλομένων. Δεν αναστέλλεται η εκπλήρωση υποχρεώσεων ή η καταβολή αμοιβών που κατέστησαν απαιτητές πριν από την επέλευση των άνω γεγονότων ή περιστατικών.

10.4.3 Η απόδειξη της ανωτέρας βίας βαρύνει αυτόν που την επικαλείται.

10.4.4 Ο ανάδοχος που επικαλείται ανωτέρα βία υποχρεούται, μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τότε που συνέβησαν τα περιστατικά που συνιστούν την ανωτέρα βία, να αναφέρει εγγράφως αυτά και να προσκομίσει στην αναθέτουσα αρχή τα απαραίτητα αποδεικτικά στοιχεία.

10.5 Εκτέλεση της σύμβασης παρά την ύπαρξη διαφωνίας

Διαφωνίες, διενέξεις και διαφορές που θα ανακύψουν κατά την εκτέλεση της σύμβασης δεν δικαιολογούν την εκ μέρους του αναδόχου άρνηση παροχής των υπηρεσιών και εκτέλεσης των καθηκόντων του όπως αυτά προβλέπονται στη σύμβαση, εκτός αν τούτο ρητώς προβλέπεται από τον νόμο ή τη σύμβαση. Αν, παρότι δεν υφίσταται τέτοιο δικαίωμα, ο ανάδοχος αρνηθεί την εκτέλεση της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να κηρύξει τον ανάδοχο έκπτωτο, κατά τις σχετικές διατάξεις του νόμο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ – ΕΕΕΣ (Προσαρμοσμένο από την Αναθέτουσα Αρχή)- [ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ]

[Από τις 2-5-2019, οι αναθέτουσες αρχές συντάσσουν το ΕΕΕΣ με τη χρήση της νέας ηλεκτρονικής υπηρεσίας Promitheus ESPDint (<https://espdint.eprocurement.gov.gr/>), που προσφέρει τη δυνατότητα ηλεκτρονικής σύνταξης και διαχείρισης του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (ΕΕΕΣ). Η σχετική ανακοίνωση είναι διαθέσιμη στη Διαδικτυακή Πύλη του ΕΣΗΔΗΣ «www.promitheus.gov.gr». Το περιεχόμενο του αρχείου, είτε ενσωματώνεται στο κείμενο της διακήρυξης, είτε, ως αρχείο PDF, ηλεκτρονικά υπογεγραμμένο, αναρτάται ξεχωριστά ως αναπόσπαστο μέρος αυτής. Το αρχείο XML αναρτάται για την διευκόλυνση των οικονομικών φορέων προκειμένου να συντάξουν μέσω της υπηρεσίας eΕΕΕΣ τη σχετική απάντησή τους].

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV – ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΡΥΜΟΥ ΟΛΥΜΠΟΥ

ΕΡΓΟ: Ανάδειξη, Σήμανση & Κωδικοποίηση των δεκατεσσάρων (14) σημαντικότερων ορειβατικών διαδρομών που αναπτύσσονται εντός της Προστατευόμενης Περιοχής του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, και εντός των διοικητικών ορίων της Π.Ε. Πιερίας

Π Ρ Ο Ψ Π Ο Λ Ο Γ Ι Σ Μ Ο Σ

Α/Α	Ενδείξεις έργων	Κωδικός άρθρου	Κωδικός αναθεώρησης	Τιμή μονάδος (€)	Μονάδες Εκτελεσθείσας Εργασίας	Είδος Μονάδος	Δαπάνη	
							Μερική	Ολική
1	2	3	4	5	6	7	8	9
ΤΜΗΜΑ 1: ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ								
1	Προμήθεια πλήρων i. πινακίδων σήμανσης και ενημέρωσης & ii. ειδικών πινακίδων/logo, πλήρως αντανακλαστικών, με υπόβαθρο τύπου 1 κατά ΕΛΟΤ EN 12899-1	ΤΙΜΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ (Τ.Ε.)	∅	92.00	55.05	m ²	5 064.60	
2	Στύλος πινακίδων από γαλβανισμένο σιδηροσωλήνα DN 40 mm (1 ½"), μήκους 2,50 m	ΤΙΜΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ (Τ.Ε.)	∅	31.10	204.00	τεμ.	6 344.40	
3	Φιλοτέχνηση, επεξεργασία και προμήθεια τελικού προϊόντος δεκατεσσάρων (14) ειδικών γραφιστικών συμβόλων, κωδικοποίησης των ορειβατικών διαδρομών	Τ.Ε. (τιμή εμπορίου-προσφοράς)	Τ.Ε. (τιμή εμπορίου-προσφοράς)	150.00	14.00	τεμ.	2 100.00	13 509.00
ΤΜΗΜΑ 2: ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΠΙΝΑΚΙΔΩΝ & ΥΛΙΚΩΝ								
1	Υπηρεσίες μεταφοράς i. 132 πινακίδων σήμανσης και ενημέρωσης ii. 242 ειδικών πινακίδων/logo & iii. Υλικών σύνδεσης και Στύλων τοποθέτησης στα ακριβή σημεία τοποθέτησής τους (επί των ορειβατικών διαδρομών)	Κατ' Αποκοπή	∅	∅	∅	∅	7 301.83	7 301.83
ΤΜΗΜΑ 3: ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΛΗΡΟΥΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗΣ ΠΙΝΑΚΙΔΩΝ								
1	Υπηρεσίες πλήρους τοποθέτησης i. 132 πινακίδων σήμανσης και ενημέρωσης & ii. 242 ειδικών πινακίδων/logo στα ακριβή σημεία τοποθέτησής τους (επί των ορειβατικών διαδρομών)	Κατ' Αποκοπή	∅	∅	∅	∅	10 088.88	10 088.88

ΑΘΡΟΙΣΜΑ	30 899.71
ΦΠΑ 24%	7 415.93
ΣΥΝΟΛΟ (€)	38 315.64

Λιτόχωρο, 10 - 10 - 2018

Τριαντάφυλλος Ι. Μπίτος
Δασολόγος M.Sc. - Περιβαλλοντολόγος

ΣΥΜΒΑΣΗ

Για την παροχή της προμήθειας και των σχετικών υπηρεσιών με θέμα:

«Ανάδειξη, Σήμανση & Κωδικοποίηση των 14 σημαντικότερων ορειβατικών διαδρομών που αναπτύσσονται εντός της ΠΠ του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, και εντός των διοικητικών ορίων της Π.Ε. Πιερίας»

και ειδικότερα για το ΤΜΗΜΑ 1 ή/και ΤΜΗΜΑ 2 ή/και ΤΜΗΜΑ 3 (διαγράφεται αναλόγως)

ΤΜΗΜΑ 1:

- α) Προμήθεια εκατόν τριάντα δύο (132) πινακίδων όλων των κατηγοριών που αναγράφονται στο άρθρο 9 «Είδη πινακίδων σήμανσης» της αριθ. 151344/165/18-01-2017 Κ.Υ.Α. (Φ.Ε.Κ. 206Β'/30-06-2017), όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα, όπου χρειάζεται και σε ολόκληρο το μήκος των 14 ορειβατικών διαδρομών
- β) προμήθεια διακοσίων σαράντα δύο (242) πινακίδων/λογos, οι οποίες θα φέρουν ειδικά σύμβολα κωδικοποίησης,
- γ) η κωδικοποίησή των ανωτέρω 14 ορειβατικών διαδρομών, δηλαδή η φιλοτέχνηση και η αντιστοίχιση ειδικού συμβόλου για κάθε μια από τις ανωτέρω διαδρομές.
αξίας ..... € (χωρίς Φ.Π.Α.) και ..... € (με 24% Φ.Π.Α.)

ή/και

ΤΜΗΜΑ 2:

- α) η μεταφορά υλικών τοποθέτησης και στύλων πινακίδων σήμανση
- β) η μεταφορά εκατόν τριάντα δύο (132) πινακίδων όλων των κατηγοριών που αναγράφονται στο άρθρο 9 «Είδη πινακίδων σήμανσης» της αριθ. 151344/165/18-01-2017 Κ.Υ.Α. (Φ.Ε.Κ. 206Β'/30-06-2017), όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα, όπου χρειάζεται και σε ολόκληρο το μήκος των 14 ορειβατικών διαδρομών και
- η μεταφορά διακοσίων σαράντα δύο (242) πινακίδων/λογos, οι οποίες θα φέρουν ειδικά σύμβολα κωδικοποίησης.

αξίας ..... € (χωρίς Φ.Π.Α.) και ..... € (με 24% Φ.Π.Α.)

ή/και

ΤΜΗΜΑ 3:

- α) Πλήρης τοποθέτηση στύλων και εκατόν τριάντα δύο (132) πινακίδων όλων των κατηγοριών που αναγράφονται στο άρθρο 9 «Είδη πινακίδων σήμανσης» της αριθ. 151344/165/18-01-2017 Κ.Υ.Α. (Φ.Ε.Κ. 206Β'/30-06-2017), όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα, όπου χρειάζεται και σε ολόκληρο το μήκος των 14 ορειβατικών διαδρομών και
- β) Πλήρης τοποθέτηση διακοσίων σαράντα δύο (242) πινακίδων/λογos, οι οποίες θα φέρουν ειδικά σύμβολα κωδικοποίησης,

(διαγράφεται αναλόγως)

αξίας ..... € (χωρίς Φ.Π.Α.) και ..... € (με 24% Φ.Π.Α.)

Στο Λιτόχωρο σήμερα την ..... του μηνός ..... του έτους 2021, ημέρα ....., στα γραφεία του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, οι κατωτέρω συμβαλλόμενοι:

1. Ο «Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου» με έδρα το Κέντρο Πληροφόρησης Επισκεπτών Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, το οποίο βρίσκεται στη Δημοτική Ενότητα Λιτοχώρου, του Δήμου Δίου-Ολύμπου της Π.Ε. Πιερίας (Λιτόχωρο Πιερίας, Τ.Κ. 602 00) με Α.Φ.Μ. 999502516 (Δ.Ο.Υ. Κατερίνης), νομίμως εκπροσωπούμενος, σύμφωνα με την αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΔΥ/97604//12239/28-12-2018 (ΦΕΚ 21/ΥΟΔΔ/23-01-2018) Υπουργική Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος & Ενέργειας, από τον κ. Νίκα Αριστείδη, Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου καλούμενος στο εξής **Αναθέτουσα Αρχή** και

2. ο οικονομικός φορέας με την επωνυμία ....., που εδρεύει ....., με ΑΦΜ .....(Δ.Ο.Υ.....), ο οποίος θα ονομάζεται στο εξής **Ανάδοχος**, εκπροσωπούμενος νόμιμα από ....., ..., ενεργώντας για τον ίδιο και για λογαριασμό του «.....»,\

αφού έλαβαν υπόψη τις διατάξεις:

- i) του Ν. 4412/16 (ΦΕΚ 147/Α'/08-08-16) «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
- ii) του ν. 4314/2014 (Α' 265) "Α) Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014–2020, Β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16.6.2012) στο ελληνικό δίκαιο, τροποποίηση του ν. 3419/2005 (Α' 297) και άλλες διατάξεις" και του ν. 3614/2007 (Α' 267) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007 - 2013»,
- iii) του ν. 4270/2014 (Α' 143) «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις»,
- iv) του ν. 4250/2014 (Α' 74) «Διοικητικές Απλουστεύσεις - Καταργήσεις, Συγχωνεύσεις Νομικών Προσώπων και Υπηρεσιών του Δημοσίου Τομέα-Τροποποίηση Διατάξεων του π.δ. 318/1992 (Α'161) και λοιπές ρυθμίσεις» και ειδικότερα τις διατάξεις του άρθρου 1,
- v) της παρ. Ζ του Ν. 4152/2013 (Α' 107) «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2011/7 της 16.2.2011 για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές»,
- vi) του ν. 4129/2013 (Α' 52) «Κύρωση του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο»,
- vii) του ν. 4013/2011 (Α' 204) «Σύσταση ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων και Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων...»,
- viii) του ν. 3861/2010 (Α' 112) «Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων των κυβερνητικών, διοικητικών και αυτοδιοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο "Πρόγραμμα Διαύγεια" και άλλες διατάξεις",
- ix) του ν. 2859/2000 (Α' 248) «Κύρωση Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας»,
- x) του ν.2690/1999 (Α' 45) "Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις" και ιδίως των άρθρων 7 και 13 έως 15,
- xi) του ν. 2121/1993 (Α' 25) "Πνευματική Ιδιοκτησία, Συγγενικά Δικαιώματα και Πολιτιστικά Θέματα",
- xii) του π.δ 28/2015 (Α' 34) "Κωδικοποίηση διατάξεων για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία",

- xiii) του π.δ. 80/2016 (Α'145) "Ανάληψη υποχρεώσεων από τους Διατάκτες",
- xiv) της με αρ. 57654 (Β' 1781/23.5.2017) Απόφασης του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης «Ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων λειτουργίας και διαχείρισης του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης»,
- xv) τον Ν. 4519/2018 «Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 25/Α'/20-02-2018)
- xvi) των σε εκτέλεση των ανωτέρω νόμων εκδοθεισών κανονιστικών πράξεων, των λοιπών διατάξεων που αναφέρονται ρητά ή απορρέουν από τα οριζόμενα στα συμβατικά τεύχη της παρούσας, καθώς και του συνόλου των διατάξεων του ασφαλιστικού, εργατικού, κοινωνικού, περιβαλλοντικού και φορολογικού δικαίου που διέπει την ανάθεση και εκτέλεση της παρούσας σύμβασης, έστω και αν δεν αναφέρονται ρητά παραπάνω.
- xvii) Την αριθ. 74/28-09-2018 (ΑΔΑ: ΩΔΚ346Ψ8ΒΠ-ΒΔΚ) Απόφαση του Δ.Σ. του Φορέα, δυνάμει της οποίας εγκρίθηκε η υποβολή της Πράξης «Ανάδειξη, Κωδικοποίηση & Σήμανση των 14 σημαντικότερων ορειβατικών διαδρομών που αναπτύσσονται εντός της ΠΠ του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, και εντός των διοικητικών ορίων της Π.Ε. Πιερίας», στο πλαίσιο της αριθ. 95/16-04-2018 Πρόσκλησης για υποβολή προτάσεων στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020, της Ο.Τ.Δ. ΠΙΕΡΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε. Ο.Τ.Α.
- xviii) Την αριθ. 772/09-10-2018 ηλεκτρονική υποβολή της Πρότασης (Πράξης) «Ανάδειξη, Κωδικοποίηση & Σήμανση των 14 σημαντικότερων ορειβατικών διαδρομών που αναπτύσσονται εντός της ΠΠ του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, και εντός των διοικητικών ορίων της Π.Ε. Πιερίας», από τον Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Αγροτικής Ανάπτυξης ΟΠΣΑΑ 2014-2020.
- xix) την αριθ. 7674/30-12-2019 (ΑΔΑ: ΩΜΘΔ7ΛΛ-05Δ) Απόφαση ένταξης της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης (ΕΥΔ) του Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ) της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας της Πράξης «Ανάδειξη, Κωδικοποίηση & Σήμανση των 14 σημαντικότερων ορειβατικών διαδρομών που αναπτύσσονται εντός της ΠΠ του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, και εντός των διοικητικών ορίων της Π.Ε. Πιερίας» (κωδικός ΟΠΣΑΑ 0010865842), στο «Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020», Μέτρο 19 «Στήριξη για τοπική ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤοΚ – ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ)», ΥΠΟΜΕΤΡΟ 19.2 «Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤοΚ) του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020, για παρεμβάσεις δημόσιου χαρακτήρα», ΥΠΟΔΡΑΣΗ 19.2.4.5 «Στήριξη για μελέτες, υπηρεσίες και επενδύσεις που συνδέονται με τον πολιτισμό, με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των χωριών, των αγροτικών τοπίων και των τόπων με υψηλή φυσική αξία, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κοινωνικο-οικονομικών πτυχών, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης (συμπεριλαμβανομένων πολιτιστικών/συνεδριακών κέντρων, μουσείων, πολιτιστικών χαρακτηριστικών της υπαίθρου-μύλοι, γεφύρια κλπ».
- xx) την αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΔΥ/97604/12239/28-12-2018 «Συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου» (ΦΕΚ 21/ΥΟΔΔ/23-1-2019) απόφαση του Υπουργού και

Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας που αφορά στη Συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου.

xxi) την αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/60407/1575 Υπουργική Απόφαση «Έγκριση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου και του Εσωτερικού Κανονισμού Διοίκησης και Λειτουργίας του ΦΟΡΕΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΡΥΜΟΥ ΟΛΥΜΠΟΥ» (ΦΕΚ 2825Β'/05-07-2019).

xxii) την αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔΑ/123772/3762/Β/31-12-2019 Απόφαση με θέμα: «Έγκριση των προϋπολογισμών οικονομικού έτους 2020 είκοσι οκτώ (28) λειτουργούντων Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών και του Εθνικού Κέντρου Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΕΚΠΑΑ)» (ΦΕΚ 30Β'/17-01-2020).

xxiii) την αριθ. 10/10-02-2020 (ΑΔΑ: 93Β146Ψ8ΒΠ-Ε6Ι) απόφαση του Δ.Σ. του Φορέα, δυνάμει της οποίας συγκροτήθηκε η Επιτροπή Ανάθεσης, Αξιολόγησης και Επιλογής, η Επιτροπή Παραλαβής Υπηρεσιών, η Επιτροπή Παρακολούθησης και Παραλαβής Προμηθειών και η Επιτροπή Αξιολόγησης Ενστάσεων

xxiv) Την αριθ. 59/18-07-2019 (ΑΔΑ: ΩΤΝ246Ψ8ΒΠ-Ρ4Κ) Απόφαση του Δ.Σ. του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου με θέμα: «Έγκριση προϋπολογισμού έτους 2020».

xxv) Την αριθ. 75/12-10-2020 (ΑΔΑ: Ψ9ΖΝ46Ψ8ΒΠ-ΓΣΔ) Απόφαση του Δ.Σ. του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου με θέμα: «Έγκριση Ε' Αναμόρφωσης προϋπολογισμού έτους 2020».

xxvi) Την αριθ. ..../2020 Απόφαση της ...ης/...-...-2020 συνεδρίασης του Δ.Σ. του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, σύμφωνα με την οποία εγκρίνονται οι όροι και οι τεχνικές προδιαγραφές της παρούσας διακήρυξης και η διενέργεια του διαγωνισμού.

xxvii) το αριθ. ..../...-...-2020 τεύχος Διακήρυξης Συνοπτικού Διαγωνισμού και την αριθ. ..../...-...-... προσφορά του Αναδόχου για τον Διαγωνισμό αυτό.

xxviii) την αριθ. ..../...-...-... επιστολή υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης, την αριθ. ..../...-...-... απόφαση του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, με την οποία εγκρίθηκε το Πρακτικό ΙΙ και κατακυρώθηκε το αποτέλεσμα του διαγωνισμού.

xxix) την αριθ. ..../...-...-... επιστολή πρόσκλησης προς τον προσωρινό ανάδοχο για την υπογραφή της σύμβασης.

xxx) ότι αρμόδιες υπηρεσίες παρακολούθησης της εκτέλεσης της σύμβασης είναι η Επιτροπή Παρακολούθησης και Παραλαβής Προμηθειών & η Επιτροπή Παραλαβής Υπηρεσιών, όπως αυτές ορίστηκαν με την με αριθμό 73/12-10-2020 (ΑΔΑ: Ω3ΓΧ46Ψ8ΒΠ-ΔΧΗ) Απόφαση του Δ.Σ. του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου.

xxxi) το γεγονός ότι δεν εκκρεμούν ενστάσεις ή άλλες διοικητικές προσφυγές κατά της διαδικασίας ανάθεσης.

αναθέτει στον δεύτερο (Ανάδοχο) την προμήθεια/υπηρεσία (θα αναφέρεται στο εξής και ως έργο)
με τίτλο

«Ανάδειξη, Σήμανση & Κωδικοποίηση των 14 σημαντικότερων ορειβατικών διαδρομών που αναπτύσσονται εντός της ΠΠ του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, και εντός των διοικητικών ορίων της Π.Ε. Πιερίας»

και συγκεκριμένα στο ΤΜΗΜΑ 1 / ΤΜΗΜΑ 2 (διαγράφεται ή παραμένει αναλόγως)

ΤΜΗΜΑ 1: «Ανάδειξη & Σήμανση των δεκατεσσάρων (14) σημαντικότερων ορειβατικών διαδρομών που αναπτύσσονται εντός της Προστατευόμενης Περιοχής του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, και εντός των διοικητικών ορίων της Π.Ε. Πιερίας»,

ή/και

ΤΜΗΜΑ 2: «Φιλοτέχνηση ειδικών συμβόλων για την κωδικοποίηση των δεκατεσσάρων (14) σημαντικότερων ορειβατικών διαδρομών που αναπτύσσονται εντός της Προστατευόμενης Περιοχής του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου».

Ο δεύτερος συμβαλλόμενος αποδέχεται την εκπόνηση του έργου με τους παρακάτω όρους:

Άρθρο 1

Αντικείμενο της Σύμβασης

Η Αναθέτουσα Αρχή με το παρόν αναθέτει και ο Ανάδοχος αναλαμβάνει την υποχρέωση να εκτελέσει την υπηρεσία (το έργο) με θέμα:

ΤΜΗΜΑ 1:

- **α) Προμήθεια εκατόν τριάντα δύο (132) πινακίδων όλων των κατηγοριών που αναγράφονται στο άρθρο 9 «Είδη πινακίδων σήμανσης» της αριθ. 151344/165/18-01-2017 Κ.Υ.Α. (Φ.Ε.Κ. 206Β'/30-06-2017), όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα, όπου χρειάζεται και σε ολόκληρο το μήκος των 14 ορειβατικών διαδρομών**
- **β) προμήθεια διακοσίων σαράντα δύο (242) πινακίδων/λογos, οι οποίες θα φέρουν ειδικά σύμβολα κωδικοποίησης,**
- **γ) η κωδικοποίησή των ανωτέρω 14 ορειβατικών διαδρομών, δηλαδή η φιλοτέχνηση και η αντιστοίχιση ειδικού συμβόλου για κάθε μια από τις ανωτέρω διαδρομές.**
αξίας ..... € (χωρίς Φ.Π.Α.) και ..... € (με 24% Φ.Π.Α.)

ή/και

ΤΜΗΜΑ 2:

- **α) η μεταφορά υλικών τοποθέτησης και στύλων πινακίδων σήμανση**
- **β) η μεταφορά εκατόν τριάντα δύο (132) πινακίδων όλων των κατηγοριών που αναγράφονται στο άρθρο 9 «Είδη πινακίδων σήμανσης» της αριθ. 151344/165/18-01-2017 Κ.Υ.Α. (Φ.Ε.Κ. 206Β'/30-06-2017), όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα, όπου χρειάζεται και σε ολόκληρο το μήκος των 14 ορειβατικών διαδρομών και**
- **η μεταφορά διακοσίων σαράντα δύο (242) πινακίδων/λογos, οι οποίες θα φέρουν ειδικά σύμβολα κωδικοποίησης.**
αξίας ..... € (χωρίς Φ.Π.Α.) και ..... € (με 24% Φ.Π.Α.)

ή/και

ΤΜΗΜΑ 3:

- **α) Πλήρης τοποθέτηση στύλων και εκατόν τριάντα δύο (132) πινακίδων όλων των κατηγοριών που αναγράφονται στο άρθρο 9 «Είδη πινακίδων σήμανσης» της αριθ. 151344/165/18-01-2017 Κ.Υ.Α. (Φ.Ε.Κ. 206Β'/30-06-2017), όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα, όπου χρειάζεται και σε ολόκληρο το μήκος των 14 ορειβατικών διαδρομών και**
- **β) Πλήρης τοποθέτηση διακοσίων σαράντα δύο (242) πινακίδων/λογos, οι οποίες θα φέρουν ειδικά σύμβολα κωδικοποίησης,**

(διαγράφεται ή παραμένει αναλόγως)

Ο Ανάδοχος αναλαμβάνει την υποχρέωση να εκτελέσει την υπηρεσία αυτή και δεσμεύεται κατά την εκπόνησή της να εφαρμόσει όσα αναφέρονται στο παράρτημα της τεχνικής περιγραφής της διακήρυξης.

Οι παρεχόμενες υπηρεσίες κατατάσσονται στους ακόλουθους κωδικούς του Κοινού Λεξιλογίου Δημοσίων Συμβάσεων:

Κύρια CPV: 34992000-7 Πινακίδες και φωτεινές πινακίδες, **79822500-7** Υπηρεσίες γραφικού σχεδιασμού **79811000-2** Υπηρεσίες ψηφιακής εκτύπωσης, **34928472-7** Στύλοι πινακίδων σήμανσης, **79822500-7** Υπηρεσίες γραφικού σχεδιασμού, **60000000-8**, Υπηρεσίες μεταφορών (εκτός από μεταφορά αποβλήτων), **45316200-7** Τοποθέτηση εξοπλισμού σηματοδότησης.

Δευτερεύοντα CPV: 34928471-0 Εξοπλισμός πινακίδων σήμανσης,

Η παρούσα σύμβαση αποτελεί ένα από τα τεύχη της σύμβασης για την εκπόνηση των ως άνω υπηρεσιών, τα οποία αναλυτικά και κατά τη σειρά ισχύος τους είναι τα εξής:

1. Η Σύμβαση
2. Η Διακήρυξη με τα παραρτήματά της
3. Η οικονομική προσφορά του Αναδόχου
4. Η τεχνική προσφορά του Αναδόχου

Σε περίπτωση τυχόν αντικρουόμενων διατάξεων ή όρων στα συμβατικά τεύχη, ή για θέματα που δεν ρυθμίζονται ρητώς από τη σύμβαση, υπερισχύουν τα αναγραφόμενα στο ισχυρότερο κάθε φορά τεύχος.

Άρθρο 2

Διάρκεια της σύμβασης – Προθεσμίες

Η διάρκεια της σύμβασης ορίζεται σε ..... (...) μήνες. Ο συμβατικός χρόνος αρχίζει από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης.

Με αιτιολογημένη απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής, ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής Παρακολούθησης και Παραλαβής, η συνολική διάρκεια της σύμβασης μπορεί να παρατείνεται μέχρι το 50% αυτής, ύστερα από σχετικό αίτημα του Αναδόχου, που υποβάλλεται πριν από τη λήξη της διάρκειάς της, σε αντικειμενικά δικαιολογημένες περιπτώσεις που δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα του αναδόχου. Αν λήξει η συνολική διάρκεια της σύμβασης, χωρίς να υποβληθεί εγκαίρως αίτημα παράτασης ή αν λήξει η παραταθείσα -κατά τα ανωτέρω- διάρκεια, χωρίς να υποβληθούν στην Αναθέτουσα Αρχή τα παραδοτέα της σύμβασης, ο Ανάδοχος κηρύσσεται έκπτωτος.

Άρθρο 3

Παρακολούθηση και παραλαβή υπηρεσιών

Η παρακολούθηση της εκτέλεσης της σύμβασης θα γίνει από την Επιτροπή Παρακολούθησης και Παραλαβής που έχει συγκροτηθεί με απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής, μέλος της οποίας έχει οριστεί ως υπεύθυνος έργου, με αρμοδιότητα όσα αναφέρονται στο άρθρο 216 του ν.4412/16 και ιδίως τη διαρκή παρακολούθηση του Αναδόχου στην εκπλήρωση των υποχρεώσεών του και τη συμμόρφωσή του με τις συμβατικές του υποχρεώσεις, την τήρηση του χρονοδιαγράμματος, τον έλεγχο της πληρότητας και την παραλαβή των παραδοτέων και την τήρηση φακέλου της σύμβασης.

Το αντικείμενο των παρεχόμενων υπηρεσιών εγκρίνεται από την Επιτροπή Παρακολούθησης και Παραλαβής κατά στάδια (φάσεις του χρονοδιαγράμματος) και στο σύνολό της, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 6.3 της προκήρυξης.

Άρθρο 4**Αμοιβή – Τρόπος Πληρωμής**

Η συμβατική αμοιβή του Αναδόχου ανέρχεται στο ποσό των ..... ευρώ και ..... λεπτών (..... €) χωρίς Φ.Π.Α.

Η σύμβαση σχετίζεται με τη Πράξη «Ανάδειξη, Κωδικοποίηση & Σήμανση των 14 σημαντικότερων ορειβατικών διαδρομών που αναπτύσσονται εντός της ΠΠ του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, και εντός των διοικητικών ορίων της Π.Ε. Πιερίας» (κωδικός ΟΠΣΑΑ 0010865842), στο «Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020», Μέτρο 19 «Στήριξη για τοπική ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤοΚ – ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ)», ΥΠΟΜΕΤΡΟ 19.2 «Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤοΚ) του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020, για παρεμβάσεις δημόσιου χαρακτήρα», ΥΠΟΔΡΑΣΗ 19.2.4.5 «Στήριξη για μελέτες, υπηρεσίες και επενδύσεις που συνδέονται με τον πολιτισμό, με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των χωριών, των αγροτικών τοπίων και των τόπων με υψηλή φυσική αξία, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κοινωνικο-οικονομικών πτυχών, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης (συμπεριλαμβανομένων πολιτιστικών/συνεδριακών κέντρων, μουσείων, πολιτιστικών χαρακτηριστικών της υπαίθρου-μύλοι, γεφύρια κλπ)».

η οποία εγκρίθηκε δια της αριθ. 7674/30-12-2019 (ΑΔΑ: ΩΜΘΔ7ΛΛ-05Δ) Απόφασης ένταξης της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης (ΕΥΔ) του Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ) της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας της Πράξης και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ταμείο Συνοχής) και από εθνικούς πόρους μέσω του ΠΔΕ.

Η αμοιβή θα καταβάλλεται στον Ανάδοχο τμηματικά, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 200 του ν. 4412/2016 και τα προβλεπόμενα στο άρθρο 5.1 της διακήρυξης και στο Τεύχος Συγγραφής Υποχρεώσεων.

Για την πληρωμή απαιτούνται κατ' ελάχιστον τα εξής δικαιολογητικά:

α) Πρωτόκολλο οριστικής παραλαβής για το τμήμα του έργου που αφορά η πληρωμή ή του συνόλου του συμβατικού αντικείμενου, σύμφωνα με το άρθρο 219 του ν. 4412/16.

β) Τιμολόγιο του αναδόχου.

γ) Πιστοποιητικά Φορολογικής Ενημερότητας και Ασφαλιστικής Ενημερότητας, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. σύμβαση, υπερισχύουν τα αναγραφόμενα στο ισχυρότερο κάθε φορά τεύχος.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται ακόμα να προσκομίσει, κατ' αίτηση της Αναθέτουσας Αρχής, και οποιοδήποτε άλλο δικαιολογητικό απαιτείται από την ελληνική νομοθεσία για την πληρωμή της απαίτησης.

Άρθρο 5**Ποινικές ρήτρες**

Αν ο Ανάδοχος, με υπαιτιότητά του, δεν τηρεί τις συμβατικές προθεσμίες περαίωσης των εργασιών της σύμβασης ή εκτελεί τους όρους της σύμβασης πλημμελώς, βαρύνεται με ποινικές ρήτρες κατά το άρθρο 218 του ν.4412/16, ως ακολούθως:

α) για καθυστέρηση που περιορίζεται σε χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει το 50% της προβλεπόμενης συνολικής διάρκειας της σύμβασης ή σε περίπτωση τμηματικών/ενδιαμέσων προθεσμιών της αντίστοιχης προθεσμίας, επιβάλλεται ποινική ρήτρα 2,5% επί της συμβατικής αξίας χωρίς ΦΠΑ των υπηρεσιών που παρασχέθηκαν εκπρόθεσμα,

β) για καθυστέρηση που υπερβαίνει το 50% επιβάλλεται ποινική ρήτρα 5% χωρίς ΦΠΑ επί της συμβατικής αξίας των υπηρεσιών που παρασχέθηκαν εκπρόθεσμα,

γ) οι ποινικές ρήτρες για υπέρβαση των τμηματικών προθεσμιών είναι ανεξάρτητες από τις επιβαλλόμενες για υπέρβαση της συνολικής διάρκειας της σύμβασης και δύνανται να ανακαλούνται με αιτιολογημένη

απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής, αν οι υπηρεσίες που αφορούν στις ως άνω τμηματικές προθεσμίες παρασχεθούν μέσα στη συνολική της διάρκεια και τις εγκεκριμένες παρατάσεις αυτής και με την προϋπόθεση ότι το σύνολο της σύμβασης έχει εκτελεστεί πλήρως.

δ) τυχόν άλλες ποινικές ρήτρες που επιβάλλονται για πλημμελή εκτέλεση των συμβατικών υποχρεώσεων, εφόσον προβλέπονται στα συμβατικά τεύχη. Το σύνολο των ποινικών ρητρών αυτής της περίπτωσης δεν μπορεί να υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) της αξίας της σύμβασης, εκτός αν αιτιολογημένα η Αναθέτουσα Αρχή αποφασίσει άλλως.

Οι ποινικές ρήτρες δεν επιβάλλονται και η έκπτωση δεν επέρχεται αν ο Ανάδοχος αποδείξει ότι η καθυστέρηση οφείλεται σε ανώτερη βία ή σε υπαιτιότητα της Αναθέτουσας Αρχής.

Η επιβολή ποινικών ρητρών δεν στερεί από την Αναθέτουσα Αρχή το δικαίωμα να κηρύξει τον Ανάδοχο έκπτωτο.

Οι ρήτρες καθυστέρησης των παραδόσεων επιβάλλονται με απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής και παρακρατούνται από την επομένη πληρωμή του Αναδόχου ή καταβάλλονται από τον ίδιο.

Άρθρο 6

Υποχρεώσεις και δικαιώματα της αναθέτουσας αρχής

Η Αναθέτουσα Αρχή θα υποστηρίξει τον Ανάδοχο στη διαδικασία αναζήτησης των αναγκαίων για την εκτέλεση της σύμβασης στοιχείων και πληροφοριών που είναι στην κατοχή άλλων φορέων.

Η Αναθέτουσα Αρχή θα παρακολουθεί την πιστή εκτέλεση της σύμβασης και θα παρέχει στον Ανάδοχο κάθε αναγκαία πληροφορία για τη βέλτιστη εκτέλεση του έργου του.

Τα παραδοτέα ανήκουν, μετά την παραλαβή τους, στην αποκλειστική ιδιοκτησία της Αναθέτουσας Αρχής, η οποία μπορεί να τα χρησιμοποιεί καθ' οιονδήποτε τρόπο και σε οποιαδήποτε περίπτωση, χωρίς πρόσθετη αμοιβή ή αποζημίωση του Αναδόχου.

Άρθρο 7

Υποχρεώσεις του Αναδόχου

Ο Ανάδοχος αναλαμβάνει τις γενικές υποχρεώσεις και ευθύνες που αναφέρονται στο άρθρο 8 του Τεύχους Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων της οικείας προκήρυξης.

Ο Ανάδοχος θα χρησιμοποιήσει τα στοιχεία που του παρέχει η Αναθέτουσα Αρχή αποκλειστικά και μόνο για τις ανάγκες του έργου. Απαγορεύεται κατά τη διάρκεια υλοποίησης του έργου όπως και μετά τη λήξη της η αναπαραγωγή, η αντιγραφή, η διάθεση σε τρίτους με ή χωρίς αμοιβή, η παραχώρηση ή η χρησιμοποίηση για άλλο έργο ή η δημοσίευσή τους σε ιστοσελίδα του διαδικτύου.

Επισημαίνεται στον Ανάδοχο ότι η οποιαδήποτε χρήση των παρεχομένων στοιχείων, πέρα από τις ανάγκες του συγκεκριμένου έργου, συνιστά παραβίαση του άρθρου 146 του Ποινικού Κώδικα.

Αν ο Ανάδοχος διαπιστώσει ότι κάποια από στοιχεία που του παρέχει η Αναθέτουσα Αρχή είναι ανακριβή, ασαφή ή γενικώς ανεπαρκή και επηρεάζουν την αριότητα ή την εμπρόθεσμη εκτέλεση της σύμβασης, θα την ειδοποιήσει εγγράφως και χωρίς υπαίτια καθυστέρηση.

Ο Ανάδοχος θα συμμετέχει με δαπάνη του σε όλες τις συσκέψεις ή συγκεντρώσεις, στην έδρα της Αναθέτουσας Αρχής ή αλλού, οι οποίες θα πραγματοποιηθούν σε όλη τη διάρκεια ισχύος του παρόντος συμφωνητικού, καθώς και στις διαδικασίες δημοσιοποίησης των εργασιών τα σύμβασης, εφόσον καλείται από την υπηρεσία που διοικεί το έργο.

Επίσης, ο Ανάδοχος υποχρεούται να παραδώσει το σύνολο των τελικών παραδοτέων με την ολοκλήρωση του έργου, με τον τρόπο που περιγράφεται στο τεύχος τεχνικών δεδομένων. Τα παραδοτέα θα παραδοθούν, σε ηλεκτρονική και έντυπη μορφή, όπως περιγράφεται στο τεύχος τεχνικών δεδομένων.

Άρθρο 8
Παραδοτέα

Τα παραδοτέα και οι ειδικές προδιαγραφές τους ορίζονται και περιγράφονται στη διακήρυξη.

Άρθρο 9
Τροποποίηση της Σύμβασης

Η σύμβαση μπορεί να τροποποιείται κατά τη διάρκειά της, χωρίς να απαιτείται νέα διαδικασία σύναψης σύμβασης, μόνο σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 132 του ν. 4412/2016 και κατόπιν γνωμοδότησης του αρμοδίου οργάνου (άρθρο 201 του ν. 4412/2016).

Άρθρο 10
Εγγυήσεις

Για την υπογραφή του παρόντος συμφωνητικού ο Ανάδοχος κατέθεσε τη με αριθμό ...../ ..-.-... εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης, συνολικού ποσού ..... ευρώ και ..... λεπτών (.....€), ποσό το οποίο αντιστοιχεί στο 5% της συμβατικής αμοιβής της συγκεκριμένης συμβάσεως (χωρίς ΦΠΑ).

Η παρεχόμενη εγγύηση καλύπτει στο σύνολό τους χωρίς καμία διάκριση την πιστή εφαρμογή από τον Ανάδοχο όλων των όρων της σύμβασης και κάθε απαίτηση του της Αναθέτουσας Αρχής έναντι του Αναδόχου σχετικά με την καλή και έγκαιρη εκτέλεσή της.

Εφόσον υπάρξει νόμιμη αιτία για την κατάπτωσή τους, εκδίδεται σχετικά αιτιολογημένη απόφαση του προϊσταμένου της υπηρεσίας. Τυχόν δε ένσταση του Αναδόχου κατά της απόφάσεως αυτής δεν αναστέλλει την είσπραξη του ποσού της εγγυήσεως.

Άρθρο 11
Επίλυση Διαφορών

Οι διαφορές μεταξύ της Αναθέτουσας Αρχής και του Αναδόχου επιλύονται κατά τα αναφερόμενα στα άρθρα 205 και 205Α του ν. 4412/16. Η διοικητική και η δικαστική διαδικασία δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της σύμβασης, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στον νόμο.

Σε κάθε περίπτωση όμως, όταν η προσπάθεια φιλικής διευθετήσεως οποιασδήποτε διαφοράς, διαφωνίας ή αμφισβήτησης, απορρέουσας ή σχετιζόμενης με την παρούσα Σύμβαση αποτύχει, αρμόδια για την επίλυσή της, είναι τα Δικαστήρια

Άρθρο 12
Τελικές Διατάξεις

Η Σύμβαση διέπεται από το Ελληνικό Δίκαιο.

Σε πίστωση των ανωτέρω συνετάγη το παρόν, που αποτελείται από ..... σελίδες, σε τρία (3) αντίτυπα, που υπεγράφησαν από τους συμβαλλόμενους.

ΟΙ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. του
Φορέα Διαχείρισης
Εθνικού Δρυμού Ολύμπου

Νίκας Αριστείδης

ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΑΔΟΧΟ

Ο νόμιμος εκπρόσωπος

.....

